

პროკრედიტ ბანკი
ProCredit Bank

Georgia

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება 2020

სს პროკრედიტ ბანკი საქართველო

შინაარსი

1	პილარ 3-ის წლიური ანგარიშის შესახებ	4
2	შესავალი	4
3	კონსოლიდაციის ფარგლები	6
4	ძირითადი მაჩვენებლები	7
5	საბალანსო უწყისი	9
6	მოგება-ზარალის შესახებ ანგარიში	10
7	კორპორაციული მართვა	11
7.1	აქციონერთა სტრუქტურა	11
7.2	პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო	12
7.3	პროკრედიტ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო	14
7.4	პროკრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭო	16
7.5	რისკების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების პროცესი	19
8	რისკების მართვა	19
8.1	რისკების მართვის სტრატეგია	19
8.2	რისკების მართვის და რისკების ანგარიშგების სისტემა	22
8.3	რისკის პროფილის შეფასება	27
9	საკრედიტო რისკი	28
9.1	კლიენტის საკრედიტო რისკი	28
9.2	კონტრაგენტის რისკი, ემიტენტის რისკის ჩათვლით	32
9.3	დერივატიული პოზიციებიდან გამომდინარე ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკი	34
9.4	საკრედიტო რისკის სტანდარტიზებულ მიდგომაში გარე რეიტინგებისა და საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მეთოდების გამოყენება	34
10	საბაზრო რისკები	35
10.1	სავალუტო რისკი	35
10.2	საპროცენტო განაკვეთის რისკი საბანკო წიგნში	36
11	ლიკვიდურობის რისკები	37

11.1	ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი	37
11.2	დაჯავშნილი და თავისუფალი აქტივები	39
12	საოპერაციო რისკი.....	40
13	ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და კანონით დასჯადი სხვა ქმედებების შედეგად წარმოქმნილი რისკები	42
14	კაპიტალის ადეკვატურობა	42
14.1	კაპიტალის მართვა	42
14.2	პილარ 1-ისა და კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნები.....	44
14.3	პილარ 2-ის მოთხოვნები	44
14.4	საზედამხედველო კაპიტალი	46
14.5	რისკის მიხედვით შენონილი აქტივები.....	48
14.6	საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მექანიზმები.....	54
14.7	ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზედამხედველო მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის კავშირი	58
14.8	შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა	59
15	ანაზღაურების პოლიტიკა.....	61
15.1	შრომის ანაზღაურების პრინციპები.....	61
15.2	შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა.....	62
15.3	შრომის ანაზღაურების სქემის გავრცელება და დამტკიცება	63
15.4	2020 წლის ანაზღაურება.....	63

1 პილარ 3-ის წლიური ანგარიშის შესახებ

პილარ 3-ის ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. წინამდებარე ანგარიშგება აკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2017 წლის ივნისის N92/04 ბრძანებით დამტკიცებული "კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის" მოთხოვნებს. მოცემული პილარ 3-ის ანგარიშგება და მასში ასახული ინფორმაციის უტყუარობა და სიზუსტე დადასტურებულია ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ.

2 შესავალი

პროკრედიტ ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებაა საქართველოში მოქმედი მცირე და საშუალო საწარმოების დაფინანსება. ბიზნეს მოდელი ორიენტირებულია იმ ძირითად საქმიანობაზე, რომელიც კლასიკურ საბანკო მომსახურებას მოიცავს.

ჩვენი კორპორაციული სტრატეგიისა და საქმიანობის მიზანია, მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანოს ქვეყნის ეკონომიკურ, სოციალურ და გარემოსდაცვით განვითარებაში და, ამავდროულად, მოცემული საქმიანობით უზრუნველყოს ჩვენი აქციონერებისთვის შესაბამისი, გონივრული მოგების მიღება. ამ თვალსაზრისით, საქართველოში კარგი შესაძლებლობებია. პროკრედიტ ბანკის ბიზნესის სტრატეგია ეფუძნება კლიენტებთან და თანამშრომლებთან გრძელვადიანი ურთიერთობის ჩამოყალიბებასა და რისკების სათანადო მართვას.

პროკრედიტ ბანკის მიზანია მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის "ჰაუსბანკის" სახით წამყვანი როლის შესრულება. ჩვენ ვთავაზობთ საბანკო მომსახურების სრულ სპექტრს დაფინანსების, ანგარიშების, გადარიცხვებისა და დეპოზიტების მომსახურების თვალსაზრისით. მცირე და საშუალო ბიზნესის გრძელვადიანი მხარდაჭერით, ჩვენ წვლილი შეგვაქვს სამუშაო ადგილების შექმნაში, ინოვაციური შესაძლებლობების გაზრდაში და ეკოლოგიურ და სოციალურ პროექტებში ინვესტიციების წახალისებაში. ჩვენ ორიენტირებულნი ვართ ისეთ ინოვაციურ კომპანიებზე, სადაც დინამიური ზრდა და სტაბილური, ფორმალიზებული სტრუქტურა არსებობს. გარდა ამისა, ჩვენ აქცენტს ვაკეთებთ ადგილობრივი წარმოების ხელშეწყობაზე.

მცირე და საშუალო საწარმოების მომსახურების გარდა, პროკრედიტ ბანკმა ფიზიკური პირებისთვის დანერგა 'Direct Banking'-ის სტრატეგია, რაც გულისხმობს სრულყოფილი საბანკო სერვისის მიღებას ელექტრონული არხების გამოყენებით. მარტივი მომსახურება, ერთიანი

ტარიფი, ინტერნეტ ბანკინგით მუდმივი წვდომა ნებისმიერ საბანკო სერვისზე და მრავალფუნქციური თვითმომსახურების „სივრცე 24/7“-ით სარგებლობა - ეს ის ძირითადი უპირატესობებია, რომლებიც 'Direct Banking'-ის ფარგლებში მომხმარებელს აქვს. დისტანციური არხების მრავალფეროვნებით და მათში მნიშვნელოვანი ინვესტიციების განხორციელებით, დღეისათვის საბანკო ოპერაციების 99%-ის განხორციელება კლიენტისათვის უკვე დამოუკიდებლად ხელმისაწვდომია, სასურველ დროს, სასურველი ადგილიდან. დაინერგა ვიდეო იდენტიფიკაცია, რომლის გამოყენებითაც შესაძლებელია ნებისმიერი ადგილიდან იდენტიფიკაციის პროცესის გავლა ანგარიშის გასახსნელად და საბანკო სერვისები მისაღებად. განახლდა ბანკის ოფიციალური ვებ-გვერდი, მომხმარებლისთვის ბევრად კომფორტულია თანამედროვე და მარტივი დიზაინის ვებ-გვერდით სარგებლობა. ინტერნეტ ბანკინგის სერვისით კი მომხმარებელს მუდმივი წვდომა აქვს სასურველ საბანკო მომსახურებაზე.

ფიზიკური პირებისთვის ჩვენი მხარდაჭერის ყველაზე მნიშვნელოვანი კომპონენტია ანგარიშების მართვა და დანაზოგების მომსახურება. ჩვენ, ასევე, ვუზრუნველყოფთ დაფინანსებას უძრავი ქონების შესაძენად და სხვა შერჩეული ინვესტიციების განსახორციელებლად. სამომხმარებლო სესხების გაცემა ბანკის მიერ ხორციელდება უაღრესად შეზღუდული მოცულობით.

COVID-19-ის გავრცელებასთან დაკავშირებით განვითარებული მოვლენების გათვალისწინებით, 2020 წელს მაქსიმალური ყურადღება იყო გამახვილებული თანამშრომლებისა და კლიენტების უსაფრთხოებაზე, რისკების პროაქტიულ მართვაზე და კლიენტთა მხარდაჭერაზე. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ბოლო წლებში განხორციელებულმა სტრატეგიულმა ინიციატივებმა, რისკების პროაქტიულმა მართვამ და თანამშრომლების მაღალმა კვალიფიკაციამ კარგი და სტაბილური საფუძველი შექმნა წინა წლის გამოწვევებთან გასამკლავებლად. მიმდინარე პანდემიური მდგომარეობის გათვალისწინებით 2021 წელს ზემოთ აღნიშნული ფოკუსი უცვლელად შენარჩუნდება.

პროკრედიტ ბანკი პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის წევრია, რომელსაც ზედამხედველობას უწევს გერმანიის ფედერალური ფინანსური ზედამხედველობის ორგანო (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht, ან BaFin) და გერმანიის ცენტრალური ბანკი (Deutsche Bundesbank). გერმანიის საბანკო აქტის (Kreditwesengesetz ან KWG) 25ა მუხლის თანახმად, პროკრედიტ ჰოლდინგი პასუხისმგებელია პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის სტრატეგიულ მართვაზე, კაპიტალის ადეკვატურობაზე, ანგარიშგებაზე, რისკების მართვასა და ბიზნესის სათანადოდ ორგანიზებაზე. პროკრედიტ ჰოლდინგის აქციები ივაჭრება ფრანკფურტის საფონდო ბირჟის პრემიუმ სეგმენტში.

წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება პასუხობს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ "კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესში" გათვალისწინებულ გამჟღავნების მოთხოვნებს 2020 წლის 31 დეკემბრის

მდგომარეობით, კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ (Capital Requirements Regulation, CRR) - (EU) No. 575/2013 დებულებისა და ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ ბაზელის კომიტეტის მოთხოვნებს. იურიდიულად დასული ან კონფიდენციალური ინფორმაცია არ ექვემდებარება გამჟღავნებას.

ინფორმაციის გამჟღავნება ეფუძნება სს პროკრედიტ ბანკისა და შპს პროკრედიტ ფროფერთის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, 2020 წლის ანგარიშის მიხედვით. წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშების გარდა, პროკრედიტ ბანკის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია პროკრედიტ ბანკის 2020 წლის ფინანსური ანგარიშგებისა და დამოუკიდებელი აუდიტორების რეპორტში, რომელიც ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდზე.

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება დამტკიცებულია პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტის მიერ.

ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შეჯამებული ციფრები და პროცენტული გამოთვლები, რაც შეიძლება მცირე ცდომილებებს შეიცავდეს ციფრების დამრგვალების გამო.

3 კონსოლიდაციის ფარგლები

წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება მომზადებულია პროკრედიტ ჯგუფში შემავალი კომპანიების გათვალისწინებით, რომელიც კონსოლიდირებულია ფასს-ის მიხედვით: ჯგუფში შემავალ კომპანიებში იგულისხმება შპს პროკრედიტ ფროფერთის - კომპანია, რომელიც უძრავი ქონების მართვას ახორციელებს და რომელზეც პროკრედიტ ბანკს აქვს კონტროლი. ამავდროულად, მარეგულირებლის მიზნებისთვის ანგარიშგებები იქმნება მხოლოდ ბანკის ფინანსურ მონაცემებზე დაყრდნობით.

კონსოლიდაცია საწარმოების მიხედვით

კომპანიის დასახელება	სააღრიცხვო კონსოლიდაციის მეთოდი	საზღვარსაშუალო კონსოლიდაციის მეთოდი				აღწერა
		სრული კონსოლიდაცია	პროპორციული კონსოლიდაცია	არც კონსოლიდირებული და არც დაქვითული	დაქვითული	
1 პროკრედიტ ფროფერთის	სრულად კონსოლიდირებული				x	საქართველო, თბილისი; უძრავი ქონების მენეჯმენტი; აქტივი - 10 701 741 ლ; კაპიტალი - 10 335 474 ლ

4 ძირითადი მაჩვენებლები

ძირითადი მაჩვენებლები		ლარი				
N		31-Dec-20	30-Sep-20	30-Jun-20	31-Mar-20	31-Dec-19
საზედამხედველო კაპიტალი (მოცულობა, ლარი)						
ბაზელ III-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს მიხედვით						
1	ძირითადი პირველადი კაპიტალი	196,294,332	186,847,049	181,115,216	176,282,354	193,010,029
2	პირველადი კაპიტალი	196,294,332	186,847,049	181,115,216	176,282,354	193,010,029
3	საზედამხედველო კაპიტალი	260,383,217	248,559,560	236,886,967	241,959,514	251,779,916
რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები (მოცულობა, ლარი)						
4	რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები (ბაზელ III-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს კაპიტალის კოეფიციენტები)	1,577,062,877	1,450,200,685	1,269,416,745	1,319,727,082	1,270,169,967
ბაზელ III-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს მიხედვით						
5	ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი $\geq 5.47120436376842\%$	12.45%	12.88%	14.27%	13.36%	15.20%
6	პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი $\geq 7.29911213855241\%$	12.45%	12.88%	14.27%	13.36%	15.20%
7	საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი $\geq 11.052846532287\%$	16.51%	17.14%	18.66%	18.33%	19.82%
მოგება						
8	მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები / საშუალო წლიურ აქტივებთან	5.73%	5.68%	5.64%	5.76%	6.04%
9	მთლიანი საპროცენტო ხარჯები / საშუალო წლიურ აქტივებთან	2.26%	2.33%	2.39%	2.38%	2.61%
10	საოპერაციო შედეგი / საშუალო წლიურ აქტივებთან	1.41%	1.99%	2.00%	2.89%	2.29%
11	წმინდა საპროცენტო მარჟა	3.47%	3.35%	3.25%	3.38%	3.43%
12	უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROA)	0.21%	-0.50%	-1.50%	-4.39%	1.54%
13	უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROE)	1.82%	-4.15%	-12.05%	-33.85%	12.40%
აქტივების ხარისხი						
14	უმოქმედო სესხები / მთლიან სესხებთან	4.23%	3.80%	3.60%	3.82%	3.49%
15	სმღრ / მთლიან სესხებთან	5.39%	5.60%	6.04%	6.13%	3.46%
16	უცხოური ვალუტით არსებული სესხები / მთლიან სესხებთან	77.46%	77.22%	76.31%	76.83%	74.83%
17	უცხოური ვალუტით არსებული აქტივები / მთლიან აქტივებთან	74.82%	72.76%	72.10%	74.37%	71.44%
18	მთლიანი სესხების წლიური ზრდის ტემპი	26.55%	19.98%	4.05%	6.83%	4.45%
ლიკვიდობა						
19	ლიკვიდური აქტივები / მთლიან აქტივებთან	26.54%	23.15%	26.35%	25.55%	24.62%
20	უცხოური ვალუტით არსებული ვალდებულებები / მთლიან ვალდებულებებთან	85.66%	83.17%	84.16%	86.34%	83.03%
21	მიმდინარე და მოთხოვნამდე დეპოზიტები / მთლიან აქტივებთან	34.75%	33.87%	30.57%	30.25%	31.72%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი ***						
22	მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	499,034,494	398,015,283	413,229,883	402,436,576	367,293,107
23	ფულის წმინდა გადინება (სულ)	284,796,996	246,679,070	197,082,868	207,652,533	188,731,093
24	ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	175%	161%	210%	194%	195%

ცხრილი 2

* სებ-ის მეთოდოლოგიით გაანგარიშებული კოეფიციენტები, რომელიც ბაზელის მეთოდოლოგიისგან განსხვავებით, უფრო მეტადაა კონსერვატიული ლოკალურ რისკებზე. იხილეთ ცხრილი 3. აღნიშნული წარმოადგენს კომერციული ბანკებისათვის

სავალდებულოდ დასაცავ მოთხოვნას, ხოლო ბაზელის მეთოდოლოგიით დათვლილი მონაცემები წარმოდგენილია საილუსტრაციო მიზნებისათვის.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი				ლარი					
	მეურნავე მონაცემები (დღიური საშუალო)			სებ-ის მეთოდოლოგიით* მწიწილი მონაცემები (დღიური საშუალო)			ბაზელის მეთოდოლოგიით მწიწილი მონაცემები (დღიური საშუალო)		
	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები									
1 მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები				90,481,452	310,220,533	400,701,985	77,957,067	215,504,064	293,461,131
გადინება									
2 ფიზიკური პირების დეპოზიტები	47,046,810	427,229,592	474,276,401	9,552,269	81,061,615	90,613,885	2,207,973	18,359,239	20,567,212
3 არაუზრუნველყოფილი საბითუმო დაფინანსება	169,816,980	872,637,847	1,042,454,826	41,717,058	105,777,190	147,494,248	38,049,240	97,520,586	135,569,826
4 უზრუნველყოფილი დაფინანსება	4,141,304	-	4,141,304	-	-	-	-	-	-
5 ბალანსგარეშე ვალდებულებები და წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა მოკლე პოზიცია	73,085,254	264,006,106	337,091,360	14,144,747	76,473,393	90,618,139	5,172,879	64,665,215	69,838,094
6 სხვა საკონტრაქტო გადინება	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 სხვა გადინება	9,342,464	16,625,377	25,967,842	4,639,196	5,883,334	10,522,531	4,639,196	5,883,334	10,522,531
8 ფულის მთლიანი გადინება	303,432,812	1,580,498,922	1,883,931,734	70,053,270	269,195,532	339,248,802	50,069,288	186,428,375	236,497,663
შემოდინება									
9 უკუგადასახდელი და ფასიანი ქაღალდების სესხება	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10 სხვა შემოდინება კონტრაგენტებიდან	279,979,165	973,874,869	1,253,854,034	6,202,052	11,523,815	17,725,868	18,726,437	106,366,551	125,092,989
11 ფულის სხვა შემოდინება	2,930,455	226,057,349	228,987,804	886,188	55,890,215	56,776,403	886,188	55,890,215	56,776,403
12 ფულის მთლიანი შემოდინება	282,909,621	1,199,932,218	1,482,841,838	7,088,240	67,414,030	74,502,271	19,612,625	162,256,766	181,869,392
				მთლიანი თანხა სებ-ის მეთოდოლოგიით (ლიმიტების გათვალისწინებით)			მთლიანი თანხა ბაზელის მეთოდოლოგიით (ლიმიტების გათვალისწინებით)		
13 მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები				90,481,452	310,220,533	400,701,985	77,957,067	215,504,064	293,461,131
14 ფულის წმინდა გადინება				62,965,030	201,781,502	264,746,532	30,436,663	46,607,094	59,124,416
15 ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)				143.70%	153.74%	151.35%	255.96%	462.38%	496.35%

ცხრილი 3

კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნები					ლარი	
	მინიმალური მოთხოვნები	31/12/2020		31/12/2020		
		კოეფიციენტი	თანხა (ლარი)	კოეფიციენტი	თანხა (ლარი)	
1	პილარ 1-ის მოთხოვნები					
1.1	ძირითადი პირველადი კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	4.50%	70,967,829	4.50%	57,157,649	
1.2	პირველადი კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	6.00%	94,623,773	6.00%	76,210,198	
1.3	საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	8.00%	126,165,030	8.00%	101,613,597	
2	კომპონირებული ბუფერი					
2.1	კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი	0.00%	-	-2.50%	31,754,249	
2.2	კონტრიკტური ბუფერი	0.00%	-	-0.00%	-	
2.3	სისტემური რისკის ბუფერი	0.00%	-	-0.00%	-	
3	პილარ 2-ის მოთხოვნა					
3.1	პილარ 2-ის მოთხოვნა ძირითად პირველად კაპიტალზე	0.97%	15,316,503	2.29%	29,144,226	
3.2	პილარ 2-ის მოთხოვნა პირველად კაპიტალზე	1.30%	20,487,815	3.07%	39,013,054	
3.3	პილარ 2-ის მოთხოვნა საზედამხედველო კაპიტალზე	3.05%	48,145,309	5.35%	67,942,442	
	ჯამური მოთხოვნები					
4	ძირითადი პირველადი კაპიტალი	5.47%	86,284,333	9.30%	118,056,123	
5	პირველადი კაპიტალი	7.30%	115,111,588	11.60%	146,977,503	
6	საზედამხედველო კაპიტალი	11.05%	174,310,340	15.80%	201,310,288	

ცხრილი 4

დამატებითი ფაქტორები, რომლებმაც გავლენა იქონია ბანკის კაპიტალისა და ლიკვიდურობის დონეზე, მოცემულია ქვემოთ.

კოვიდ19 პანდემიასთან დაკავშირებით 2020 წლის დასაწყისში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დაიჭირა თაღარიგი და ფინანსურ სექტორზე პანდემიის ნეგატიური ეფექტების საპასუხოდ

გაატარა გარკვეული ღონისძიებები. პროკრედიტ ბანკისთვის რელევანტური მიღებული ზომები შემდეგნაირად გამოიყურება:

- საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის ბუფერისა (HHI) და წმინდა GRAPE ბუფერისათვის პირველადი კაპიტალის (Tier 1) 2020 წლის მარტში დაგეგმილი ზრდა გადავადდა;
- კონსერვაციის ბუფერი, საკრედიტო რისკების მიხედვით შენონილი აქტივების 2.5%, შემცირდა 0%-მდე;
- არაჰეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის მოთხოვნა (CICR) შემცირდა 25%-მდე.

ამასთან ერთად საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა ჩაატარა კოვიდ19-თან დაკავშირებული სტრეს ტესტები ბანკებში, სტრეს ტესტების შედეგად ბანკებს დაევალოთ სპეციალური რეზერვის შექმნა ჯამური საკრედიტო პორტფელის 2,7%-ის ოდენობით. შედეგად, 2020 წლის მარტში ბანკმა შექმნა სპეც-რეზერვი მოთხოვნილი მოცულობით. ბანკი ნებადართული იყო აღნიშნული სპეც-რეზერვები გადაეთარგმნა ინდივიდუალურ რეზერვში, ჩატარებული ფინანსური მონიტორინგის და კლიენტზე პანდემიის გავლენის შეფასების შემდეგ. აღნიშნული რეზერვის შექმნამ ნეგატიური გავლენა მოახდინა პირველად კაპიტალზე, თუმცა, მიუხედავად ამისა, 2020 წელს ბანკის პირველადი კაპიტალი დაგენერირებული მოგების შედეგად გაიზარდა 3,3 მლნ ლარით.

5 საბალანსო უწყისი

საბალანსო უწყისი				ლარიებით			
N	აქტივები	31/12/2020			31/12/2019		
		ლარი	უცხ.ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ.ვალუტა	სულ
1	ნაღდი ფული	18,069,191	23,960,020	42,029,212	21,513,855	26,375,974	47,889,829
2	ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	7,430,888	214,983,978	222,414,866	2,871,597	176,169,204	179,040,801
3	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	27,524,311	156,720,596	184,244,907	39,105,367	79,684,013	118,789,380
4	ფასიანი ქაღალდები დღივადი ოპერაციებისათვის	0	0	0	0	0	0
5	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	51,428,813	0	51,428,813	21,916,939	0	21,916,939
6.1	მთლიანი სესხები	310,972,442	1,068,399,915	1,379,372,357	274,387,512	815,589,761	1,089,977,273
6.2	მინუს: სესხების მუსაძლო დანაკარგების რეზერვი	-15,554,139	-58,816,463	-74,370,602	-7,922,419	-29,796,725	-37,719,144
6	წმინდა სესხები	295,418,303	1,009,583,453	1,305,001,755	266,465,093	785,793,036	1,052,258,129
7	დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	4,137,992	6,721,457	10,859,448	1,948,169	3,141,512	5,089,681
8	დასაკუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	185,952	X	185,952	69,554	X	69,554
9	ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში	6,298,572	66,384	6,364,957	6,298,572	52,957	6,351,529
10	ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივებ	55,700,527	X	55,700,527	59,659,692	X	59,659,692
11	სხვა აქტივები	11,420,229	7,143,057	18,563,286	10,593,694	5,677,487	16,271,180
12	მთლიანი აქტივები	477,614,777	1,419,178,946	1,896,793,723	430,442,531	1,076,894,183	1,507,336,714
	ვალდებულებები			0			0
13	ბანკების დეპოზიტები	0	54,314,550	54,314,550	0	69,632,543	69,632,543
14	მიმდინარე დეპოზიტები (ანგარიშები)	99,793,112	205,651,986	305,445,098	96,486,064	132,319,795	228,805,859
15	მოთხოვნამდე დეპოზიტები	65,320,218	288,409,256	353,729,474	65,776,405	183,588,970	249,365,375
16	ვადიანი დეპოზიტები	38,127,131	279,186,936	317,314,067	20,448,738	266,658,371	287,107,109
17	საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები	0	0	0	0	0	0
18	ნასესხები სახსრები	26,240,879	550,602,244	576,843,123	30,614,358	371,826,204	402,440,563
19	დარიცხული გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდ	1,740,935	8,732,240	10,473,174	885,013	7,913,143	8,798,156
20	სხვა ვალდებულებები	11,675,519	10,846,087	22,521,606	7,711,575	9,002,506	16,714,080
21	სუბორდინირებული ვალდებულებები	0	52,882,500	52,882,500	0	44,724,500	44,724,500
22	მთლიანი ვალდებულებები	242,897,794	1,450,625,799	1,693,523,592	221,922,153	1,085,666,032	1,307,588,185
	სააქციო კაპიტალი			0			0
23	ჩვეულებრივი აქციები	100,351,375	X	100,351,375	100,351,375	X	100,351,375
24	პრივილეგირებული აქციები	0	X	0	0	X	0
25	მინუს: გამოსყიდული აქციები	0	X	0	0	X	0
26	საემისიო კაპიტალი	51,324,299	X	51,324,299	51,324,299	X	51,324,299
27	საერთო რეზერვები	0	X	0	0	X	0
28	გაუნაწილებელი მოგება	51,594,457	X	51,594,457	48,072,855	X	48,072,855
29	აქტივების გადაფასების რეზერვები	0	X	0	0	X	0
30	სულ სააქციო კაპიტალი	203,270,131	X	203,270,131	199,748,529	X	199,748,529
31	მთლიანი ვალდებულებები და სააქციო კაპიტალი	446,167,924	1,450,625,799	1,896,793,723	421,670,682	1,085,666,032	1,507,336,714

ცხრილი 5

ზემოაღნიშნული ფაქტორების გარდა, საბალანსო უწყისში წარმოდგენილია შემდეგი ცვლილებები:

- კლიენტებისგან მოზიდული სახსრები გაიზარდა 211,2 მლნ ლარით
- მთლიანი სესხები გაიზარდა 289,4 მლნ ლარით
- სუბორდინირებული ვალდებულებები შემცირდა 8,2 მლნ ლარით.

6 მოგება-ზარალის შესახებ ანგარიში

მოგება - ზარალის ანგარიშგება		31/12/2020			31/12/2019		
N		ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ
	საპროცენტო შემოსავლები						
1	საპროცენტო შემოსავლები ბანკებიდან "ნოსტრო" ანგარიშებისა და დეპოზიტების მიხედვით	2,404,732	-48,501	2,356,231	2,037,468	1,627,946	3,665,414
2	საპროცენტო შემოსავლები სესხებიდან	32,794,822	54,911,001	87,705,823	27,900,955	56,131,852	84,032,807
2.1	ბანკთაგარეშე სესხებიდან	25,697	0	25,697	14,867	0	14,867
2.2	ვაჭრობისა და მომსახურების სექტორზე გაცემული სესხებიდან	22,790,018	35,489,212	58,279,230	19,795,939	35,228,682	55,024,622
2.3	ენერჯეტიკის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	161,738	86,232	247,970	156,932	112,052	268,984
2.4	სოფლის მეურნეობის და მეტყვეობის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	1,491,008	3,059,062	4,550,071	998,025	2,658,796	3,656,821
2.5	მშენებლობის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	4,294,586	3,614,236	7,908,822	3,296,825	3,674,171	6,970,995
2.6	სამთომომპოვებელ და გადაამუშავებელ სექტორზე გაცემული სესხებიდან	216,574	1,239,514	1,456,087	145,351	1,136,054	1,281,405
2.7	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	794,166	1,501,925	2,296,091	646,025	1,341,164	1,987,190
2.8	ფინანსური სექტორზე გაცემული სესხებიდან	2,106,334	8,159,671	10,266,005	1,633,158	9,478,521	11,111,679
2.9	დანარჩენ სექტორზე გაცემული სესხებიდან	914,702	1,761,149	2,675,851	1,213,833	2,502,412	3,716,245
3	შემოსავლები ჯარიმებიდან/საურავებიდან კლიენტებისათვის მიღებული სესხების მიხედვით	145,967	405,298	551,265	188,268	706,602	894,870
4	საპროცენტო და დივიდენდული შემოსავლები ფასიანი ქაღალდებიდან	3,605,133	0	3,605,133	1,920,147	0	1,920,147
5	სხვა საპროცენტო შემოსავლები			0			0
6	მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები	38,950,655	55,267,798	94,218,452	32,046,838	58,466,400	90,513,238
	საპროცენტო ხარჯები						
7	მოთხოვნილ დეპოზიტებზე გადახდილი პროცენტები	3,090,981	2,798,951	5,889,933	3,101,150	2,675,922	5,777,072
8	ვადიან დეპოზიტებზე გადახდილი პროცენტები	2,581,253	10,536,031	13,117,284	1,850,131	9,114,529	10,964,660
9	ბანკის დეპოზიტებზე გადახდილი პროცენტები	8,918	167,492	176,410	7,165	1,243,720	1,250,885
10	საკუთარ სავალო ფასიან ქაღალდებზე გადახდილი პროცენტები	0	0	0	0	0	0
11	ნასესხებ სახსრებზე გადახდილი პროცენტები	2,999,517	15,020,148	18,019,666	2,467,152	18,601,006	21,068,158
12	სხვა საპროცენტო ხარჯები	0	0	0	0	0	0
13	მთლიანი საპროცენტო ხარჯები	8,680,670	28,522,623	37,203,292	7,425,598	31,635,178	39,060,776
14	წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	30,269,985	26,745,175	57,015,160	24,621,240	26,831,222	51,452,462
	არასაპროცენტო შემოსავლები						
15	წმინდა საკომისიო და სხვა შემოსავლები მომსახურების მიხედვით	-896,550	3,525,578	2,629,028	469,810	3,732,438	4,202,248
15.1	საკომისიო და სხვა შემოსავლები გაწეული მომსახურების მიხედვით	5,436,838	5,156,798	10,593,635	6,045,407	5,788,988	11,834,395
15.2	საკომისიო და სხვა ხარჯები მიღებული მომსახურების მიხედვით	6,333,387	1,631,220	7,964,607	5,575,597	2,056,550	7,632,147
16	მიღებული დივიდენდები	632,376	23,718	656,095	210,792	18,889	229,681
17	მოგება (ზარალი) დილინგური ფასიანი ქაღალდებიდან			0			0
18	მოგება (ზარალი) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან			0			0
19	მოგება (ზარალი) ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან	-469,996		-469,996	15,228,235		15,228,235
20	მოგება (ზარალი) სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	13,743,268		13,743,268	-1,581,617		-1,581,617
21	მოგება (ზარალი) ქონების გაყიდვიდან	1,487,646		1,487,646	950,471		950,471
22	სხვა საბანკო ოპერაციებიდან მიღებული არასაპროცენტო შემოსავლები	1,985,266	304,959	2,290,226	2,402,346	563,384	2,965,730
23	სხვა არასაპროცენტო შემოსავლები	1,424,610	505,087	1,929,697	1,215,600	776,675	1,992,276
24	მთლიანი არასაპროცენტო შემოსავლები	17,906,621	4,359,343	22,265,963	18,895,637	5,091,387	23,987,024
	არასაპროცენტო ხარჯები						
25	სხვა საბანკო ოპერაციების მიხედვით გაწეული არასაპროცენტო ხარჯები	2,044,624	9,066,206	11,110,830	1,960,242	7,743,122	9,703,365
26	ბანკის განვითარების, საკონსულტაციო და მარკეტინგის ხარჯები	2,618,403	3,090,839	5,709,241	4,628,444	2,679,249	7,307,693
27	ბანკის პერსონალის ხარჯები	14,577,976		14,577,976	14,652,591		14,652,591
28	ძირითადი საშუალებების საექსპლუატაციო ხარჯები	53,148		53,148	78,432		78,432
29	ცვლისა და ამორტიზაციის ხარჯები	5,627,045		5,627,045	5,811,719		5,811,719
30	სხვა არასაპროცენტო ხარჯები	3,722,478	2,570	3,725,048	4,249,706	2,016	4,251,723
31	მთლიანი არასაპროცენტო ხარჯები	28,643,674	12,159,614	40,803,289	31,381,135	10,424,388	41,805,523
32	წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი	-10,737,054	-7,800,272	-18,537,325	-12,485,499	-5,333,001	-17,818,499
33	წმინდა მოგება დარეზერვებამდე	19,532,931	18,944,903	38,477,835	12,135,741	21,498,221	33,633,963
34	ზარალი სესხების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	36,124,517	-968,401	35,156,116	6,617,409		6,617,409
35	ზარალი ინვესტიციების და ფასიანი ქაღალდების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგები	0		0	0	X	0
36	ზარალი სხვა აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	19,445	528	19,973	254,682		254,682
37	მთლიანი ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	36,143,962	-967,873	35,176,089	6,872,091	0	6,872,091
	მოგება გადასახადის გადახდამდე და გაუთვალისწინებელ შემოსავალ-ხარჯებამდე	-16,611,031	19,912,776	3,301,746	5,263,650	21,498,221	26,761,872
38	მოგების გადასახადი	-232,640		-232,640	3,664,745		3,664,745
40	მოგება გადასახადის გადახდის შემდეგ	-16,378,391	19,912,776	3,534,386	1,598,905	21,498,221	23,097,127
41	გაუთვალისწინებელი შემოსავლები (ხარჯები)	0		0	34,116		34,116
42	წმინდა მოგება	-16,378,391	19,912,776	3,534,386	1,633,021	21,498,221	23,131,243

ცხრილი 6

2019 და 2020 წლების მოგება-ზარალის ანგარიშგებების შედარება გვიჩვენებს, რომ 2019 წელთან მიმართებაში წმინდა მოგება 23,1 მლნ-დან 3,5 მილიონამდე შემცირებული.

შემოსავლების და ხარჯების ცვლილების ძირითადი გამომწვევი ფაქტორებია:

- მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები გაზრდილია 4.1%-ით, რაც ძირითადად განპირობებულია სასესხო პორტფელის ზრდით. ბანკის საპროცენტო შემოსავალი ძირითადად შედგება საშუალო და მცირე სექტორის დაფინანსებაზე გაცემული სესხებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავლებისგან; ამავდროულად, საპროცენტო ხარჯები შემცირებულია 4,8%-ით. აღნიშნული ცვლილებები წმინდა საპროცენტ შემოსავლის 10,8%-იან ზრდაში აისახა.
- წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი შემცირდა 4%-ით.
2020 წელს წმინდა მოგება დარეზერვებამდე გასულ წელთან შედარებით 14,4%-ით მაღალი იყო. თუმცა წმინდა მოგება მნიშვნელოვნად შემცირდა. ამის მთავარი მიზეზი იყო ეროვნული ბანკის მიერ მოთხოვნილი კოვიდ19-თან დაკავშირებული რეზერვების (29,4 მლნ ლარი) შექმნა. წინა წლის ბოლოს მდგომარეობით აღნიშნული რეზერვის 43% გადაითარგმნა ინდივიდუალურ რეზერვებში, შესაბამისად, სპეციალური რეზერვი შემცირდა 16,85 მლნ ლარამდე. აღსანიშნავია, რომ პროცესი დღემდე გრძელდება, თუმცა ბანკს არ აქვს მოლოდინი, რომ სრული სპეც-რეზერვის გადათარგმნა მოხდება ინდივიდუალურ რეზერვებში.

7 კორპორაციული მართვა

7.1 აქციონერთა სტრუქტურა

პროკრედიტ ჰოლდინგი (ProCredit Holding AG & Co. KgaA) არის სს „პროკრედიტ ბანკი“-ს 100%-ანი წილის მფლობელი.

პროკრედიტ ჰოლდინგი (ProCredit Holding AG & Co. KgaA) პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის მშობელი კომპანიაა, რომელსაც აქციებით შეზღუდული პარტნიორობის სამართლებრივი ფორმა აქვს. პროკრედიტ ჰოლდინგს მართავენ "პროკრედიტ გენერალური პარტნიორი"-ს დირექტორთა საბჭოს წევრები. "პროკრედიტ გენერალური პარტნიორი"-ს დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია პროკრედიტ ჰოლდინგის მართვაზე საკანონმდებლო მოთხოვნების, "პროკრედიტ გენერალური პარტნიორი"-ს წესდებისა და შიდა პროცედურების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი წესით.

აქციონერთა საერთო კრება გადაწყვეტილებების მიმღებ უმაღლეს ორგანოს წარმოადგენს.

ბანკის მმართველობითი ორგანოების უფლებები, ამოცანები და ვალდებულებები დეტალურად არის განსაზღვრული ბანკის წესდებით, რომლის საბოლოო ცვლილებები დამტკიცებულია აქციონერთა გადაწყვეტილებით 2020 წლის 21 მაისს.

ბანკის აქციონერები თავიანთ უფლებამოსილებას ახორციელებენ და გადაწყვეტილებებს იღებენ აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერთა საერთო კრება ანალიზებს და განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მომზადებულ ანგარიშებს ბანკის საქმიანობის შესახებ, ამტკიცებს ბანკის წლიურ შემონმბულ ფინანსურ ანგარიშებს, წლის განმავლობაში დაფიქსირებულ მოგება/ზარალის განთავსებასა და განაწილებას, იღებს გადაწყვეტილებებს რეზერვების შექმნისა და მოგების შენარჩუნების შესახებ, ამტკიცებს ბანკის საკუთარი კაპიტალის ზრდას ან შემცირებას, იღებს გადაწყვეტილებას ბანკის აქტივების ნახევარზე მეტის გაყიდვის შესახებ.

აქციონერთა საერთო კრება ხმათა უბრალო უმრავლესობით ნიშნავს და ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს.

საწესდებო კაპიტალის 1% და მეტი წილის მფლობელი აქციონერების ჩამონათვალი წილების მითითებით		
1	ProCredit Holding AG & Co. KGaA	100%
ბანკის ბუნეფიცირების ჩამონათვალი, რომლებიც პირდაპირ და არაპირდაპირ ფლობენ აქციების 5%-ს ან მეტს წილების მითითებით		
1	Zeitinger Invest GmbH	17.0%
2	KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau	13.2%
3	DOEN Participaties BV	12.5%
4	IFC - International Finance Corporation	10.0%
5	TIAA-Teachers Insurance and Annuity Association	8.6%

ცხრილი 7

7.2 პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო

პროკრედიტ ბანკ საქართველოს დამაარსებელი და 100 %-იანი წილის მფლობელია პროკრედიტ ჰოლდინგი.

პროკრედიტ ჰოლდინგი წარმოდგენილია ფრანკფურტის საფონდო ბირჟაზე, რაც უზრუნველყოფს კომპანიის კორპორაციული მართვის გამჭვირვალობასა და ღია კომუნიკაციას კომპანიის აქციონერებთან და დაკავშირებულ მხარეებთან. პროკრედიტ ჰოლდინგის განვითარებაზე ორიენტირებული მისია მჭიდრო კავშირშია მის საერთაშორისო აქციონერებთან. ღირებულებები, რომლებსაც ეფუძნება პროკრედიტ ჯგუფი, მოიცავს მაღალ პროფესიულ სტანდარტებსა და პირადი ძალისხმევის მაღალ ხარისხს, სოციალურ

პასუხისმგებლობასა და შემწყნარებლობას, ღია კომუნიკაციის კულტურასა და გამჭვირვალობას. ეს პრინციპები ვრცელდება პროკრედიტ ჯგუფის კორპორაციული მართვის ყველა ასპექტზე. კორპორაციულ მმართველობასთან დაკავშირებულ საკითხებს მნიშვნელოვანი ნაწილი უჭირავს პროკრედიტ ჰოლდინგის 2020 წლის ანგარიშგებაში - ProCredit Group Impact Report 2020, რომელიც ხელმისაწვდომია ჰოლდინგის ვებგვერდზე: (https://procredit-holding.com/wp-content/uploads/2021/03/ProCredit_Impact_Report_2020_L.pdf).

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს შედგება 6 (ექვსი) წევრისაგან. სამეთვალყურეო საბჭოს უფლებამოსილება და პასუხისმგებლობა განისაზღვრება გერმანული კანონმდებლობით, კერძოდ German Stock Corporation Act (Aktengesetz – “AktG”) and German Banking Law (specifically Kreditwesengesetz – KWG § 25d). დამატებით, პროკრედიტ ჰოლდინგი შესაბამისობაშია და იცავს გერმანულ კორპორაციული მართვის კოდექსს (German Corporate Governance Code), გარდა პროკრედიტ ჰოლდინგის კორპორაციული მართვის რეპორტში მოცემული შემთხვევებისა, რომელიც განთავსებულია პროკრედიტ ჰოლდინგის წლიურ რეპორტში პროკრედიტ ჰოლდინგის ვებ-გვერდზე.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს ძირითადი ფუნქციაა, ზედამხედველობა გაუწიოს პროკრედიტ ჰოლდინგის დირექტორთა საბჭოს, რომელსაც ახორციელებს პროკრედიტის „გენერალური პარტნიორი“ (ProCredit General Partner AG (“General Partner”)). „გენერალური პარტნიორის“ სამეთვალყურეო საბჭო დაკომპლექტებულია პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს იგივე წევრებით.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები თავიანთ საქმიანობაში არიან დამოუკიდებლები და მიუკერძოებლები. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით პროკრედიტ ჰოლდინგი მკაცრად იცავს გერმანული კორპორაციული კოდექსის 5.4.1 და 5.4.2 მუხლებით განსაზღვრულ მოთხოვნებს. (German Corporate Governance Code, Articles 5.4.1 and 5.4.2).

სამეთვალყურეო საბჭოს კომპოზიციასთან და დაბალანსებულობასთან დაკავშირებით პროკრედიტ ჰოლდინგი ითვალისწინებს გერმანული საბანკო აქტის 25-ე მუხლის (Article 25d of the German Banking Act (Kreditwesengesetz – “KWG”)) და გერმანული კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს (გარდა იმ რეკომენდაციისა, რომელიც გულისხმობს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა უფლებამოსილების ვადის რეგულარული ლიმიტის დაწესებას).

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს საბანკო საქმის ცოდნისა და გამოცდილების პარალელურად გააჩნიათ:

- სათანადო ცოდნა და ინფორმაცია იმ რეგიონზე, სადაც ოპერირებს პროკრედიტ ჯგუფი;

- შესაბამისი დრო და მზაობა იმოგზაურონ იმ რეგიონებში, სადაც ოპერირებს პროკრედიტ ჯგუფი, რათა შეაფასონ ჯგუფის წევრი ბანკების საქმიანობა და დაიკავონ ჯგუფის წევრი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის პოზიცია;
- სათანადო ცოდნა ფინანსირებისა და მდგრადი განვითარების კუთხით.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს თანამდებობაზე ნიშნავს აქციონერთა საერთო კრება, მათი ცოდნის, უნარებისა და გამოცდილების გათვალისწინებით, გერმანული საბანკო აქტის 25დ პუნქტის მოთხოვნების გათვალისწინებით. სამეთვალყურეო საბჭოს დაკომპლექტებისას პროკრედიტ ჰოლდინგი ითვალისწინებს გენდერულ პრინციპებს. სამეთვალყურეო საბჭოს 6 წევრიდან ერთი წევრი ქალია. (პროკრედიტ ჰოლდინგის 2020 წლის გამჭვირვალობის ანგარიში ხელმისაწვდომია ჰოლდინგის ვებგვერდზე: (https://procredit-holding.com/wp-content/uploads/2021/03/2020_PCH_EN_Disclosure_Report_L.pdf).

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო ძირითადად არ იღებს გადაწყვეტილებებს პროკრედიტ ბანკ საქართველოს საქმიანობასთან დაკავშირებით. პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციაა, ზედამხედველობა გაუწიოს პროკრედიტ ჰოლდინგის ღირეფტორთა საბჭოს საქმიანობას და შეაფასოს პროკრედიტ ჯგუფის რისკის პროფილი. პროკრედიტ ჰოლდინგის ღირეფტორთა საბჭო სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს ანგარიშს ჯგუფის ბიზნეს და რისკების სტრატეგიის შესახებ მინიმუმ წელიწადში ერთხელ და რეგულარულად აწვდის ანგარიშს სტრატეგიების შესრულების სტატუსის შესახებ. პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო მინიმუმ კვარტალში ერთხელ იღებს ჯგუფის რისკების ანგარიშს და ჯგუფის აუდიტორულ რეპორტს. პროკრედიტ ჯგუფის თითოეული ბანკი ოპერირებს პროკრედიტ ჰოლდინგის მიერ შემუშავებული ბიზნესისა და რისკების მართვის ჩარჩოს ფარგლებში.

2020 წლის ფისკალური წლის განმავლობაში, სამეთვალყურეო საბჭომ ერთი შეხვედრა გამართა პირისპირ. ამასთანავე, კოვიდ19-თან დაკავშირებული შეზღუდვების გათვალისწინებით ხუთი შეხვედრა ჩატარდა ვიდეო კონფერენციის სახით და დამატებითი ორი შეხვედრა გაიმართა სატელეფონო შეხვედრის გზით. თითოეულ შეხვედრაზე დასწრებისა და განხილვების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს რეპორტში, რომელიც გამოქვეყნდა პროკრედიტ ჰოლდინგის წლიურ ანგარიშში.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო რეგულარულად ან, ყველაზე მცირე, წელიწადში ერთხელ, ახდენს თავისი საქმიანობის ეფექტურობის შეფასებას.

7.3 პროკრედიტ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო

ბანკის ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრები აირჩევა აქციონერთა საერთო კრების მიერ. საფუძვლიანი მიზნის არსებობისას, სამეთვალყურეო

საბჭოს წევრები ნებისმიერ დროს შეიძლება გათავისუფლდნენ თანამდებობიდან აქციონერთა საერთო კრების მიერ. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები იმავდროულად არ შეიძლება იყვნენ ბანკის თანამშრომლები.

სამეთვალყურეო საბჭო დამსწრე ან წარმოდგენილ ხმათა სამი მეოთხედით განსაზღვრავს ბანკის ბიზნესის სტრატეგიას, იღებს და ამტკიცებს პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპებს, ამტკიცებს ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ წარმოდგენილ წლიურ ბიზნესის გეგმას (წლიური საოპერაციო ბიუჯეტის ჩათვლით), განიხილავს და ამტკიცებს ფინანსური წლის განმავლობაში დირექტორთა საბჭოს მიერ წარმოდგენილ საქმიანობის ანგარიშს და ამზადებს ბანკის წლიურ ანგარიშს აქციონერთა საერთო კრებაზე წარსადგენად.

სამეთვალყურეო საბჭო, დისკრეციული უფლების საფუძველზე, ნებისმიერ დროს ნიშნავს და ათავისუფლებს ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს. სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს და ათავისუფლებს აუდიტის კომიტეტის წევრებს.

სამეთვალყურეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს ბანკის რეფინანსირების ნებისმიერი წყაროს შესახებ, ობლიგაციების გამოშვების შესახებ, სესხების აღების შესახებ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან. სესხების აღებასთან დაკავშირებით შესაბამისი გადაწყვეტილებების შესრულების დელეგირებას ახდენს ბანკის დირექტორთა საბჭოზე.

სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ინტერესთა კონფლიქტის მართვის პოლიტიკას და მოცემულ პოლიტიკაში შესატან ცვლილებებს. სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ბანკსა და მის დირექტორთა საბჭოს ნებისმიერ წევრს შორის და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებთან დადებულ გარიგებებს, რომელიც ნებადართულია საქართველოს კანონმდებლობით.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო შედგება 5 (ხუთი) წევრისგან. თუ აქციონერთა საერთო კრების რეზოლუციის საფუძველზე საბჭოს წევრების რაოდენობა გაიზრდება, წევრთა რაოდენობამ არ უნდა გადააჭარბოს 21-ს და ყოველთვის უნდა იყოს კენტი რიცხვი. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები თავიანთ საქმიანობაში არიან დამოუკიდებელი და მიუკერძოებლები. ცხრილში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით.

ინფორმაცია ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორატის და აქციონერთა შესახებ	
სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა	
1 მარსელ სებასტიან ცაიტინგერი	
2 იოვანკა იოლესკა პოპოვსკა	
3 მაია ხაჩიძე	
4 რეინერ პეტერ ოტენშტაინი	
5 სანდრინე მასიანი	

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობის ვადა განისაზღვრება 4 წლით, ან უფრო მოკლე ვადით, რომელსაც აქციონერთა საერთო კრება განსაზღვრავს. შესაძლებელია სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი წევრის ხელახალი არჩევა. თუმცა, მათი უფლებამოსილება წყდება არაუადრეს შემცვლელის არჩევისა. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლებისას, მისი შემცვლელის არჩევა უნდა მოხდეს სამეთვალყურეო საბჭოს მომდევნო სხდომამდე.

სამეთვალყურეო საბჭო, ხმათა უბრალო უმრავლესობით თავისი წევრების შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს. თავმჯდომარე აირჩევა იმავე ვადით, რომლითაც იგი აირჩა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის ხელახლა არჩევა შესაძლებელია.

სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომები ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომაზე კვორუმი შემდგარია, თუ მას ესწრება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა მინიმუმ ორი მესამედი. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებზე გადაწყვეტილებები მიღებულად ითვლება წარმოდგენილ ხმათა უბრალო უმრავლესობით. სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები წერილობითი ფორმით შეჯამებულია ბანკის წარმომადგენლის ან სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის მიერ, რომელსაც განხილვის შემდეგ ხელს აწერს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომების ოქმი შემოწმებისათვის ხელმისაწვდომია აქციონერებისათვის.

სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომაზე ღირექტორთა საბჭოს მიერ ხდება წინასწარ შეთანხმებული საკითხების წარდგენა-განხილვა, რომელიც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება: სასესიო პორტფელის განვითარების მიმოხილვა, კლიენტების ბაზის და სტრუქტურის მიმოხილვა, მოზიდული სახსრების განვითარების მიმოხილვა, სასესიო პორტფელის ხარისხის მიმოხილვა, ბანკის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლების მიმოხილვა, ძირითადი რისკის ინდიკატორების მიმოხილვა, საბანკო პროდუქტების და ბაზრის ტენდენციების მიმოხილვა.

7.4 პროკრედიტ ბანკის ღირექტორთა საბჭო

ბანკის ღირექტორთა საბჭო წარმართავს და ახორციელებს ბანკის ყოველდღიურ ფუნქციონირებასთან დაკავშირებულ საქმიანობას, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრული ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად.

ბანკის ღირექტორთა საბჭოს წევრებს თანამდებობაზე ნიშნავს და ნებისმიერ დროს ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭო დისკრეციული უფლების საფუძველზე.

¹ 2021 წლის პირველ კვარტალში შეიცვალა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ერთი წევრი - იოვანკა იოლესკა პოპოვსკას ნაცვლად პროკრედიტ ბანკი საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა ჯან მარკო ფელიჩე.

ბანკის დირექტორთა საბჭო წარმოდგენილია 3 (სამი) დირექტორით. ბანკის წესდების შესაბამისად დირექტორთა რაოდენობა უნდა იყოს მინიმუმ სამი. ბანკის დირექტორთა საბჭო გადაწყვეტილებებს იღებს დირექტორთა საბჭოს წევრების წარმოდგენილ ხმათა უბრალო უმრავლესობით. დირექტორთა საბჭოს წევრები ინიშნებიან მაქსიმუმ ოთხი წლით, ან უფრო მოკლე ვადით, რომელსაც სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს, ხელახალი დანიშვნის უფლებით. ცხრილში ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით.

დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა	
1	ალექსი მატუა
2	ზუინაბ ლომაშვილი
3	ნათია თხილაიშვილი

ცხრილი 9²³

ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრები აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონის „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ (კომერციული ბანკის მნიშვნელოვანი წილის მფლობელი აქციონერისა და ადმინისტრატორის შესაფერისობის კრიტერიუმები) და საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანება 50/04 „კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმების შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე“ (ბანკის ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმები) მოთხოვნებს. დირექტორთა საბჭოს წევრებს გააჩნიათ ბანკში სხვადასხვა განყოფილებებში მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. თითოეულ დირექტორს დამთავრებული აქვს პროკრედიტ აკადემიის მენეჯმენტის სრული კურსი (ფიურტი, გერმანია).

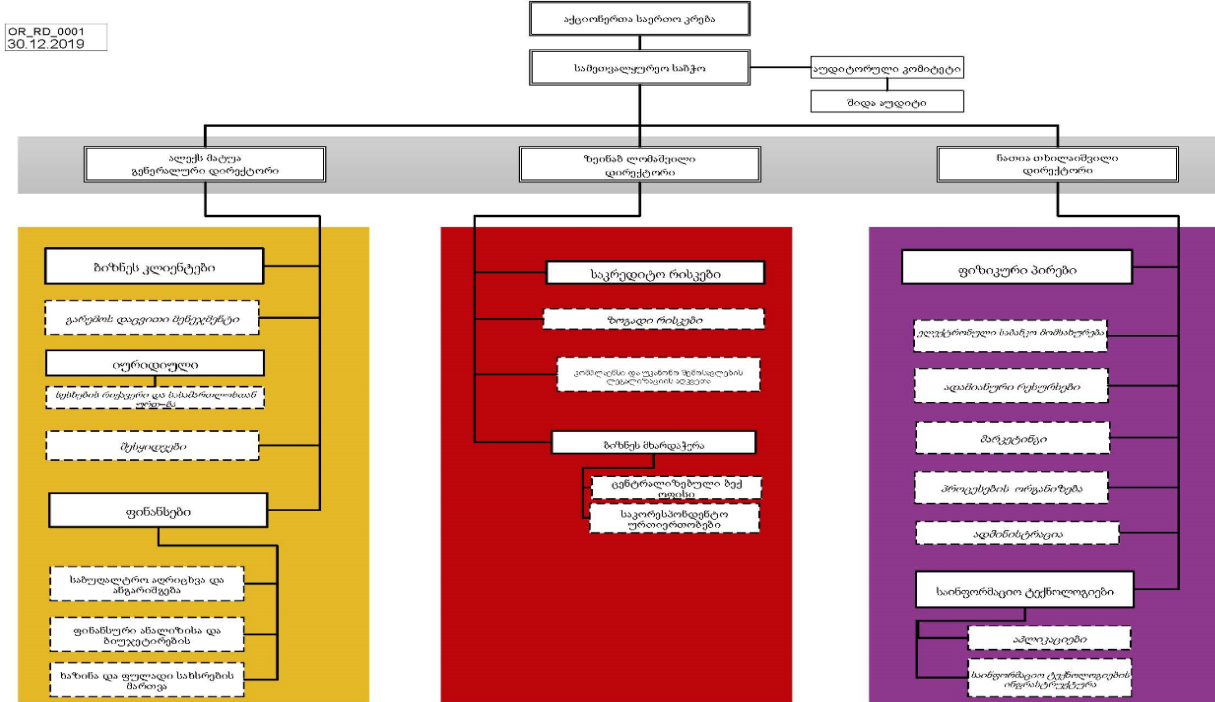
დირექტორთა საბჭო თავისი უფლებამოსილების განხორციელების ფარგლებში გარკვეული ამოცანების შესრულების დელეგირებას ახდენს ბანკის თანამშრომლებზე პასუხისმგებლობის განაწილების გათვალისწინებით, თუკი აღნიშნული არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას.

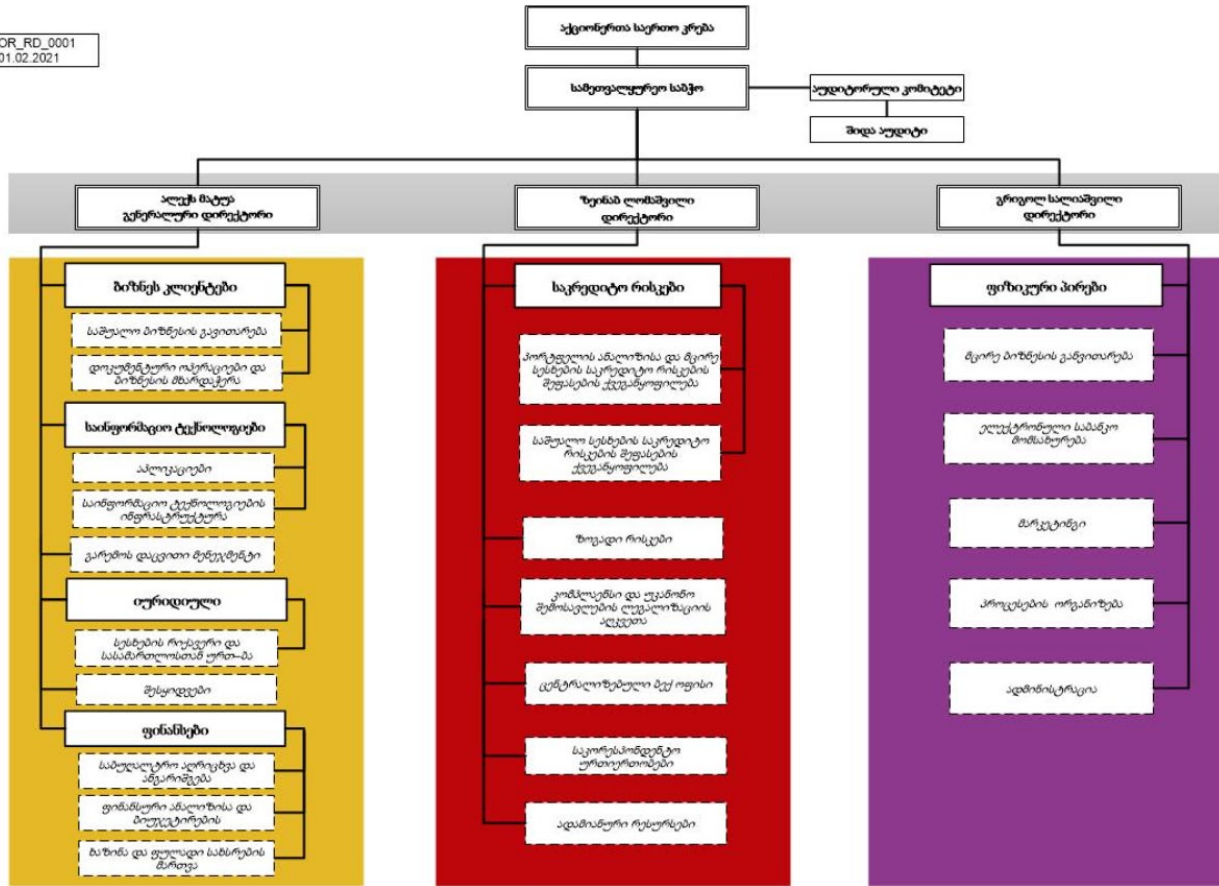
ბანკში მოქმედებს პასუხისმგებლობის დელეგირების სისტემა, რომლის რეგულარული მონიტორინგი ხორციელდება ბანკში მოქმედი კომიტეტების მეშვეობით. ბანკში კომიტეტები იმართება შესაბამისი კომიტეტისთვის დადგენილი რეგულარობით. ბანკში ფუნქციონირებს ზოგადი რისკების, კომპლაენსის და ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის, ადამიანური რესურსების მართვის, ბიზნეს და საკრედიტო რისკების, აქტივების და ვალდებულებების

² ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია პროკრედიტ ბანკის ვებ-გვერდზე: www.procreditbank.ge.

³ 2021 წლის პირველ კვარტალში შეიცვალა ბანკის დირექტორთა საბჭოს ერთი წევრი - ნათია თხილაიშვილის ნაცვლად პროკრედიტ ბანკი საქართველოს დირექტორთა საბჭოს წევრად დაინიშნა გრიგოლ სალიაშვილი.

მართვის, გარემოს დაცვითი მენეჯმენტის კომიტეტები. ბანკში მოქმედ კომიტეტებს ესწრება ღირეექტორთა საბჭოს მინიმუმ 2 წევრი. კონკრეტულ კომიტეტზე სავალდებულოა იმ ღირეექტორთა საბჭოს წევრის დასწრება, რომელიც პასუხისმგებელია შესაბამის სფეროზე. ცრილზე მოცემულია ინფორმაცია 2020 წლის დეკემბრის და 2021 წლის მარტის მდგომარეობით.

ცხრილი 10

7.5 რისკების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების პროცესი

ბანკის მენეჯმენტი რეგულარულად იღებს რისკების შესახებ ყოველდღიურ, ყოველთვიურ და კვარტალურ ანგარიშებს შესაბამისი საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ. გარდა ამისა, ბანკში დანერგილია ესკალაციის მექანიზმები და ad-hoc ანგარიშგების პროცესი ახალი რისკების, არსებულ ლიმიტებთან შეუსაბამობის ან ცნობილი რისკების შემთხვევაში, თუ რისკის დადგომის ალბათობა ან ზარალის თანხა მნიშვნელოვნად იზრდება.

პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი მჭიდროდ თანამშრომლობს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთან კომპანიის მიზნების მისაღწევად. მენეჯმენტი სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულარულად, დროულად და სრულყოფილად წარუდგენს ყველა იმ საკითხის ანგარიშს, რომელიც ბანკისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. ეს მოიცავს დაგეგმვასთან, ბიზნესის განვითარებასთან, რისკების მდგომარეობასთან, რისკების მართვასა და შესაბამისობასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან საკითხს. რისკის თვალსაზრისით არსებითად მნიშვნელოვანი ინფორმაცია სამეთვალყურეო საბჭოს მიეწოდება დაუყოვნებლივ, რისკების მდგომარეობის შესახებ რეგულარული კვარტალური ანგარიშებისგან დამოუკიდებლად. ბანკის

მენეჯმენტი და სამეთვალყურეო საბჭო კომპანიის სტრატეგიულ მიმართულებებს რეგულარული კონსულტაციებისა და განხილვის საფუძველზე განსაზღვრავს. ასევე, სამეთვალყურეო საბჭოს აუცილებლად უნდა ეცნობოს რისკების მართვის, შიდა აუდიტისა და კომპლაენსის განყოფილებების მართვასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ცვლილების შესახებ.

8 რისკების მართვა

8.1 რისკების მართვის სტრატეგია

პროკრედიტ ბანკის რისკებისა და ბიზნესის სტრატეგიების განახლება ყოველწლიურად ხორციელდება. ბიზნესის სტრატეგიაში მოცემულია ბანკის ყველა არსებითად მნიშვნელოვანი ბიზნეს აქტივობის მიზნები და მათ მისაღწევად საჭირო ღონისძიებები, ხოლო ბანკის რისკების სტრატეგიაში განხილულია ბიზნესის სტრატეგიის განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი მატერიალური რისკი და განსაზღვრულია რისკების მართვის მიზნები და ღონისძიებები. რისკების სტრატეგია განიხილავს ბანკის ყველა მატერიალურ რისკს და მათი მართვის სტრატეგიებს ინდივიდუალურად. რისკებისა და ბიზნესის სტრატეგიებს ამტკიცებს პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი, სამეთვალყურეო საბჭოსთან განხილვის შემდეგ.

რისკების მართვის ინფორმირებული და გამჭვირვალე ჩარჩო პროკრედიტ ბანკის სოციალურ პასუხისმგებლობაზე დაფუძნებული ბიზნეს მოდელის ცენტრალური კომპონენტია. ეს, ასევე, აისახება ჩვენი რისკების მართვის კულტურაში, რაც, პირველ რიგში, გამოიხატება გადაწყვეტილების მიღების დაბალანსებულ პროცესებში. ყველა თანამშრომლისთვის სავალდებულო ექცევის კოდექსი მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ამ თვალსაზრისით, რადგან მასში ეს პრინციპებია აღწერილი.

ჩვენი მარტივი, გამჭვირვალე და მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებული ბიზნესის სტრატეგიის შესაბამისად, ჩვენი რისკის სტრატეგია კონსერვატულია. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის საერთო რისკების მართვის ჩარჩოს შესაბამისად, ბანკის მიზანია, უზრუნველყოს ლიკვიდურობისა და კაპიტალის ადეკვატურობის სათანადო დონე ნებისმიერი მომენტისთვის,

მიუხედავად იმისა, თუ რამდენად არასტაბილურია გარემო, და, ამასთან, მიაღწიოს სტაბილურ შედეგებს.

ქვემოთ ჩამოთვლილი ჩვენი საქმიანობის პრინციპები განსაზღვრავს ბანკის რისკების მართვის კონცეფციას. ამ პრინციპების თანმიმდევრული გამოყენება მნიშვნელოვნად ამცირებს ბანკის წინაშე არსებულ რისკებს.

i. ფოკუსირება ბიზნესის ძირითად მიმართულებაზე

პროკრედიტ ბანკი ორიენტირებულია მცირე და საშუალო სანარმოებისა და ფიზიკური პირების ფინანსურ მომსახურებაზე. შესაბამისად, შემოსავლები ძირითადად მიიღება სესხებზე საპროცენტო შემოსავლისა და ანგარიშებზე შესრულებული ოპერაციებიდან საკომისიო შემოსავლის სახით. ბანკის ყველა სხვა მომსახურება ძირითადი საქმიანობის მხარდაჭერის მიზნით ხორციელდება. პროკრედიტ ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობას საკრედიტო რისკის, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკების, ლიკვიდურობისა და საოპერაციო რისკების მართვა განაპირობებს.

ii. გამჭვირვალობის მაღალი ხარისხი, სიმარტივე და დივერსიფიკაცია

პროკრედიტ ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიმართულება - მცირე და საშუალო ბიზნესების დაფინანსება - განსაზღვრავს სესხებისა და დეპოზიტების დივერსიფიკაციის მაღალ ხარისხს. კლიენტთა კატეგორიების თვალსაზრისით, ეს დივერსიფიკაცია განპირობებულია სხვადასხვა ეკონომიკური სექტორებით, კლიენტთა ჯგუფებითა (მცირე და საშუალო სანარმოები და ფიზიკური პირები) და შემოსავლების ჯგუფებით. საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაცია ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის პოლიტიკის განუყოფელი ნაწილია. ჩვენი საქმიანობის თანმდევნი მახასიათებელია ის, რომ ჩვენ ვცდილობთ კლიენტებს გავუწიოთ მარტივი, ადვილად გასაგები მომსახურებები. ეს ხელს უწყობს მაღალი ხარისხის გამჭვირვალობას არა მხოლოდ ცალკეული კლიენტისთვის, არამედ რისკების მართვის თვალსაზრისითაც. შედეგად, მაღალი ხარისხის დივერსიფიკაცია ისევე, როგორც ჩვენი მარტივი, გამჭვირვალე მომსახურებები და პროცესები მნიშვნელოვნად ამცირებს ბანკის რისკის პროფილს.

iii. კადრების სიფრთხილით შერჩევა და ინტენსიური ტრენინგები

პასუხისმგებლობაზე დაფუძნებული საბანკო საქმიანობა გრძელვადიანი ურთიერთობით ხასიათდება როგორც კლიენტებთან, ასევე თანამშრომლებთან მიმართებაში. ამიტომ, ჩვენ პერსონალს ძალიან ფრთხილად ვარჩევთ და წლების მანძილზე საკმაოდ დიდ ინვესტიციას ვდებთ თანამშრომელთა განვითარებაში. პროფესიული ტექნიკური უნარ-ჩვევების ამაღლებასთან ერთად, ჩვენი ტრენინგების პროგრამის ძირითადი მიზანია ღია და გამჭვირვალე კომუნიკაციის კულტურის ჩამოყალიბება და შენარჩუნება. რისკების მართვის თვალსაზრისით,

კარგად მომზადებული თანამშრომლები, რომლებიც ღიად გამოხატავენ თავიანთი მოსაზრებებს, მნიშვნელოვანად განაპირობებენ რისკების პრევენციასა და აღმოჩენას, განსაკუთრებით საოპერაციო და თაღლითობის რისკების მათვის თვალსაზრისით.

რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები

რისკების მართვა მოიცავს რისკების იდენტიფიცირებას, გამოთვლას, მართვას, მონიტორინგს, კონტროლს და ანგარიშგებას. რისკების მართვაში პროკრედიტ ბანკი ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკის შესაბამის რეგულაციებს, გერმანიის მარეგულირებლის მიერ განსაზღვრულ "რისკების მართვისთვის საჭირო მინიმალურ მოთხოვნებს" (MaRisk), ეროვნული და საერთაშორისო მარეგულირებელი ორგანოების მიერ გამოქვეყნებულ შესაბამის პუბლიკაციებსა და მრავალი წლის განმავლობაში შექმნილ ცოდნას. ამასთან, რისკების ჰეჯირებისა და შემცირების მიზნით შექმნილი მექანიზმების შეფასება რეგულარულად ხორციელდება, მათი მიზანშეწონილობისა და ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად, რისკების მართვისთვის გამოყენებული პროცედურები და მეთოდები კი ექვემდებარება მუდმივ განვითარებას. პროკრედიტ ბანკში რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები წარმოდგენილია ქვემოთ.

- პროკრედიტ ბანკი იყენებს რისკის მართვის ერთიან ჩარჩოს, რომელიც პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის მინიმალურ სტანდარტებს ეფუძნება და საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებს აერთიანებს. რისკების მართვის პოლიტიკებსა და სტანდარტებს ამტკიცებს პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი; მათი განახლება ყოველწლიურად ხორციელდება. მოცემული პოლიტიკები და სტანდარტები განსაზღვრავს პასუხისმგებლობებს და ადგენს მართვის, მონიტორინგისა და ანგარიშგების მინიმალურ მოთხოვნებს.
- ნებისმიერი რისკის მართვის პროცესში ბანკი უზრუნველყოფს საზედამხედველო და შიდა კაპიტალის ადეკვატური დონის შენარჩუნებას.
- ყოველწლიურად ჩატარებული რისკების ინვენტარიზაცია უზრუნველყოფს, რომ ყველა მატერიალური რისკი გამოვლინდეს და, საჭიროების შემთხვევაში, სტრატეგიებსა და რისკების მართვის პროცესებში მათი გათვალისწინება მოხდეს.
- ყველა მატერიალური რისკისთვის განსაზღვრულია ადრეული იდენტიფიცირების ინდიკატორები (ანგარიშგების თრიგერები) და ლიმიტები, რომელთა მონიტორინგიც სისტემატურად ხორციელდება.
- რეგულარული სტრეს-ტესტები ხორციელდება ყველა მატერიალური რისკის შემთხვევაში; სტრეს-ტესტები მოიცავს როგორც ინდივიდუალური რისკის კატეგორიას, ასევე სხვადასხვა რისკის კატეგორიების აგრეგირებულ შედეგებს.

- რეგულარული და ad-hoc ანგარიშგება ხორციელდება რისკის პროფილის შესახებ, რომელიც მოიცავს დეტალურ აღწერასა და შესაბამის კომენტარებს.
- რისკების მონიტორინგი და კონტროლი, ასევე შესაძლო რისკების კონცენტრაცია, ხორციელდება კომპლექსური ანალიზის ინსტრუმენტებით და მოიცავს ყველა მატერიალური რისკის კატეგორიას.
- დანესებული მექანიზმების, ლიმიტებისა და მეთოდების შედეგიანობა და მიზანშეწონილობა მუდმივად კონტროლდება.
- ყველა ახალი ან მნიშვნელოვნად შეცვლილი მომსახურება დანერგვამდე გაივლის საფუძვლიან ანალიზს (ახალი რისკის დამტკიცების პროცესი). ეს პროცესი უზრუნველყოფს ახალი რისკების შეფასებასა და ყველა აუცილებელი მოსამზადებელი სამუშაოსა და ტესტირების ჩატარებას მომსახურების დანერგვამდე.

პროკრედიტ ბანკში რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები ითვალისწინებს ქვეყანაში ბოლო 22 წლის განმავლობაში მიღებულ მნიშვნელოვან გამოცდილებას და ჩვენი კლიენტებისა და რისკების ზუსტ აღქმას. მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყანაში ბიზნესგარემო ზოგადად გაუმჯობესდა, არასტაბილური მაკროეკონომიკური და გეოპოლიტიკური პირობები შედარებით არასტაბილურია. ჩვენი საქმიანობის დივერსიფიკაცია, კომპლექსურ გამოცდილებასთან ერთად, ამ რისკების მართვის მყარ საფუძველს წარმოადგენს.

8.2 რისკების მართვის და რისკების ანგარიშგების სისტემა

პროკრედიტ ბანკში რისკების მართვა ბანკის მენეჯმენტის საერთო პასუხისმგებლობას წარმოადგენს, რომელიც რეგულარულად აანალიზებს ბანკის რისკის პროფილს და გადანყვეტილებას იღებს შესაბამისი ზომების გამოყენებაზე.

რისკების მართვის პროცესს პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი სხვადასხვა კომიტეტების დახმარებით წარმართავს.

- საკრედიტო რისკების მართვის კომიტეტები⁴ ახორციელებენ ბანკის საკრედიტო რისკის პროფილის მონიტორინგს, რაც მოიცავს ინდივიდუალური რისკის პოზიციების, ლიმიტების დაცვისა და საკრედიტო რისკის შესახებ შიდა და ბანკის ზედამხედველების მიერ დანესებული მოთხოვნების მონიტორინგს.
- რისკების კომიტეტი (სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილი რისკების კომიტეტი) განიხილავს რისკის სტრატეგიებს როგორც აგრეგირებული, ისე ინდივიდუალური რისკის ჭრილში და აწვდის შესაბამის რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს, მათ შორის,

⁴ საკრედიტო რისკის და ბიზნესის კომიტეტი, სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის კომიტეტი, პორტფელის მართვისა და ანალიზის კომიტეტი, ვადაგადაცილებების მართვის კომიტეტი, სამართალწარმოების კომიტეტი.

ბანკის მიმდინარე და მომავალ რისკის აპეტიტზე; ამზადებს და სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს ანგარიშგებას ბანკში არსებული რისკის კულტურის შესახებ და განიხილავს ბანკის რისკის პოლიტიკებს; რეკომენდაციას აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის სტრატეგიებისა და პოლიტიკების ეფექტურობის თაობაზე, მათ შორის, იდენტიფიცირებული რისკებისთვის საკმარისი კაპიტალის შენარჩუნებასა და განაწილებაზე; მონიტორინგს უწევს კაპიტალისა და ლიკვიდობის მართვის სტრატეგიებს, ასევე, ყველა სახის რისკს, როგორებიცაა საკრედიტო, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციული რისკები, იმ მიზნით, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მათი რისკის აპეტიტთან შესაბამისობა.

- ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი მონიტორინგს უწევს ბანკის საერთო რისკის პროფილს, ლიმიტების დაცვასა და შიდა და ბანკის ზედამხედველების მიერ დაწესებულ კაპიტალის ადეკვატურობას. კომიტეტი განსაზღვრავს რისკებისადმი ტოლერანტობის ზღვრებს, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის რისკების მართვის სისტემისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში. კომიტეტი მენეჯმენტს ეხმარება და გასცემს შესაბამის რეკომენდაციებს საბაზრო რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან, მათ შორის თაღლითობის პრევენციისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებთან დაკავშირებით.
- აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) პასუხისმგებელია ბანკის ლიკვიდურობის რეზერვისა და ლიკვიდურობის მართვის მონიტორინგზე, სესხებსა და ანაბრებზე საპროცენტო განაკვეთების განსაზღვრაზე, პროკრედიტ ბანკისთვის დაკრედიტების უზრუნველსაყოფად განსახორციელებელი ზომების კოორდინაციასა და ფინანსურ ბაზრებზე არსებითად მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ ანგარიშგებაზე.
- კომპლაენსისა და AML კომიტეტი ეხმარება და რჩევებს აძლევს მენეჯმენტს ბანკის რისკის პროფილის მიმდინარე მონიტორინგთან დაკავშირებით ფულის გათეთრებისა და შესაბამისობის თვალსაზრისით, ასევე AML რისკების პრევენციისთვის შესაბამისი ზომების მიღებასთან დაკავშირებით. კომიტეტი წარმოადგენს შესაბამისობის რისკების შეფასების ფორუმს, რომელიც განიხილავს სამართლებრივ ნორმებში ცვლილებების გავლენას და განსაზღვრავს იდენტიფიცირებული შესაბამისობის რისკების მნიშვნელობას.
- აუდიტის კომიტეტი ეხმარება და რჩევებს აძლევს მენეჯმენტს ყოველწლიური შიდა აუდიტის გეგმების დამტკიცებაში და შიდა და გარე აუდიტორთა დასკვნებში განხილული საკითხების გადასაწყვეტად შესაბამისი ზომების დროულად განხორციელებაში. გარდა ამისა, ეს ორგანო მიზნად ისახავს შიდა აუდიტის პოლიტიკის გაუმჯობესებას.
- ადამიანური რესურსების კომიტეტი ამტკიცებს ყოველწლიურ კადრების დაკომპლექტებისა და ტრენინგის გეგმას, ანალიზს უკეთებს სამტატო სტრუქტურის განვითარებას, პასუხს აგებს კადრების დენადობის და დასაქმების პროცესზე,

მონიტორინგს უწევს პერსონალის შეფასების პროცესს და იღებს სათანადო ზომებს მიღებული შედეგების საფუძველზე, ყოველწლიურად გადახედავს ხელფასებს და ცვლილებების შემთხვევაში იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებებს, ამტკიცებს კადრებისა და პოზიციის ცვლილების, დანინაურების, გაფრთხილების წერილების გაცემის შესახებ გადაწყვეტილებებს და პერიოდულად გადახედავს ბანკის ანაზღაურების პრაქტიკას.

- ეკო კომიტეტი ეხმარება და რჩევებს აძლევს მენეჯმენტს შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით: დაკრედიტების შედეგად გარემოსდაცვითი ზემოქმედების გაუმჯობესება / შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება, ბანკის პოზიციონირება გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის მქონე ორგანიზაციად და მისი რეპუტაციის გაძლიერება, ბანკის ენერგოეფექტურობის ღონის გაზრდა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალურად გამოყენების ხელშეწყობა, უარყოფითი გარემოსდაცვითი ზემოქმედებით გამოწვეული რისკების მინიმუმამდე დაყვანა, ბანკის პერსონალსა და კლიენტებს შორის გარემოსდაცვით და ენერგოეფექტურობის საკითხებზე ცნობიერებისა და ცოდნის ღონის ამაღლება.

ბანკს აქვს ეფექტური შესაბამისობის მართვის სისტემა, რომელსაც ამყარებს ჩვენი ქცევის კოდექსი და პერსონალის შერჩევის სისტემა და ტრენინგები. ქცევის კოდექსის დაცვა სავალდებულოა ყველა თანამშრომლისთვის. კომპლაენსისა და რისკის მართვის სამსახურები, რომლებიც პასუხს აგებენ ადგილობრივი საბანკო რეგულაციების შესრულებაზე, რეგულარულ და ad-hoc ანგარიშებს აწვდიან ბანკის მენეჯმენტსა და პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის პასუხისმგებელ განყოფილებებს. ნებისმიერი ქმედება, რომელიც არ არის დადგენილ წესებთან შესაბამისობაში, ბანკს შეიძლება ეცნობოს ანონიმურად, სპეციალურად განსაზღვრულ ელექტრონული ფოსტის მისამართზე.

შიდა აუდიტის განყოფილება არის დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეული ბანკში, რომელიც ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთან ანგარიშგებას ახორციელებს აუდიტის კომიტეტის საშუალებით. აუდიტის კომიტეტს ამტკიცებს და მართავს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. შიდა აუდიტის სამსახური აფასებს ბანკის რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის სისტემის შესაბამისობას. წელიწადში ერთხელ, პროკრედიტ ბანკის შიდა აუდიტის განყოფილება ახორციელებს ბანკის საქმიანობის რისკების შეფასებას, რათა მოხდეს რისკებზე დაფუძნებული წლიური აუდიტის გეგმის შემუშავება. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის აუდიტის გუნდი ახორციელებს პროკრედიტ ბანკში ჩატარებული აუდიტის ხარისხის მონიტორინგს და ბანკის შიდა აუდიტს უწევს მეთოდოლოგიურ კონსულტაციებს.

შიდა აუდიტის განყოფილების შემონმებისა და შეფასების პროცესში მოცულია შემდეგი საკითხები :

1. შიდა კონტროლის სისტემების სიცოცხლისუნარიანობა, შედეგიანობა, ეფექტიანობა და შესაფერისობა;
2. რისკების მართვისა და კონტროლის სისტემების, ანგარიშგებისა და საინფორმაციო სისტემების, ასევე ფინანსური და საბუღალტრო სისტემების გამოყენება, სიცოცხლისუნარიანობა, შედეგიანობა და შესაფერისობა;
3. არსებული სამართლებრივი და საბანკო ზედამხედველობის შესახებ დებულებების და სხვა მარეგულირებელი წესების დაცვა;
4. საქმიანობის განმსაზღვრელი სახელმძღვანელო დოკუმენტებთან ინსტრუქციებთან და წესებთან შესაბამისობა;
5. ყველა საოპერაციო და ბიზნეს პროცედურის სამართლებრივ მოთხოვნებთან და ზოგადად აღიარებულ სტანდარტებთან და პრინციპებთან შესაბამისობა, წესების დაცვა და აქტივების დასაცავად ზომების მიღება.

შიდა აუდიტის განყოფილება ყველა პროცესს განიხილავს რისკებზე დაფუძნებული მიდგომის გამოყენებით იმ მიზნით, რომ განსაზღვროს შესამოწმებელი ერთეულების პრიორიტეტულობა.

საჭიროების შემთხვევაში, შიდა აუდიტის განყოფილება განსაზღვრავს ad-hoc აუდიტორული შემოწმების აუცილებლობას.

საბანკო კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკს ყოველწლიურად უტარდება გარე აუდიტორული შემოწმება. გარე აუდიტორის შერჩევა ხორციელდება სატენდერო პროცედურებით. სატენდერო კომისიის მიერ მომზადებულ რეკომენდაციებზე დაყრდნობით, სამეთვალყურეო საბჭო იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას გარე აუდიტორის დანიშვნის შესახებ.

გარე აუდიტორულ შემოწმებას ყოველთვის ასრულებენ ე.წ. "დიდ ოთხეულში" შემავალი აუდიტორული კომპანიები. ამასთანავე, აუდიტორთა ობიექტურობის შენარჩუნების მიზნით, ბანკი რეგულარულად იყენებს აუდიტორული კომპანიების მონაცვლეობის პრაქტიკას.

2020 წელს აუდიტორულ მომსახურებასთან დაკავშირებული პირდაპირმა ხარჯმა შეადგინა 266 ათასი ლარი. ბანკს არ მიუღია აუდიტორის/აუდიტორული ფირმების მიერ განწეული სხვა პროფესიონალური მომსახურება.

ბანკში არსებობს შიდა კონტროლის ადეკვატური პროცესები და პროცედურები. სისტემა დაფუძნებულია მოვალეობების სეგრეგაციის და ორმაგი კონტროლის პრინციპებზე და, ასევე, მატერიალური რისკებისთვის ითვალისწინებს ბიზნესისა და რისკების კონტროლის ფუნქციების გამიჯვნას მენეჯმენტის დონის ჩათვლით; ეს უზრუნველყოფს რისკების მართვისა და რისკის კონტროლის ბიზნეს განყოფილებების ფუნქციებისგან დამოუკიდებლად განხორციელებას.

ბანკის რისკების მართვისა და რისკის კონტროლის ფუნქციები ორგანიზებულია ისეთი ფორმით, რომ განსაზღვროს, შეაფასოს და მონიტორინგი გაუწიოს ბანკის საქმიანობასთან დაკავშირებულ რისკებს და უზრუნველყოს მოცემული რისკების კონტროლისთვის შექმნილი პროცესების სათანადო ფუნქციონირება და კოორდინაცია ბანკის შესაბამის ერთეულებს შორის თანამშრომლობით. ძირითადი ამოცანებია:

1. არსებული და პოტენციური რისკების ანალიზი მათი შეფასების, კონტროლისა და მონიტორინგისთვის ღონისძიებების, მეთოდებისა და პროცედურების შემუშავების მიზნით; ამ რისკების მიმართ ბანკის დაუცველობის ხარისხის განსაზღვრა;
2. ბანკის წინაშე არსებული რისკების შეფასება;
3. სტრატეგ-ტესტების/სცენარებისა და მათი შედეგების ანალიზის საფუძველზე საბაზრო რისკების შეფასება;
4. შიდა/გარე რეგულაციებით ან/და ბანკის მენეჯმენტის მოთხოვნის შემთხვევაში, რისკების ადრეული იდენტიფიცირების სისტემის ადეკვატური დიზაინის უზრუნველყოფა;
5. რისკების მონიტორინგის მიზნით, კომიტეტებისთვის, ბანკის მენეჯმენტისა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ანგარიშების მომზადება;
6. რისკების შემცირების მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება ღირეფტორთა საბჭოს ან/და ბანკის შესაბამისი კომიტეტების მიერ შემდგომი განხილვისა და დამტკიცებისთვის;
7. ბანკის განყოფილებების/ქვეგანყოფილებების ხელმძღვანელებისთვის ღონისძიებების მომზადება და განხორციელება, მათი პასუხისმგებლობის ფარგლებში რისკების მართვის ეფექტურობის გაუმჯობესების მიზნით, და ბანკის მენეჯმენტისა და თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლება იმ საბანკო რისკებზე, რომელიც საფრთხეს უქმნის მათ საქმიანობას;
8. ფილიალების/სერვის ცენტრების წესებთან და პროცედურებთან შესაბამისობის შემოწმება, ფილიალების/სერვის ცენტრების ადგილზე მონიტორინგის ჩატარებისა და ანგარიშების მომზადების გზით.

ბანკის რეგულარულად ახდენს რისკების ანალიზს, ინტენსიურად განიხილავს მათ და დოკუმენტურად ადასტურებს სტანდარტიზებული ანგარიშების სახით. პროკრედიტ ბანკი ყოველთვიურად ამზადებს რისკების შესახებ ანგარიშებს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტისთვის/ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტისთვის (ALCO); რისკების შესახებ ანგარიშები ყოველკვარტლურად წარედგინება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს, აუდიტის კომიტეტსა და ბანკის რისკების მართვის კომიტეტებს. ცალკეული რისკისა და ბანკის საერთო რისკის პროფილის მონიტორინგი ხორციელდება მოცემული ანგარიშებისა და პასუხისმგებელი პერსონალის მიერ მოძიებული დამატებითი ინფორმაციის განხილვის საფუძველზე. საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი თემატური

სპეციალური ანგარიშები იქმნება. მონიტორინგისა და განხილვის მიზანი არის მატერიალურ რისკებზე გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა და პოტენციური პრობლემების შესახებ ადრეული ეტაპზე ინფორმირებულობა.

ბანკის რისკების განყოფილებები რეგულარულად ახორციელებენ პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის სხვადასხვა სამსახურების წინაშე ანგარიშგებას, ხოლო შესაბამის სამეთვალყურეო საბჭოს მინიმუმ ყოველკვარტლურად წარედგინება ინფორმაცია რისკებთან დაკავშირებით განვითარებული მოვლენების შესახებ.

8.3 რისკის პროფილის შეფასება

პროკრედიტ ბანკის რისკების მართვის პროცესები შემუშავებულია საქმიანობის ბუნების, მასშტაბის, კომპლექსურობისა და რისკიანობის დონის შესაბამისად და ბანკის ბიზნესისა და რისკების სტრატეგიების გათვალისწინებით. ამ პროცესში აუცილებლად გათვალისწინებულია გერმანიის მარეგულირებლისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული მოთხოვნები, საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის სტანდარტები და შესაბამისი პუბლიკაციები.

რისკის მართვის პროცესები რისკების ინვენტარიზაციით გათვალისწინებულ ყველა მატერიალურ რისკს ითვალისწინებს; ამ პროცესების შესაბამისობა დადასტურებულია ბანკის მენეჯმენტის მიერ და ექვემდებარება შემდგომ განვითარებას. მცირე და საშუალო კლიენტების ჯგუფთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ბანკის რისკის პროფილის არსებით შემადგენელს პროკრედიტ ბანკის ბიზნესის სტრატეგიიდან გამომდინარე, რომლის საქმიანობის ძირითადი მიმართულება მცირე და საშუალო სანარმოების დაფინანსებაა.

რისკის ადრეული იდენტიფიცირების ინდიკატორებისა და (ანგარიშგების თრიგერები) და ლიმიტების კომპლექსური ერთობლიობა გამოიყენება რისკების შეფასების, მართვისა და შემცირების მიზნით. ლიმიტების სისტემა რისკების მართვის პოლიტიკებით დადგენილი პრინციპების განხორციელების ინსტრუმენტია, რომელიც ასახავს მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრულ რისკის ტოლერანტობის დონეს (რისკისადმი მიდრეკილება). ინდივიდუალური რისკის კატეგორიისთვის დადგენილი ლიმიტების გარდა, მაგ. თითოეული მსესხებლისთვის განსაზღვრული ლიმიტები, შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის გაანგარიშების ფარგლებში ბანკს განსაზღვრული აქვს, ასევე, ყველა მატერიალური რისკის ლიმიტები. რეგულარული მონიტორინგის მიზანია, გამოავლინოს რისკის კატეგორიების ფარგლებში ან რისკის ტიპებს შორის პოტენციური კონცენტრაციები; საჭიროების შემთხვევაში, ბანკი იღებს გადაწყვეტილებებს რისკის კონცენტრაციის შემცირებაზე.

რისკების ძირითადი მაჩვენებლები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ბანკის რისკის პროფილის სრულ მიმოხილვას, წარმოდგენილია მატერიალური რისკების შესახებ პილარ 3-ის ანგარიშის ცალკეულ მუხლებში და კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ განმარტებებში.

9 საკრედიტო რისკი

პროკრედიტ ბანკი საკრედიტო რისკს განმარტავს როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება გარიგების მხარის მიერ ნაკისრი სახელშეკრულებო ვალდებულებების მთლიანად ან ნაწილობრივ შეუსრულებლობით ან ვადების დარღვევით შესრულებით. ჩვენ განვასხვავებთ კლიენტის საკრედიტო რისკს და კონტრაგენტთან დაკავშირებულ რისკს (ემიტენტის რისკის ჩათვლით). საკრედიტო რისკი წარმოადგენს პროკრედიტ ბანკის წინაშე არსებულ ყველაზე მნიშვნელოვან რისკს და კლიენტების სასესხო პორტფელი წარმოადგენს ამ რისკის უდიდეს ნაწილს.

9.1 კლიენტის საკრედიტო რისკი

9.1.1 სტრატეგია და პრინციპები

ჩვენი საკრედიტო რისკების მართვის მთავარი მიზნებია საკრედიტო პორტფელის მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, საკრედიტო პორტფელის დაბალი კონცენტრაცია და რისკების შესაბამისი სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შენარჩუნება. კლიენტების დაფინანსებისას ჩვენ ვხელმძღვანელობთ შემდეგი პრინციპებით:

- ვახორციელებთ საკრედიტო კლიენტების გადახდისუნარიანობის ინტენსიურ ანალიზს (ბანკი არ იყენებს შეფასების ე.წ. სქორინგის რაიმე მოდელს);
- ვახდენთ საკრედიტო რისკების ანალიზისა და დაკრედიტების ოპერაციების დროს განხორციელებული პროცესების ყურადღებით დოკუმენტირებას ისეთი ფორმით, რომ შესრულებული ანალიზები გასაგები იყოს გათვითცნობიერებული მესამე მხარისთვის;
- ვუზრუნველყოფთ ბანკის კლიენტების მიერ ჭარბი დავალიანების აღების მკაცრად თავიდან აცილებას;
- ვუზრუნველყოფთ კლიენტებთან პირადი და გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარებას და რეგულარული კონტაქტის შენარჩუნებას;
- საკრედიტო დავალიანების დაფარვის მკაცრი მონიტორინგი;
- ვადაგადაცილებული სესხების შემთხვევაში, ვახორციელებთ კლიენტზე ორიენტირებულ სესხის ინტენსიურ მართვას;
- ვახდენთ გირაოს რეალიზაციას (მხოლოდ) გადახდისუნარიანობის შემთხვევაში;

კლიენტის საკრედიტო რისკის მართვის ჩარჩო წარმოდგენილია ბანკის შესაბამის პოლიტიკებსა და სტანდარტებში. პოლიტიკები, სხვა საკითხებთან ერთად, განსაზღვრავს ბანკის ღონეზე საკრედიტო რისკის მართვაზე პასუხისმგებლობებს, დაკრედიტების ორგანიზების პრინციპებს, სესხების გაცემის პრინციპებს და სესხის უზრუნველსაყოფად წარმოდგენილი გირაოს შეფასების სტრუქტურას. სტანდარტები შეიცავს ბიზნეს კლიენტებთან და ფიზიკურ პირებთან განხორციელებული დაკრედიტების ოპერაციებისა და შეთავაზებული საკრედიტო პროდუქტების დეტალურ განმარტებებს. სტანდარტებში ასევე განსაზღვრულია რესტრუქტურირების, სასესხო რეგრესების შექმნისა და ჩამონერის წესები. ამრიგად, პოლიტიკები და სტანდარტები განსაზღვრავს რისკების შემცირების მექანიზმებს როგორც სესხის გაცემამდე (საკრედიტო რისკების შეფასება) და სესხის გაცემის შემდეგ (მაგ. ფინანსური მდგომარეობის რეგულარული მონიტორინგი, რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლების ანალიზი, სესხების ინტენსიური მართვა და პრობლემური სესხების მართვა).

პროკრედიტ ჯგუფი კლიენტების საკრედიტო ვალდებულებებს სამ კატეგორიად ყოფს: მცირე ბიზნეს კლიენტების, საშუალო ბიზნეს კლიენტების და ფიზიკური პირების საკრედიტო ვალდებულებები. მცირე ბიზნეს კლიენტების საკრედიტო ვალდებულებების მოცულობა, როგორც წესი, მერყეობს 50,000 ევროდან 500,000 ევროს ფარგლებში, ხოლო საშუალო ბიზნეს კლიენტების საკრედიტო ვალდებულებები აღემატება 500,000 ევროს. საკრედიტო პორტფელის უმსხვილესი წილი (მსესხებელთა რაოდენობის მიხედვით) მოდის ისეთ კლიენტებზე, რომელთა საკრედიტო ვალდებულებების ჯამი შეადგენს 50,000 ევროდან 500,000 ევრომდე. კლიენტის კატეგორიიდან გამომდინარე, ბანკი საკრედიტო რისკის შეფასების დროს იყენებს საკრედიტო რისკის შეფასების სხვადასხვა ინტენსივობის პროცესს. ეს პროცესები ერთმანეთისგან განსხვავდება შემდეგი მახასიათებლების მიხედვით: თანამშრომლების პასუხისმგებლობების სეგრეგაციის ხარისხი, ინფორმაციის მოცულობა, რომელიც საკრედიტო ანალიზის საფუძველს წარმოადგენს, საკრედიტო გადანყვეტილებების კრიტერიუმები და გირაოსთან დაკავშირებული მოთხოვნები. მნიშვნელოვან საკრედიტო ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადანყვეტილების პროცესში დანერგილია ბიზნესისა და რისკების კონტროლის ფუნქციების მკაცრი გამიჯვნა მენეჯმენტის დონის ჩათვლით.

პროკრედიტ ბანკის გამოცდილებამ აჩვენა, რომ გადახდისუნარიანობის საფუძვლიანი შეფასება წარმოადგენს საკრედიტო რისკების მართვის ყველაზე ეფექტურ ფორმას. შესაბამისად, პროკრედიტ ბანკის საკრედიტო გადანყვეტილებები კლიენტის ფინანსური მდგომარეობისა და გადახდისუნარიანობის ანალიზს ეფუძნება. ამასთან, ადგილზე რეგულარული ვიზიტები ყველა კლიენტის შემთხვევაში ხორციელდება, რაც უზრუნველყოფს მათი ინდივიდუალური პირობებისა და საჭიროებების ადეკვატურ განხილვას.

პროკრედიტ ბანკში ყველა საკრედიტო გადანყვეტილებას საკრედიტო კომიტეტი იღებს. კომიტეტის წევრებისთვის განსაზღვრულია ინდივიდუალური საკრედიტო ლიმიტები, რომლებიც ეფუძნება თითოეული წევრის ცოდნასა და გამოცდილებას. სესხის დამტკიცებასთან დაკავშირებული პროცესი ცენტრალიზებულია და 5,000 ევროს ზემოთ სესხები განიხილება სათავო ოფისის საკრედიტო კომიტეტის მიერ. ბანკის მიმართ დავალიანების სიდიდის მიხედვით ტოპ 5 მსესხებელზე გადანყვეტილება მიიღება პროკრედიტ კოლდინგის საკრედიტო რისკების დასკვნის/მოსაზრების საფუძველზე.

სათანადო საკრედიტო ლიმიტების დადგენა, კლიენტების ფინანსურ საჭიროებებზე მორგებულ მომსახურებებზე გადანყვეტილების მიღება და საკრედიტო ვალდებულებების სათანადო სტრუქტურის განსაზღვრა - საკრედიტო კომიტეტის ფარგლებში დისკუსიის პროცესის განუყოფელი ნაწილია. სესხის გაცემის პირობების განსაზღვრისას საკრედიტო კომიტეტი აფასებს და გადანყვეტილების მიღებისას ითვალისწინებს ისეთ საკითხებს, როგორცაა სესხის (დაბალი) მოცულობა, კლიენტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის (მაღალი) ხარისხი, სესხის (მოკლე) ვადა კლიენტის (ხანგრძლივი) საკრედიტო ისტორია ბანკთან, ანგარიშებზე (მაღალი) ბრუნვა, და მათ შესაბამისად ადგენს მოთხოვნებს სესხის უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით.

ბანკის საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა ზღუდავს არაუზრუნველყოფილი საკრედიტო ოპერაციების შესრულებას. დაბალი საკრედიტო რისკისა და მოკლე ვადის გათვალისწინებით, შესაძლებელია სესხების გაცემა ნაწილობრივი უზრუნველყოფით. როგორც წესი, მაღალი რისკის პროფილის მქონე კრედიტები უზრუნველყოფილია გირაოთი, ძირითადად უძრავი ქონების საშუალებით.

ცალკეული კრედიტის შემთხვევაში საკრედიტო რისკის ზრდის ადრეულ ეტაპზე გამოვლენა გათვალისწინებულია დაკრედიტებასთან დაკავშირებულ ყველა პროცესში, რის შედეგადაც კლიენტების წინაშე არსებული ფინანსური სირთულეების ხარისხი სწრაფად და ეფექტურად ფასდება. რისკის ადრეული იდენტიფიცირების შესაბამისი მაჩვენებლები ეფუძნება რისკის რაოდენობრივ და თვისებრივ მახასიათებლებს, რომლებიც მოიცავს (და არა მხოლოდ) ანგარიშებზე შემცირებულ ბრუნვას ან მოცულობას, გაცემული საკრედიტო ხაზებისა და ოვერდრაფტების უფრო ხანგრძლივი დროით ინტენსიურ გამოყენებას და ვადაგადაცილებას. პასუხისმგებელი თანამშრომლები ამოწმებენ, არსებობს თუ არა მინიშნება ვალდებულებების შეუსრულებლობის გაზრდილ რისკზე და, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფენ დამატებითი ნაბიჯების გადადგმას პოლიტიკების შესაბამისად. პრობლემური პორტფელის შესახებ რეპორტები რეგულარულად მიწოდება ფილიალის მმართველს, ბანკის სათავო ოფისს და პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის შესაბამის ქვეგანყოფილებას. რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები და კლიენტთა დეტალური მონიტორინგი ცალკეულ

კრედიტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ზრდაზე (მიგრაციის რისკი) სათანადო დაკვირვების საშუალებას იძლევა.

როგორც კი რომელიმე კრედიტზე ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკი იზრდება, კლიენტი ექცევა ინტენსიური მენეჯმენტის ქვეშ. ძირითადი აქცენტი კეთდება კლიენტთან მჭიდრო კომუნიკაციაზე, საკრედიტო ვალდებულებების შეუსრულებლობის უფრო მაღალი რისკის წყაროს გამოვლენასა და კლიენტის საქმიანობის დეტალურ მონიტორინგზე. ცალკეული საკრედიტო ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკის შემცირების ზომებზე გადაწყვეტილებებს იღებენ გადაწყვეტილების მიმღები უფლებამოსილი ორგანოები. საჭიროების შემთხვევაში, სესხის გაძლიერებული მართვის ხელშეწყობის მიზნით, პროცესში შესაძლებელია ჩაერთონ სესხების ამოღების ოფიცრები.

სესხების ამოღების ოფიცრები პასუხისმგებლობას იღებენ კლიენტთან ურთიერთობაზე, როდესაც სესხი პრობლემურ სესხად კლასიფიცირდება. ზოგადად, სესხის კლასიფიცირება პრობლემურ სესხად ხდება იმ შემთხვევაში, როდესაც ეჭვის ქვეშ დგება კლიენტის მიერ ნაკისრი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება, მაგ. გაკოტრება ან სესხი იმყოფება 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებაში. საჭიროების შემთხვევაში, სესხების ამოღების ოფიცრებს ეხმარებიან სასამართლო დავების ოფიცრები (იურიდიული განყოფილება) ან/და აქტივების ან გირაოს გაყიდვის სპეციალისტები.

მთლიანი სასესხო პორტფელის საკრედიტო ხარისხის შეფასება ხორციელდება ყოველთვიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხშირად, რაც მოიცავს პორტფელის სტრუქტურისა და ხარისხის, რესტრუქტურირებული სესხების, ჩამონერების, სესხის დაფარვის კოეფიციენტის (შესაძლო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული ვადაგადაცილებული სესხების მოცულობასთან) და კონცენტრაციის რისკის ანალიზს. პროკრედიტ ბანკისთვის საკრედიტო პორტფელის ხარისხის ძირითადი მაჩვენებელია იმ პორტფელის წილი, რომელიც ვადაგადაცილებულია 30 დღეზე მეტი (PAR>30) ან 90 დღეზე მეტი (PAR>90) ხნით. ჩვენ, ასევე, ვაკვირდებით პრობლემური პორტფელის დაფარვის კოეფიციენტს, ანუ, თუ როგორ ფარავს შექმნილი შესაძლო დანაკარგების რეზერვი 30 დღეზე და 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებულ სესხებს, რაც საკრედიტო პორტფელის რისკების ადეკვატურად დაფარვის მაჩვენებელს წარმოადგენს. ბანკი, ასევე, ახორციელებს რესტრუქტურირებული სესხების პორტფელის, შესაბამისი რეზერვებისა და ჩამონერების დონის დეტალურ მონიტორინგს.

გარდა ამისა, საკრედიტო პორტფელის ხარისხის მონიტორინგის მიზნით, ბანკში დანერგილია აქტივების ხარისხის სამი დამატებითი მაჩვენებელი, რომელთა საფუძველზეც ბანკის საკრედიტო პორტფელი იყოფა შემდეგ კატეგორიებად: სტანდარტული (Performing), საყურადღებო (Underperforming) და უიმედო (Default) სესხები. სესხებისთვის ამ კატეგორიების მინიჭების პროცესი ეფუძნება რისკის კლასიფიკაციის სისტემას და გაცემული სესხის დამატებით რისკის

მახასიათებლებს (მაგ. რესტრუქტურებიზებულია სესხი თუ არა, ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა). მაჩვენებლები ნათელ სურათს გვაძლევს ბანკის პორტფელის ხარისხის შესახებ და საკრედიტო რისკების მართვის პროცესს უწყობს ხელს.

კლიენტების საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკი არამატერიალურია ბანკისთვის სასესხო პორტფელის მაღალი ხარისხის დივერსიფიკაციის გამო. ეს დივერსიფიკაცია განპირობებულია სხვადასხვა ეკონომიკურ სექტორსა და რეგიონში მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტებით. გარდა ამისა, პროკრედიტ ბანკი ზღუდავს საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკს შემდეგი მოთხოვნების საშუალებით: მსხვილი სესხები (რომელიც ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს აღემატება) საჭიროებს ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობას, ამასთან არცერთი ცალკეული მსხვილი სესხი არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 25%-ს, ხოლო ბანკის მიერ გაცემული ყველა მსხვილი სესხის საერთო თანხა არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 150%-ს.

Covid-19-ით გამოწვეული ფინანსური სირთულეების შედეგად, 2020 წლის მაისის მდგომარეობით ბანკმა მოახდინა კლიენტებისთვის სასესხო შენატანების გადახდის გადავადება, ჯამურად მაქსიმუმ 9 თვით. 2021 წლის მარტის მდგომარეობით გადავადებული პორტფელი შეადგენს მთლიანი სასესხო პორტფელის 9,2%-ს. გადავადების მოთხოვნები ძირითადად ინიცირებული იყო მომსახურების სფეროში (სასტუმროები, რესტორნები, კაფეები) და უძრავი ქონების სექტორში. მორატორიუმის ვადის გასვლის შემდეგ კლიენტების პერფორმანსი საკმაოდ კარგია, DPD⁵>30 მორატორიუმების ვადის გასვლის შემდეგ 0,6%-ს შეადგენს, ხოლო DPD>90 – 0.4%-ს. დამატებითი ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ კვარტალურ რეპორტში (<http://www.procreditbank.ge/sites/default/files/pg1-bpc-qq-20210331.pdf>).

9.2 კონტრაგენტის რისკი, ემიტენტის რისკის ჩათვლით

პროკრედიტ ბანკი კონტრაგენტის (მათ შორის ემიტენტის) რისკს განსაზღვრავს როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება კონტრაგენტის/ემიტენტის მიერ ნაკისრი სახელშეკრულებო ვალდებულებების მთლიანად შეუსრულებლობის ან ნაწილობრივ ან ვადების დარღვევით შესრულებით. პროკრედიტ ბანკს კონტრაგენტის რისკი ძირითადად ლიკვიდურობის მართვის, მათ შორის და მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობის, გამო წარმოიქმნება. გარდა ამისა, ბანკს აქვს მნიშვნელოვანი მოცულობის ლიკვიდური აქტივები განთავსებული საქართველოს ეროვნულ ბანკში, სავალდებულო მინიმალური რეზერვების სახით.

კონტრაგენტის რისკის მართვის მთავარი პრინციპია ბანკის ლიკვიდურობის უსაფრთხოდ და შეძლებისდაგვარად დივერსიფიცირებულად განთავსება. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი

⁵ DPD – Days Past Due - ვადაგადაცილებული დღეები

ცდილობს ამ აქტივებიდან გარკვეული შემოსავლის მიღებას, უმთავრესი ამოცანაა, უზრუნველყოს უსაფრთხო განთავსება და დროული ხელმისაწვდომობა, ანუ კონტრაგენტის დაბალი რისკიანობა ლიკვიდური სახსრების განთავსების მთავარი განმაპირობებელია. შესაბამისად, ჩვენ ვმუშაობთ მხოლოდ ყურადღებით შერჩეულ, საიმედო, მაღალი საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკებთან; როგორც წესი, ლიკვიდურ სახსრებს განვათავსებთ მოკლე ვადით (ერთ თვემდე პერიოდით, მაგრამ, როგორც წესი, უფრო ხანმოკლე ვადებით) და ვიყენებთ ძალიან შეზღუდული რაოდენობის მარტივ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ემიტენტის რისკის მართვა იგივე პრინციპებით ხორციელდება. პროკრედიტ ბანკს ეკრძალება სპეკულაციურ ოპერაციებში მონაწილეობის მიღება. პრინციპში, ხდება მხოლოდ მაღალლიკვიდური ფასიანი ქაღალდების შეძენა, როგორც წესი, მაქსიმუმ ერთ წლამდე ვადით. ადგილობრივ ვალუტაში ლიკვიდურობის დაბანდება უპირველესად ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ფასიანი ქაღალდებში ან საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გამოშვებულ ობლიგაციებში. ევროსა ან აშშ დოლარში ლიკვიდური სახსრების განთავსება, მეორე მხრივ, ხდება ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) წევრ ქვეყნებში მოქმედ ბანკებში. საბაზრო ფასების ცვლილების გავლენა ბანკზე მინიმალურია. მიზეზები ისაა, რომ ფასიანი ქაღალდების მოცულობა საკმაოდ დაბალია, მათი გადახდის ვადა ხანმოკლეა და ემიტენტების შერჩევა ხდება სიფრთხილით, რისკების შეფასების კონსერვატიული კრიტერიუმების საფუძველზე.

როგორც წესი, ჩვენი კონტრაგენტები არიან საქართველოს ეროვნული ბანკი, საქართველოს სახელმწიფო და კომერციული ბანკები. რისკის ძირითადი ტიპებია: ნოსტრო ანგარიშებზე ნაშთები, მოკლევადიანი ანაბრები, მაღალლიკვიდური ფასიანი ქაღალდები და არამატერიალური მოცულობის დერივატივები ლიკვიდურობის მართვისა და ჰეჯირების მიზნებისთვის (კერძოდ, სავალუტო სვოპები).

ჩვენი კონტრაგენტისა და ემიტენტის რისკები ძალიან დაბალია კონსერვატიული საინვესტიციო სტრატეგიის შედეგად. გარკვეულწილად მაღალი კონცენტრაციის დონე არსებობს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ სავალდებულო მინიმალურ რეზერვებზე მოთხოვნის გამო. 2010 წლიდან, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფს უცხოურ ვალუტაში არსებული სავალდებულო რეზერვები დაზღვეული აქვს მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოს (MIGA) გარანტიით.

კონტრაგენტებსა და ემიტენტებთან დაკავშირებული რისკის მართვა ხორციელდება ლიმიტების სისტემის საფუძველზე. პროკრედიტ ბანკი ტრანზაქციებს ასრულებს მხოლოდ იმ კონტრაგენტებთან, რომლებსაც დეტალური ანალიზი უკვე ჩაუტარდათ და ლიმიტი დაუმტკიცდათ. ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) არანეგრ ქვეყნებში მოქმედი ბანკისთვის ან საბანკო ჯგუფისთვის საერთო ლიმიტი არ უნდა

აღმატებოდეს პროკრედიტ ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO-ს ან რისკების მართვის კომიტეტის წინასწარი თანხმობის გარეშე. OECD-ის წევრ ქვეყნებში მოქმედი ბანკისთვის ზღვარი არის 25%. როგორც წესი, ბანკის მიერ განთავსებული ვადიანი ანაბრების მაქსიმალური ვადაა ერთი თვე; 3 თვეზე მეტი ვადა უნდა დაამტკიცოს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO-მ ან რისკების მართვის კომიტეტმა. მოცემული კომიტეტების თანხმობა, ასევე, სავალდებულოა ფასიან ქალაქებში ჩადებული ნებისმიერი ინვესტიციის შემთხვევაში (ადგილობრივ ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის ქალაქების გარდა, რომელთა ნარჩენი ვადიანობა სამ თვეს შეადგენს).

რისკის კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით, თითოეული საბანკო ჯგუფისთვის და თითოეული სახელმწიფო ჯგუფისთვის (ცენტრალურ ბანკთან, სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ ორგანიზაციებთან) განსაზღვრულია დამატებითი მაქსიმალური ლიმიტი.

2020 წელი გამორჩეული იყო გამოწვევებით არა მხოლოდ ლოკალურ ბაზარზე, არამედ საერთაშორისო ორგანიზაციებისთვისაც, რომლებთანაც ბანკს გრძელვადიანი თანამშრომლობა აკავშირებს. მიუხედავად პანდემიისა და გაურკვეველი მოლოდინებისა 2020 წლის დასაწყისში, ბანკმა კონტრაგენტის რისკი შეინარჩუნა დაბალ დონეზე წლის განმავლობაში. აღნიშნული არის ბანკის თანმიმდევრული სტრატეგიის შედეგი, რომელიც გულისხმობს კონტრაგენტების შეფასებას, მკაფიოდ განსაზღვრულ ლიმიტებს და სანდო პარტნიორების დივერსიფიკაციას. ბანკის ძირითადი კონტრაგენტები უცვლელია. ბანკი აგრძელებს შერჩეულ კონტრაგენტებთან/ემიტენტებთან მუშაობას, ძირითადად მოკლე ვადიანობის გარიგებებით.

9.3 დერივატიული (წარმოებული) პოზიციებიდან გამომდინარე ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკი

პროკრედიტ ბანკში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები გამოიყენება ძალიან შეზღუდული მოცულობით. ისინი მხოლოდ უცხოური ვალუტის ჰეჯირებისთვის გამოიყენება; ბანკი არ უნდა დაკავდეს კერძო ან სპეკულაციური სავაჭრო ოპერაციებით. პროკრედიტ ბანკში გამოიყენება შემდეგი ფინანსური ინსტრუმენტები:

- სავალუტო სვოპები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით შესრულებულ გარიგებებში მონაწილეობის რისკის შემთხვევაში, იგივე რისკის კლასიფიკაცია, ლიმიტის განმსაზღვრელი და მონიტორინგის პროცესები გამოიყენება, რაც კონტრაგენტის რისკის შემთხვევაში. ბანკი სავალუტო სვოპებს ახორციელებს მხოლოდ პროკრედიტ ბანკ გერმანიასთან.

კონტრაგენტის ტიპისა და პროკრედიტ ბანკში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების დაბალი მოცულობის გამო, კონტრაგენტის/ემიტენტის რისკსა და საბაზრო რისკებს შორის შესაძლო კორელაცია უმნიშვნელოა.

9.4 საკრედიტო რისკის სტანდარტიზებულ მიდგომაში გარე რეიტინგებისა და საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მეთოდების გამოყენება

პროკრედიტ ბანკი მხოლოდ სტანდარტიზებულ მიდგომას იყენებს, რათა განსაზღვროს საკრედიტო რისკის მოცულობა. პროკრედიტ ბანკი იყენებს სარეიტინგო სააგენტოს Fitch Ratings რეიტინგებს დავალიანების შემდეგი კლასების შესაფასებლად: "ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოები ან ცენტრალური ბანკები", "ინსტიტუტები" და "ინსტიტუტები და მოკლევადიანი საკრედიტო შეფასების მქონე იურიდიული პირები". ვინაიდან, როგორც წესი, ჩვენს კლიენტებს არ აქვთ სარეიტინგო სააგენტოს შეფასება, პროკრედიტ ბანკი არ იყენებს რეიტინგებს "იურიდიული პირებისა" და "საცალო" კლასების მიმართ.

იმ რისკის შემთხვევაში, სადაც არსებობს გარე საკრედიტო შეფასება, რისკის წონა განისაზღვრება ამ გარე რეიტინგის საფუძველზე. რეიტინგის არმქონე რისკებისთვის აღებულია შესაბამისი მშობელი კომპანიის რისკის წონა. ნებისმიერ სხვა შემთხვევაში, რისკი განიხილება როგორც სარეიტინგო სააგენტოს რეიტინგის არმქონე პოზიცია.

10 საბაზრო რისკები

საბაზრო რისკები არის ბაზრის ფასებში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად პოტენციური ზარალის რისკები (მაგ. სავალუტო კურსებში ცვლილებების შედეგად). პროკრედიტ ბანკისთვის შესაბამისი საბაზრო რისკებია: სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი. პროკრედიტ ბანკი საბაზრო რისკებს ისე მართავს, რომ მათი გავლენა ბანკის საერთო რისკის პროფილზე მაქსიმალურად შეზღუდულია. ბანკის რისკების სტრატეგიის შესაბამისად, სპეკულაციური მიზნებისთვის სავალუტო რისკისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკის აღება დაუშვებელია; უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა და საპროცენტო განაკვეთის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენება შესაძლებელია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნებისთვის ან ლიკვიდურობის მისაღებად. პროკრედიტ ბანკი მკაცრად იცავს არასავაჭრო საბანკო დანესებულებისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებს.

10.1 სავალუტო რისკი

ბანკი სავალუტო რისკს განსაზღვრავს, როგორც უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობით მიღებული ზარალის ან უარყოფითი გავლენის რისკს. სავალუტო რისკმა შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს შემოსავლებზე და საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტების შემცირება გამოიწვიოს.

ნეგატიური შედეგი ვლინდება იმ შემთხვევაში, როდესაც უცხოური ვალუტით დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობა განსახვადდება და შესაბამისი უცხოური ვალუტის გათვლითი კურსები ლართან მიმართებაში ბანკისთვის არახელსაყრელი მიმართულებით (ეროვნული ვალუტის გაუფასურება) იცვლება. ძირითადი რისკის მაჩვენებელი, რომელიც თითოეული ვალუტის შემთხვევაში შეუსაბამობას ავლენს საბალანსო ანგარიშში, არის ღია სავალუტო პოზიცია (OCP). საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტი შეადგენს ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ამ ლიმიტიდან გადახვევას ამტკიცებს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO ან რისკების მართვის კომიტეტი. რისკის დროულად შეფასების მიზნით, პროკრედიტ ბანკს დადგენილი აქვს ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებელი - CRR კაპიტალის 7.5%-იანი ბარიერი საერთო ღია სავალუტო პოზიციისთვის, ხოლო $\pm 5\%$ განისაზღვრა თითოეული ვალუტის ღია სავალუტო პოზიციისთვის.

სავალუტო რისკმა შეიძლება შეამციროს საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტები, რადგან ბანკის კაპიტალი ადგილობრივ ვალუტაშია წარმოდგენილი, ხოლო მისი აქტივების დიდი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში. ასეთ შემთხვევაში, ადგილობრივი ვალუტის გაუფასურება გამოიწვევს კაპიტალის ადეკვატურობის მნიშვნელოვან გაუარესებას, რადგან უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი აქტივების ღირებულება მოიმატებს (ლარის გაუფასურების გამო) და, შესაბამისად, ბანკს ექნება უფრო მეტი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები, ხოლო ლარში დენომინირებული კაპიტალის მოცულობა უცვლელი დარჩება. ამ რისკის შესამცირებლად, ბანკი მიზნად ისახავს ადგილობრივ ვალუტაში წარმოდგენილი აქტივების წილის გაზრდას. მინიმუმ კვარტალში ერთხელ, კაპიტალის ადეკვატურობის პროგნოზირების ფარგლებში, ტარდება სავალუტო რისკის სტრეს-ტესტები, რომლებიც ასახავს ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებზე გაცვლითი კურსის არახელსაყრელი განვითარების შედეგებს.

2020 წლის განმავლობაში ბანკის სავალუტო რისკი შენარჩუნდა დაბალ დონეზე, რადგან ბანკის პოლიტიკიდან გამომდინარე, ბანკი მუშაობს მცირე ღია სავალუტო პოზიციით. მიუხედავად ამისა, სავალუტო ბაზრის მერყევი და სტრესული სიტუაციიდან გამომდინარე, რაც კიდევ უფრო გაამძაფრა პანდემიამ, ბანკისთვის მნიშვნელოვანი და საყურადღებოა სავალუტო რისკი.

10.2 საპროცენტო განაკვეთის რისკი საბანკო წიგნში

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებით გამოწვეული ზარალის რისკი და წარმოიქმნება აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების ვადებს შორის სტრუქტურული შეუსაბამობის შედეგად. ის რეგულარულად ფასდება, მინიმუმ კვარტალში ერთხელ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის მიზნით, პროკრედიტ ბანკი ორიენტირებულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით სესხების პორტფელის გაზრდაზე. ამ გზით, აქტივების

გადაფასების ვადები შეიძლება უკეთ შეუთავსდეს ვალდებულებების გადაფასების ვადებს, მაშინაც კი, როდესაც ვალდებულებების დაფარვის ვადა სესხების დაფარვის ვადაზე ნაკლებია. ცვლადი განაკვეთის სესხების გამჭვირვალედ გაცემის მიზნით, საპროცენტო განაკვეთების განსაზღვრისას, ბანკი ორიენტირად იყენებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ საპროცენტო განაკვეთებს (ლიბორი, ევრობორი, სებ-ის რეფინანსირების განაკვეთი). ადგილობრივ ვალუტაში საპროცენტო განაკვეთის რისკის მითიგაციის ფინანსური ინსტრუმენტები (ჰეჯები) ხელმისაწვდომი არ არის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის შეფასების, მონიტორინგისა და შეზღუდვის მიზნით ბანკი იყენებს მდგომას, რომელიც ეფუძნება ვადიანობების გადაფასების ანალიზს. აქტივები და ვალდებულებები გადანაწილებულია სახელშეკრულებო პირობებით გათვალისწინებულ ვადებზე. ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს ორი მაჩვენებლის მიხედვით: EVI - ეკონომიკურ ღირებულებაზე გავლენა, შედარებით გრძელვადიანი პერსპექტივა, და IEI - საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი, 12-თვიანი პერსპექტივა.

მოდელი დაფუძნებულია საპროცენტო განაკვეთის მრუდის პარალელური ცვლილების შედეგებზე. ევროსა და აშშ დოლარში საპროცენტო განაკვეთის შოკი შეადგენს ± 200 საბაზისო პუნქტს, ხოლო ადგილობრივ ვალუტაში შოკის სიდიდე ისტორიული ანალიზის საფუძველზე მიიღება. მიმდინარე ანგარიშები და შემნახველი ანაბრები შეტანილია ვადიანობების გადაფასების ანალიზში გადაფასების მოსალოდნელი ვადების შესაბამისად. ეს ვადები მიღებულია ისტორიული მონაცემების ანალიზის შედეგად. პოლიტიკის მიხედვით დადგენილია, რომ ეკონომიკურ ღირებულებაზე გავლენა (EVI) ყველა ვალუტაში საპროცენტო განაკვეთის ერთდროული შოკის (გაზრდილი ან შემცირებული) სიმულაციის დროს არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის CRR კაპიტალის 15%-ს; გამონაკლისებს ამტკიცებს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტი; რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებელი თითოეულ ვალუტაში არის CRR კაპიტალის 10% (აბსოლუტური, გაუქვითავი მაჩვენებელი თითოეული ვალუტისთვის). მოგება-ზარალზე ნეგატიური ეფექტი მნიშვნელოვნად ითვლება, თუ საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი აჭარბებს ბანკის CRR კაპიტალის 5%-ს (ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებელი). მთლიანი საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი არ უნდა აჭარბებდეს ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს (აბსოლუტური, გაუქვითავი მოცულობების ჯამი).

11 ლიკვიდურობის რისკები

11.1 ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი

ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი ეხება პროკრედიტ ბანკის მოკლევადიან და გრძელვადიან უნარს, სრულად და დროულად, თუნდაც სტრესულ სიტუაციებში, შეასრულოს თავისი ფინანსური ვალდებულებები.

ზოგადად, ბანკის ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი ლიმიტირებულია იმ ფაქტით, რომ ბანკის მიერ გაცემული სესხების უდიდესი ნაწილი გაცემულია ყოველთვიური გადახდის პირობით, რომელიც დაფინანსებულია ძირითადად კლიენტთა დეპოზიტებით. დეპოზიტების მოზიდვის ოპერაციები ორიენტირებულია ბიზნეს კლიენტებისა და მენაბრეების სამიზნე ჯგუფზე, ვისთანაც მყარ ურთიერთობას ვამყარებთ. ფინანსურმა კრიზისმა და 2020 წლის პანდემიურმა სიტუაციამ აჩვენა, რომ კლიენტთა დეპოზიტები დაფინანსების სტაბილური და საიმედო წყაროა. 2020 წლის დეკემბრის ბოლოს, დაფინანსების ყველაზე დიდი წყარო კლიენტთა დეპოზიტებია.

ჩვენ მოკლევადიანი ლიკვიდურობის რისკს, სხვა ინსტრუმენტებთან ერთად, ვაფასებთ ლიკვიდურობის გეპის (ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების სხვაობა სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით) ანალიზით და ამ რისკის მონიტორინგს ვახორციელებთ 30-დღიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის (საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებელი - SLI) და 90-დღიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის (Survival Period) საფუძველზე, ასევე, ლიკვიდობის მინიმალური კოეფიციენტების შესაბამისად, რომელსაც განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი (ეროვნული ბანკის ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი - LCR) და CRR (CRR ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი - CRR LCR). საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებლით ფასდება, თუ რამდენად საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს ბანკს მოსალოდნელ შემოსულ და გასულ ფულად სახსრებზე მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. გაანგარიშება ითვალისწინებს ბანკებში დეპოზიტების მოძრაობის ისტორიული ანალიზის შედეგად დეპოზიტების გადინებას. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტები გვიჩვენებს, თუ რამდენად საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს ბანკს იმისათვის, რომ დაფაროს მომდევნო 30 დღის განმავლობაში მოსალოდნელი დეპოზიტების გადინება, მძიმე ეკონომიკური შოკის სცენარის შემთხვევაშიც კი. დამატებით, ბანკი ახდენს 3-თვიანი სტრესული მდგომარეობის შემთხვევაში ლიკვიდურობის ღონის ანალიზს და დაწესებული აქვს შესაბამისი ლიმიტები.

გარდა ამისა, ბანკს განსაზღვრული აქვს რისკის აღრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები, რომელთა მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება. ამ თვალსაზრისით მთავარი ინდიკატორია დეპოზიტების კონცენტრაციის მაჩვენებელი, რომელიც უზრუნველყოფს, რომ ბანკი ნებისმიერ დროს ფლობდეს საკმარისი მოცულობის მაღალი ლიკვიდურობის აქტივებს, რათა შეძლოს მნიშვნელოვანი მოცულობის დეპოზიტების გადინების უზრუნველყოფა.

ბაზრის რისკთან დაკავშირებული, კომბინირებული და გრძელვადიანი სტრეს-ტესტები ტარდება ყოველთვიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხშირად, რათა პროკრედიტ ბანკმა უზრუნველყოს საკმარისი ლიკვიდური სახსრების არსებობა მისი ვალდებულებების შესასრულებლად, რთულ პერიოდებშიც კი. დამატებით, ბანკს აქვს სამოქმედო გეგმა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით გაუთვალისწინებელი გარემოებების შემთხვევაში. თუ მოულოდნელი გარემოებები წარმოიქმნება და ბანკს არ აქვს საკმარისი ლიკვიდური სახსრები, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფს, ასევე, შემუშავებული აქვს სამოქმედო გეგმა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით გაუთვალისწინებელი გარემოებებისთვის, რომლის მიხედვითაც პროკრედიტ ჰოლდინგი წარმოადგენს ბანკის "დაფინანსების ბოლო წყაროს". პროკრედიტ ჰოლდინგი ლიკვიდური აქტივების სათანადო რეზერვს ინახავს ამ მიზნით. ლიკვიდური აქტივების რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის სტრეს-ტესტების საფუძველზე და კონტროლდება რეგულარულად.

ბანკის ლიკვიდურობის ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს ხაზინის განყოფილება ფულადი ნაკადების პროგნოზების საფუძველზე, რომელსაც ამტკიცებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) და ყოველდღიურ მონიტორინგს უწევს რისკების მართვის განყოფილება.

დაფინანსების რისკი არის დამატებითი დაფინანსების არმილების ან მნიშვნელოვნად მაღალი ხარჯებით მიღების საფრთხე. აქედან გამომდინარე, ეს რისკი ფარავს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების არასისტემური შედეგის დეტალებს. ეს რისკი მცირდება იმ ფაქტით, რომ დაკრედიტების ოპერაციებს, პირველ რიგში, ვაფინანსებთ საცალო კლიენტების დეპოზიტებიდან, რომელსაც ემატება საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების (IFIs) გრძელვადიანი სახსრები. ჩვენ ნაკლებად ვიყენებთ ბანკთაშორის და ფინანსურ ბაზრებს.

პროკრედიტ ბანკი დაფინანსების რისკს მართავს, აფასებს და ზღუდავს ბიზნესის დაგეგმვის, ვადიანობების გეპების ანალიზისა და შესაბამისი მაჩვენებლების მეშვეობით. ასევე, ბიზნესის დაგეგმვის პროცესში გამოვლენილი ბანკის დაფინანსების საჭიროებებს მონიტორინგი უტარდება და რეგულარულად გადაიხედება ჯგუფის დონეზე. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO და ბანკის ALCO მონიტორინგს უწევენ დაფინანსების გარე მომწოდებლებთან, განსაკუთრებით საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან, წარმოებული ყველა ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ტრანზაქციის მიმდინარეობას. პროკრედიტ ჰოლდინგი და პროკრედიტ ბანკი გერმანია, ასევე, გვთავაზობენ დროებით (შუალედურ) დაფინანსებას იმ შემთხვევაში, თუ დაფინანსების მიღების ვადა გადაინეგს. ბანკს დადგენილი აქვს ორი მაჩვენებელი, რომლებიც ზღუდავს ბანკთაშორის ბაზრიდან დაფინანსების მიღების მოცულობას.

გასულ წელს ფინანსური სისტემა გარკვეულ სირთულეებს შეეჩეხა კოვიდ19-დან გამომდინარე. პანდემიის დაწყებისას ბანკმა გააანალიზა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული პოტენციური

სტრესი, განსაკუთრებით, დაგეგმილი სასესხო მორატორიუმების გათვალისწინებით. ამასთანავე, ჰანდემიასთან დაკავშირებული შეზღუდვების გამო, გათვალისწინებული იყო დეპოზიტების სტანდარტულზე მაღალი გადინება. ამის მიუხედავად, პროკრედიტ ბანკმა შეძლო რომ შეენარჩუნებინა სტაბილური ლიკვიდურობა 2020 წლის განმავლობაში, საკრედიტო რისკებთან დაკავშირებული გატარებული ღონისძიებებისა და დადებითი ბიზნეს შედეგების პარალელურად.

11.2 დაჯავშნილი და თავისუფალი აქტივები

აქტივები ითვლება დაჯავშნილად, თუ ისინი დაგირავებულია ან განსაზღვრულია დასაგირავებლად გირაოს ხელშეკრულებებში ან სხვა ხელშეკრულებებში, რომელთა მიზანია, საბალანსო ან ბალანსგარეშე ანგარიშებით გათვალისწინებული ტრანზაქციების საკრედიტო შეფასების გაუმჯობესება, და შეუძლებელია ამ აქტივების აღნიშნული ხელშეკრულებების პირობებიდან (მაგ.: გირაო დაფინანსების მიზნით) გათავისუფლება.

პროკრედიტ ბანკს ძალიან მცირე მოცულობის დაჯავშნილი აქტივები აქვს, რადგან ბანკი საქმიანობას დიდწილად დეპოზიტებიდან აფინანსებს. დაჯავშნილი აქტივები ძირითადად მოიცავს ლარში დენომინირებულ აქტივებს, რომლებიც საქართველოს ეროვნულ ბანკთან გაფორმებულ გირაოს ხელშეკრულებებში გათვალისწინება, თუ ბანკი 7-დღიან რეფინანსირების სესხს მიიღებს საქართველოს ეროვნული ბანკისგან. საქართველოს ეროვნულ ბანკში დაგირავების მიზნით, ეს აქტივები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოს ეროვნული ბანკის შესაბამისი ბრძანებით გათვალისწინებულ კრიტერიუმებს.

12 საოპერაციო რისკი

CRR-ის შესაბამისად, საოპერაციო რისკს განმარტავთ როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება არაადეკვატური ან წარუმატებელი შიდა პროცესების, ადამიანთა ქმედების ან სისტემების ან გარეშე მოვლენების შედეგად. ეს განმარტება მოიცავს თაღლითობის რისკს, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებს, სამართლებრივ რისკს, რეპუტაციულ რისკსა და აუთსორსინგის რისკს.

ბანკში 2009 წლიდან დანერგილია საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკა, რომელიც დამტკიცებულია ბანკის მენეჯმენტის მიერ და განახლდება ყოველწლიურად. პოლიტიკაში განსაზღვრული პრინციპები პასუხობს საოპერაციო რისკის მართვის სტანდარტიზებული მიდგომის მოთხოვნებს CRR-ის, სებ-ის საოპერაციო რისკების მართვის შესახებ დებულებისა და საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად.

საოპერაციო რისკის მართვის მიზანია რისკების გამოვლენა ადრეულ ეტაპზე და ზარალის შემთხვევების გამეორების თავიდან აცილება. ძირითადი მართვის მექანიზმებია რისკის

შემთხვევების მონაცემთა ბაზა (RED), საოპერაციო და თაღლითობის რისკების ყოველწლიური შეფასებები, რისკების ძირითადი მაჩვენებლები (KRI) და ყველა ახალი მომსახურების და პროცესის სტრუქტურული ანალიზი - ახალი რისკის დამტკიცების (NRA) პროცესი.

რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზა შემუშავდა იმ მიზნით, რომ განხორციელდეს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფში გამოვლენილი ყველა საოპერაციო რისკის შემთხვევის დოკუმენტირება, ანალიზი და ეფექტურად კომუნიცირება. ყველა პროკრედიტ ბანკი ახორციელებს რისკის შემთხვევების დოკუმენტირებას წარმოდგენილი სტრუქტურის გამოყენებით, რაც უზრუნველყოფს, საოპერაციო და თაღლითობის რისკების შემცირების ან თავიდან აცილების მიზნით, შესაბამისი გამოსასწორებელი ან პრევენციული ზომების გატარებას.

რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზაში დაფიქსირებული შემთხვევების ანალიზისგან განსხვავებით, წლიური რისკების შეფასებები სისტემატურად ხორციელდება იმისათვის, რომ გამოვლინდეს და შეფასდეს დამატებითი რისკები, ასევე, განისაზღვროს კონტროლის მექანიზმების ადეკვატურობა. ეს ორი მექანიზმი ერთმანეთს ავსებს და ასახავს პროკრედიტ ბანკის საოპერაციო რისკის პროფილის საერთო სურათს.

პოტენციურად გაზრდილი თაღლითობის რისკის შესაფასებლად, ასევე, გამოიყენება რისკის მაჩვენებლები საბანკო ოპერაციების კონკრეტულ სფეროსა თუ კონკრეტულ ფილიალებში. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს ამ მაჩვენებლების ანალიზსა და დამატებითი პრევენციული ზომების საჭიროებას.

საოპერაციო რისკის სრულფასოვანი მართვის განსახორციელებლად, აუცილებელია ყველა ახალი მომსახურების რისკების შეფასება დანერგვამდე, რაც განაპირობებს პოტენციური რისკების გამოვლენასა და მათი მართვის მექანიზმების დანერგვას (ახალი რისკების შეფასების პროცესი).

საინფორმაციო ტექნოლოგიების რისკების შემცირების მიზნით, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფმა განსაზღვრა საინფორმაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის, ბიზნესის უწყვეტობისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების სტანდარტები. ადგილობრივ დონეზე, პროკრედიტ ბანკი საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების მართვის სისტემაში აერთიანებს, ასევე, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებულ კიბერ-უსაფრთხოების ჩარჩოს მოთხოვნებს. ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და ბიზნესის უწყვეტობის რეგულარული კონტროლი არსებული პროცესებისა და პროცედურების ნაწილია. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს საინფორმაციო აქტივების კლასიფიკაციასა და ატარებს საინფორმაციო აქტივებთან დაკავშირებით რისკების ყოველწლიურ შეფასებას. ბანკში დანერგილი ბიზნესის უწყვეტობის სისტემა უზრუნველყოფს, რომ პერსონალის ყველა წევრს

გათვითცნობიერებულ აქვს ეს რისკები, იდენტიფიცირებულია განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი პროცესები და განსაზღვრულია შესაბამისი რესურსები.

ინფორმაცია საოპერაციო დანაკარგების მოცულობის შესახებ

ლარში

	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
1 დანაკარგების მთლიანი მოცულობა	32,060	533,268	202,113
2 დანაკარგების მთლიანი მოცულობა, რომლებიც ადგმატება 10,000 ლარს	-	481,679	149,651
3 მოვლენების რაოდენობა, რომელთა დანაკარგიც ადგმატება 10,000 ლარს	-	5	4
4 უმსხვილესი დანაკარგის საერთო მოცულობა	14,860	481,679	158,448

ცხრილი 11

წინა წლის დასაწყისში ბანკმა გააანალიზა, რომ 2020 წელი იქნებოდა გამომწვევებით სავსე პანდემიიდან გამომდინარე. აქედან გამომდინარე, საწყის ეტაპზევე ბანკმა მიიღო გარკვეული ზომები, რათა მაქსიმალურად შეემცირებინა საოპერაციო რისკები ბიზნეს უწყვეტობის პირობებში. აღნიშნული ზომები გულისხმობდა, მაგალითად: თანამშრომლების საჭირო სამუშაო აღჭურვილობით უზრუნველყოფა სახლიდან მუშაობისთვის, სამუშაო გარემოსთან უსაფრთხო დაკავშირების გზების უზრუნველყოფა, თანამშრომლების ინფორმირება უსაფრთხოების სავალდებულო ზომებზე, პანდემიიდან გამომდინარე დამატებითი პოლიტიკებისა და წესების შემუშავება და ა.შ.

ყველა ზემოთ აღნიშნული ღონისძიების გათვალისწინებით ბანკმა 2020 წლის სტრესულ გარემოშიც კი შეძლო საოპერაციო რისკების დაბალ დონეზე შენარჩუნება.

13 ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და კანონით დასჯადი სხვა ქმედებების შედეგად წარმოქმნილი რისკები

ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენცია ბანკის ძირითადი ფუნქციაა. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის და პროკრედიტ ბანკის ბიზნესის ეთიკა და ძლიერი კორპორაციული ფასეულობები ამ კუთხით მნიშვნელოვან როლს თამაშობს. პროკრედიტ ბანკი საქართველო ყველა თავის მომხმარებელთან ურთიერთობაში თანმიმდევრულად იყენებს პრინციპს "იცნობდე შენს კლიენტს" (KYC). გარდა ამისა, ადგილობრივი წესებისა და რეგულაციების დაცვასთან ერთად, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფი და პროკრედიტ ბანკი ასრულებენ გერმანიის ფულის გათეთრების შესახებ კანონისა და ევროკავშირის დონეზე მოქმედ მოთხოვნებს.

ანგარიშებსა და ტრანზაქციებზე მუდმივად დაკვირვების მიზნით, ბანკი იყენებს სპეციალურ პროგრამებს საექვო საქმიანობისა და საექვო წყაროებიდან შემოსული ფულის გამოყენებით საქმიანი ურთიერთობების გამოსავლენად. სისტემა საექვო საქმიანობის შესახებ ატყობინებს

ბანკის AML ოფიცერს, რომელიც შემდეგ იკვლევს შესაბამისი გარიგების ან საქმიანი ურთიერთობის ისტორიას.

ბანკის AML სისტემა უზრუნველყოფს, რომ:

- ბანკს ჰყავს AML ოფიცერი, რომელიც დირექტორთა საბჭოს, ასევე პროკრედიტ ჰოლდინგში ჯგუფის AML ოფიცერის მიმართ რეგულარულ ანგარიშგებას აწარმოებს;
- ბანკი იყენებს მიდგომებს "იცნობდე შენს კლიენტს" და "იცნობდე შენს ბანკ-კორესპონდენტს" მისი კლიენტების კომპლექსურ შემოწმებასა და საკორესპონდენტო ურთიერთობებში;
- ჯგუფის AML-ი და ბანკი ყოველწლიურად აფასებენ პროკრედიტ ჯგუფში ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების რისკს სპეციალურად შემუშავებული რისკის მოდელის საფუძველზე;
- ბანკის პერსონალს AML ტრენინგი უტარდება ბანკში მუშაობის დაწყებისთანავე, ხოლო შემდეგ - ტრენინგების გეგმის ფარგლებში;
- ბანკში არსებობს კლიენტებთან დაკავშირებული რისკების კლასიფიკაცია ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების თავიდან ასაცილებლად და გამოიყენება სათანადო კომპლექსური შემოწმებისა და მონიტორინგის პროცედურები;
- ბანკი იყენებს თანმიმდევრულ სტანდარტებს მონაცემებისა და ტრანზაქციების მონიტორინგისთვის და ითვალისწინებს საერთაშორისო სანქციებსა და ემბარგოებს.

14 კაპიტალის ადეკვატურობა

14.1 კაპიტალის მართვა

პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფისა და პროკრედიტ ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი პრინციპი არის მუდმივად კაპიტალის ადეკვატური დონის შენარჩუნება. ბანკი არასოდეს არ იღებს უფრო მეტ რისკს, ვიდრე კაპიტალს შეუძლია დაფაროს. ამ პრინციპის მონიტორინგი ხორციელდება სხვადასხვა მაჩვენებლების გამოყენებით, რისთვისაც განისაზღვრა ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები და ლიმიტები. საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან ერთად, პროკრედიტ ბანკი ხელმძღვანელობს დამატებითი მაჩვენებლებით, რომლებიც მოიცავს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებს კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულების (CRR) მოთხოვნების შესაბამისად, ძირითადი პირველადი კაპიტალის (Tier 1) ლევერეჯის კოეფიციენტს კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულების (CRR) შესაბამისად და კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასებას.

კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზნებია:

- საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებთან შესაბამისობა;
- შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველყოფა;

- ბანკში განსაზღვრულ კაპიტალის მოთხოვნებთან შესაბამისობა და საკმარისი კაპიტალის ბუფერების შექმნა ბანკის საქმიანობის უზრუნველსაყოფად;
- ბანკის მხარდაჭერა უწყვეტი განვითარების გეგმების განხორციელებაში.

პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფისთვის "პილარ 1"-ის მოთხოვნებს აწესებს და აკონტროლებს გერმანიის ფინანსური ზედამხედველობის ფედერალური დანესებულება (BaFin) და სამეთვალყურეო კოლეჯი, გერმანიის საბანკო აქტის 8ა მუხლის შესაბამისად.

პროკრედიტ ბანკი, პირველ რიგში, ექვემდებარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მოთხოვნებს.

საქართველოში, ბაზელის II და ბაზელის III-ის საფუძველზე შექმნილი ახალი კომბინირებული დებულება ძალაში შევიდა 2014 წელს. 2013 წლის 28 ოქტომბერს, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა გამოაქვეყნა "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულება" (საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის N100/04 ბრძანება), რომელიც, თავის მხრივ, ეფუძნება სამ პილარს, როგორც ეს განსაზღვრულია საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის, ევროკავშირის კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ (EU) 575/2013 (CRR) დებულებისა და კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ 2013/36/EUR (CRD IV) დირექტივის კაპიტალის ადეკვატურობის საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად.

2020 წლის აპრილში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა განსაზღვრა Covid-19-თან დაკავშირებული საზედამხედველო ზომები, მათ შორის, კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნების შემცირების მიმართულებით. სებ-მა ბანკებს შესაძლებლობა მისცა, გამოეყენებინათ კაპიტალის ბუფერების მნიშვნელოვანი ნაწილი.

კაპიტალის ადეკვატურობის კონსერვატული, სტრესულ ფაქტორებზე დაფუძნებული, პროაქტიული მართვა განაპირობებს პროკრედიტ ბანკის კაპიტალიზაციის მაღალ დონეს.

მოცემული რეპორტი დაფუძნებულია 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შესრულებულ წლიურ ანგარიშგებებზე.

2020 წლის აპრილში განხორციელებული ცვლილებები ასახულია 2020 წლის და 2021 წლის 1 კვარტლის ანგარიშგებებში (<http://www.procreditbank.ge/ge/%E1%83%99%E1%83%95%E1%83%90%E1%83%A0%E1%83%A2%E1%83%90%E1%83%9A%E1%83%A3%E1%83%A0%E1%83%98?mid=1104>).

14.2 პილარ 1-ისა და კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნები

ეროვნული ბანკის "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების" მიხედვით ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და

საზედამხედველო კაპიტალის თანაფარდობა რისკის მიხედვით შენონილ რისკის პოზიციებთან უნდა იყოს 4.5%, 6% და 8%-ზე მეტი ან ტოლი. სს პროკრედიტ ბანკი ვალდებულია ფლობდეს საკუთარ ფულად სახსრებს, რაც ნებისმიერ დროს გემოალნიშნული კაპიტალის მოთხოვნებზე მეტი ან კაპიტალის მოთხოვნების თანაბარი უნდა იყოს.

დამატებით, ძირითადი პირველადი კაპიტალის მეშვეობით ბანკებს მოეთხოვებათ კაპიტალის ე.წ. კომბინირებული ბუფერების დაცვა, რომელიც მოიცავს კონსერვაციის, კონტრაციკლურობისა და სისტემურობის ბუფერს. ამ მიზნით, კონსერვაციის ბუფერის განაკვეთად განისაზღვრა რისკის მიხედვით შენონილი მთლიანი რისკის პოზიციების 2.5%, ხოლო კონტრაციკლური ბუფერის განაკვეთად 0%. კონტრაციკლური ბუფერი შეიძლება დაწესდეს რისკის მიხედვით შენონილი პოზიციების 0%-დან 2.5%-ის შუალედის ფარგლებში. აღნიშნული გადაიხედება პერიოდულად, ფინანსური და მაკროეკონომიკური გარემოს საფუძველზე. სისტემურად მნიშვნელოვანი კომერციული ბანკებისათვის მოხდა სისტემურობის ბუფერის შემოღებაც. საქართველოს ეროვნული ბანკის შეფასებით, პროკრედიტ ბანკი არ არის სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკი, შესაბამისად ბანკს არ მოეთხოვება სისტემურობის ბუფერის დაცვა.

14.3 პილარ 2-ის მოთხოვნები

ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, კომერციულმა ბანკებმა პილარ 2-ის ფარგლებში უნდა შეინარჩუნონ კაპიტალის ადეკვატური ბუფერები იმ რისკებისთვის, რასაც სათანადოდ არ მოიცავს პილარ 1. აღნიშნული ჩარჩოს ფორმალიზებისა და დანერგვის მიზნით, სებ-მა შეიმუშავა და დაამტკიცა "პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი".

პილარ 2-ის ჩარჩო განსაზღვრავს კაპიტალის არაჰეტირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის მოთხოვნას, საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკისათვის (როგორც სახელობითი კონცენტრაციის, ასევე სექტორული კონცენტრაციის რისკებისათვის), საზედამხედველო სტრეს-ტესტებზე დაყრდნობით განსაზღვრულ წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერს და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ რისკების შეფასების საერთო პროგრამის ფარგლებში დაწესებულ წმინდა GRAPE (General Risk Assessment Process) ბუფერს.

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ პილარ 2-ით გათვალისწინებული კაპიტალის ბუფერები პროპორციულად უნდა იყოს გათვალისწინებული კაპიტალის მოთხოვნებში (ძირითადი პირველადი კაპიტალი - 4,5%, პირველადი კაპიტალი 6% და საზედამხედველო კაპიტალი - 8%). აქედან გამომდინარე, პილარ 2-ით გათვალისწინებული კაპიტალის 56% დაცული უნდა იყოს ძირითადი პირველადი კაპიტალის ელემენტებით, ხოლო 75% - პირველადი კაპიტალის ელემენტებით (ცხრილი 12).

		ძირითადი პირველადი კაპიტალი	პირველადი კაპიტალი	საზედამხედველო კაპიტალი
პილარ 1	ბაზელ III მინიმალური მოთხოვნები	4.50%	6.00%	8.00%
	კონსერვაციის ბუფერი	2.50%	2.50%	2.50%
	კონტრავიკლუური ბუფერი	[0%-2.5%]	[0%-2.5%]	[0%-2.5%]
	სისტემური რისკის ბუფერი	n%	n%	n%
პილარ 2	არაპეტ ირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი - სახელობითი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი - სექტორული	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	წმინდა სტრუქტურების ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	წმინდა GRAPE ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%

ცხრილი 12⁶

მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნით, კომერციულ ბანკებს მიეცათ შესაბამისი ვადები, რომელიც პანდემიიდან გამომდინარე გახანგრძლივდა ეროვნული ბანკის მიერ (იხილეთ ქვემოთ მოცემული ცხრილი).

კონცენტრაციის ბუფერისა და წმინდა GRAPE ბუფერის განაკვეთები	ამოქმედებიდან 30/12/2018	31/12/2018	31/03/2021	31/03/2022	31/03/2023 და შემდგომ
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	0%	15%	30%	45%	56%
პირველადი კაპიტალი	0%	20%	40%	60%	75%
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი	100%	100%	100%	100%	100%

ცხრილი 13

⁶ ცხილში წარმოდგენილია ეროვნული ბანკის მოთხოვნები კოვიდ19-თან დაკავშირებულ შემცირებულ მოთხოვნებამდე. ინფორმაცია შემცირებულ მოთხოვნებზე წარმოდგენილი რეპორტის მე-4 თავში.

კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში შესული ცვლილებების თანახმად, თუ კომერციული ბანკი საზედამხედველო კაპიტალის ახალ მოთხოვნებს დაარღვევს, ეს განიხილება უპირველესად კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნის დარღვევად. ასეთ შემთხვევაში, "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ" განახლებული დებულების შესაბამისად, საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების, მათ შორის დივიდენდების, განაწილება აკრძალულია.

14.4 საზედამხედველო კაპიტალი

ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ძირითადი პირველადი კაპიტალი (საზედამხედველო კორექტირების შემდეგ 196 მლნ ლარი). ბანკს არ გააჩნია დამატებითი პირველადი კაპიტალი. ძირითად პირველად კაპიტალს ემატება მეორადი კაპიტალი, რომელიც შედგება სუბორდინირებული სესხებისგან და საერთო რეზერვებისგან (64 მლნ ლარი).

საზედამხედველო კაპიტალი		ლარი
N		ლარი
1	ძირითადი პირველადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	203,270,131
2	ჩვეულებრივი აქციები, რომლებიც აკმაყოფილებენ ძირითადი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	100,351,375
3	დამატებითი სახსრები ჩვეულებრივ აქციებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ ძირითადი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	51,324,299
4	აუმუღირებელი სხვა სრული შემოსავალი	
5	სხვა რეზერვები	
6	გაუნაწილებელი მოგება (ზარალი)	51,594,457
7	ძირითადი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	6,975,799
8	აქტივების გადაფასების რეზერვი	
9	მოგებასა და ზარალში აქტივების არარაალიზებული გადაფასების შედეგად მიღებული აუმუღირებელი მოგების ის ნაწილი, რომელიც აღემატება მოგებასა და ზარალში არარაალიზებული გადაფასების შედეგად ასახულ აუმუღირებულ ზარალს	
10	არამატერიალური აქტივები	781,227
11	აქტივების კლასიფიკაციის შედეგად მიღებული რეზერვების უკმარისობა	
12	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში	
13	კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების კაპიტალში ორმხრივი მფლობელობა	
14	ფულადი ნაკადების პეჯირების რეზერვი	
15	გადაადებული სადასახალო აქტივები, რომლებზეც არ ვრცელდება ზღვრული დაქვითვის მეთოდი (დაკავშირებული სადასახალო ვალდებულების გამოკლებით)	
16	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების ძირითადი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	
17	აქციების ფლობა და სხვა სახით 10%-ზე მეტი წილის ფლობა კომერციული დაწესებულებების სააქციო კაპიტალში	6,194,572
18	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების ჩვეულებრივ აქციებში (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
19	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
20	დროებითი სხვაობებით წარმომოხილი გადაადებული სადასახალო აქტივები (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს, დაკავშირებული სადასახალო ვალდებულების გამოკლებით)	0
21	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები და გადაადებული სადასახალო აქტივები, რომლებიც აღემატება ძირითადი პირველადი კაპიტალის 15%-ს	0
22	ძირითადი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო დაქვითვები, რომლებიც გამოწვეულია დამატებითი პირველადი კაპიტალისა და მეორადი კაპიტალის უკმარისობით ინვესტიციების დაქვითვისათვის	0
23	ძირითადი პირველადი კაპიტალი	196,294,332
24	დამატებითი პირველადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	0
25	ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	0
26	მათ შორის, კლასიფიცირებული კაპიტალად შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით	
27	მათ შორის, კლასიფიცირებული ვალდებულებად შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით	
28	დამატებითი სახსრები ინსტრუმენტებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	
29	დამატებითი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	0
30	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	0
31	დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში ჯვარედინი მფლობელობა	0
32	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	0
33	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
34	დამატებითი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო დაქვითვები, რომლებიც გამოწვეულია მეორადი კაპიტალის უკმარისობით ინვესტიციების დაქვითვისათვის	0
35	დამატებითი პირველადი კაპიტალი	0
36	მეორადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	64,088,885
37	ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	46,329,300
38	დამატებითი სახსრები ინსტრუმენტებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	
39	საერთო რეზერვები საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების მაქსიმუმ 1.25%-ის ოდენობით	17,759,585
40	მეორადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	0
41	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	0
42	მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში ორმხრივი მფლობელობა	0
43	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	0
44	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
45	მეორადი კაპიტალი	64,088,885

ცხრილი 14

ძირითადი პირველადი კაპიტალი ექვემდებარება საზედამხედველო კორექტირებებს. ბანკის პირველადი კაპიტალიდან იქვითება არამატერიალური აქტივები და ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში (აქციების 10%-ზე მეტი წილის შემთხვევაში).

საერთო რეზერვების მოცულობა, რომელიც გამოიყენება მეორადი კაპიტალის დათვლაში, ლიმიტირებულია საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების 1.25%-ის ოდენობით. ბანკის საერთო რეზერვი 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით აღემატება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების 1.25%-ს, რაც ნიშნავს იმას, რომ

147,8 მლნ ლარი, რომელიც შედის მეორად კაპიტალში, წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციების 1.25%-ს.

ქვემოთ ცხრილში ნაჩვენებია საბალანსო უწყისისა და საზედამხებელო კაპიტალის ელემენტებს შორის კავშირი.

საბალანსო უწყისისა და საზედამხებელო კაპიტალის ელემენტებს შორის კავშირები

N	სტანდარტიზებული საზედამხებელო ანგარიშების საბალანსო ელემენტები	საბალანსო დირებულება ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით	კავშირი Capital-ის ცხრილთან
1	ნაღდი ფული	42,029,212	
2	ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	222,414,866	
3	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	184,244,907	
4	ფასიანი ქაღალდები დილინგერი ოპერაციებისათვის	0	
5	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	51,428,813	
6.1	მთლიანი სესხები	1,379,372,357	
6.2	მინუს: სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	-74,370,602	
6.2.1	მათ შორის სესხების შესაძლო დანაკარგების საერთო რეზერვი	-17,759,585	ცხრილი 9 (Capital), N39
6.2.1	მათ შორის COVID 19-თან დაკავშირებული რეზერვი	-16,865,292	
6	წმინდა სესხები	1,305,001,755	
7	დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	10,859,448	
8	დასაკუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	185,952	
9	ინვესტიციები სარესტრო კაპიტალში	6,364,957	
9.1	აქციების ფლობა და სხვა სახით 10%-ზე მეტი წილის ფლობა კორპორაციული დაწესებულებების სააქციო კაპიტალში	6,194,572	ცხრილი 9 (Capital), N17
9.2	მათ შორის მნიშვნელოვანი ინვესტიციები, რომლებიც მუშაობენ ადგილობრივად		
9.3	მათ შორის 10%-ზე ნაკლები წილობრივი მფლობელობა, რომელიც მუშაობს ადგილობრივად		
10	ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	55,700,527	
10.1	მათ შორის არამატერიალური აქტივები	781,227	ცხრილი 9 (Capital), N10
11	სხვა აქტივები	18,563,286	
12	მთლიანი აქტივები	1,896,793,723	
13	ბანკების დეპოზიტები	54,314,550	
14	მიმდინარე დეპოზიტები (ანგარიშები)	305,445,098	
15	მოთხოვნილი დეპოზიტები	353,729,474	
16	ვადიანი დეპოზიტები	317,314,067	
17	საკუთარი სავალე ფასიანი ქაღალდები	0	
18	ნასესხები სახსრები	576,843,123	
19	დარიცხული გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდები	10,473,174	
20	სხვა ვალდებულებები	22,521,606	
20.1	მათ შორის გარესაბალანსო ელემენტების საერთო რეზერვი	1,642,987	
21	სუბორდინირებული ვალდებულებები	52,882,500	
21.1	მათ შორის მეორად საზედამხებელო კაპიტალში ჩასათვლიელი ინსტრუმენტები	46,329,300	ცხრილი 9 (Capital), N37
22	მთლიანი ვალდებულებები	1,693,523,592	
23	ჩვეულებრივი აქციები	100,351,375	ცხრილი 9 (Capital), N2
24	პრივილეგირებული აქციები	0	
25	მინუს: გამოსყიდული აქციები	0	
26	საემისო კაპიტალი	51,324,299	ცხრილი 9 (Capital), N3
27	საერთო რეზერვები	0	
28	გაუნაწილებელი მოგება	51,594,457	ცხრილი 9 (Capital), N6
29	აქტივების გადაფასების რეზერვი	0	
30	სულ სააქციო კაპიტალი	203,270,131	

ცხრილი 15

14.5 რისკის მიხედვით შენონილი აქტივები

სულ რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები არის საკრედიტო, საბაზრო და საოპერაციო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციების ჯამი.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები მოიცავს საბალანსო და ბალანსგარეშე პოზიციებს და კონტრაგენტთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს.

ქვემოთ ცხრილში ნაჩვენებია აქტივებსა და საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონის დაქვემდებარებულ საბალანსო ელემენტებს შორის კავშირები.

	სტანდარტიზებული საზედამხებლო ანგარიშების საბალანსო ელემენტები	საბალანსო ღირებულებები ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის წესების მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებები	
			ელემენტი, რომელზეც არ ვრცელდება კაპიტალის მოთხოვნა ან ქვემდებარება კაპიტალიდან დაქვითვას	საკრედიტო რისკით შეწონვას დაქვემდებარებული საბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება
1	ნაღდი ფული	42,029,212		42,029,212
2	ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	222,414,866		222,414,866
3	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	184,244,907		184,244,907
4	ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის	-		
5	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	51,428,813		51,428,813
6.1	მთლიანი სესხები	1,379,372,357		1,379,372,357
6.2	მინუს: სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	(74,370,602)		(74,370,602)
6	წმინდა სესხები	1,305,001,755		1,305,001,755
7	დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	10,859,448		10,859,448
8	დასაკუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	185,952		185,952
9	ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში	6,364,957	6,194,572	170,384
10	ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	55,700,527	781,227	54,919,300
11	სხვა აქტივები	18,563,286		18,563,286
	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული საბალანსო ელემენტების ჯამური ღირებულება კორექტირებამდე	1,896,793,723	6,975,799	1,889,817,924

ცხრილი 16

6.2 მილიონი ლარი წარმოადგენს სააქციო კაპიტალში, კერძოდ, შპს "პროკრედიტ ფროფერთი"-ისა და სს "კრედიტინფო საქართველო"-ს სააქციო კაპიტალში ინვესტიციებს, რომელთაგან 6.1 მლნ ლარი არის შპს "პროკრედიტ ფროფერთი"-ში განხორციელებული ინვესტიცია (ბანკი ფლობს მისი აქციების 100%). ეს თანხა გამოიქვითება პირველადი საერთო კაპიტალიდან საზედამხებლო კორექტირების დროს. შესაბამისად, ეს თანხა არ ექვემდებარება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას.

გარდა ამისა, არამატერიალური აქტივების მოცულობა, რომელიც, ასევე, გამოიქვითება პირველადი საერთო კაპიტალიდან, არ მონაწილეობს საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვაში.

გარესაბალანსო ელემენტების რისკის პოზიციის ღირებულება შემცირებულია სპეციალური რეზერვით - საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორით.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში აღწერილია გარესაბალანსო მუხლები სებ-ის სტანდარტიზებული ანგარიშგების მიხედვით:

N	ბალანსგარეშე ანგარიშების უწყისი	31/12/2020			31/12/2019		
		ლარი	უცხ.ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ.ვალუტა	სულ
1	პირობითი და სახელმწიფო ვალდებულებები	80,506,393	81,017,048	161,523,441	55,590,795	41,830,807	97,421,602
1.1	გაცემული გარანტიები	45,680,394	21,127,297	66,807,691	33,373,149	14,991,504	48,364,653
1.2	აქრედიტივები	0	7,168,587	7,168,587	0	98,974	98,974
1.3	კლიენტების მიერ აუთვისებელი ნაშთები	34,825,999	52,721,164	87,547,163	22,217,646	26,740,329	48,957,976
1.4	სხვა პირობითი ვალდებულებები	0	0	0	0	0	0
2	ბანკის მიმართ არსებული მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული გარანტიები	30,614,358	462,561,843	493,176,201	30,614,358	308,003,454	338,617,813
3	ბანკის მიმართ არსებული მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით დატვირთული ბანკის აქტივები	11,505,000	0	11,505,000	6,902,000	0	6,902,000
3.1	ბანკის ფინანსური აქტივები	11,505,000	0	11,505,000	6,902,000	0	6,902,000
3.2	ბანკის არაფინანსური აქტივები	0	0	0	0	0	0
4	ბანკის მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული გარანტიები	251,652,578	572,062,351	823,714,929	126,885,749	491,445,640	618,331,389
4.1	თავდებობა, სოლიდარული პასუხისმგებლობა	199,720,685	484,113,118	683,833,802	96,271,391	183,442,185	279,713,576
4.2	გარანტია	51,931,894	87,949,233	139,881,127	30,614,358	308,003,455	338,617,813
5	მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით ბანკის სასარგებლოდ დატვირთული აქტივები	373,436,600	1,096,107,848	1,469,544,448	331,226,685	1,091,257,707	1,422,484,392
5.1	ფულადი სახსრები	6,100,537	1,630,506	7,731,043	4,795,619	6,892,846	11,688,464
5.2	ძვირფასი ლითონები და ქვები	0	0	0	0	0	0
5.3	უძრავი ქონება	322,258,460	994,236,809	1,316,495,269	281,675,450	1,007,565,369	1,289,240,820
5.3.1	საცხოვრებელი	103,363,362	272,632,304	375,995,666	87,333,291	256,395,614	343,728,905
5.3.2	კომერციული	88,611,876	399,929,850	488,541,726	117,744,138	582,926,767	700,670,905
5.3.3	კომპლექსური ტიპის უძრავი ქონება	0	0	0	0	0	0
5.3.4	მიწის ნაკვეთები (მეწიხე ნაკვეთების გარეშე)	75,845,710	157,480,505	233,326,215	76,569,078	167,422,949	243,992,027
5.3.5	სხვა	54,437,512	164,194,149	218,631,661	28,944	820,039	848,983
5.4	მომრავი ქონება	28,481,863	82,016,275	110,498,139	22,672,380	58,156,029	80,828,409
5.5	წილის გირავნობა	13,630,915	15,858,485	29,489,400	17,799,634	16,612,767	34,412,400
5.6	ფასიანი ქაღალდები	0	913,811	913,811	0	799,773	799,773
5.7	სხვა	2,964,825	1,451,961	4,416,786	4,283,602	1,230,923	5,514,525
6	წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	0	274,008,817	274,008,817	0	285,623,169	285,623,169
6.1	სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფიონებისა) ფარგლებში მისაღები თანხები	0	135,204,967	135,204,967	0	142,800,419	142,800,419
6.2	სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფიონებისა) ფარგლებში გასაცემი თანხები	0	138,803,850	138,803,850	0	142,822,750	142,822,750
6.3	საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფიონებისა) ძირითადი თანხა	0	0	0	0	0	0
6.4	გაყიდული ოფიონები	0	0	0	0	0	0
6.5	წყობილი ოფიონები	0	0	0	0	0	0
6.6	სხვა წარმოებული ინსტრუმენტების ფარგლებში ბანკის პოტენციური მოთხოვნის ნომინალური ღირებულება	0	0	0	0	0	0
6.7	სხვა წარმოებული ინსტრუმენტების ფარგლებში ბანკის მიმართ პოტენციური მოთხოვნის ნომინალური ღირებულება	0	0	0	0	0	0
7	ბანკის ბალანსზე აუდიარებული საკრედიტო მოთხოვნები	0	0	0	0	0	0
7.1	ბოლო 3 თვის განმავლობაში ბალანსიდან ჩამოწერილი საკრედიტო მოთხოვნების ძირითადი თანხა	5,207	295,803	301,010	0	0	0
7.2	ბოლო 3 თვის განმავლობაში ბალანსზე აუდიარებული და ბალანსიდან ჩამოწერილი მისაღები პროცენტები და ჯარიმები	53,384	142,921	196,305	0	0	0
7.3	ბოლო 5 წლის განმავლობაში (ბოლო 3 თვის ჩათვლით) ბალანსიდან ჩამოწერილი საკრედიტო მოთხოვნების ძირითადი თანხა	4,622,518	29,421,090	34,043,609	4,943,188	31,929,171	36,872,359
7.4	ბოლო 5 წლის განმავლობაში (ბოლო 3 თვის ჩათვლით) ბალანსიდან ჩამოწერილი და ბალანსზე აუდიარებული მისაღები პროცენტები და ჯარიმები	1,823,528	11,252,650	13,076,178	1,676,220	10,397,277	12,073,497
8	შუქვევადი საოპერაციო იჯარა	5,240	362,211	367,451	4,286	340,116	344,402
8.1	ვადის გარეშე ხელშეკრულების ფარგლებში	0	0	0	0	0	0
8.2	1 წლამდე ვადით	5,240	362,211	367,451	4,286	340,116	344,402
8.3	1-დან 2 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0
8.4	2-დან 3 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0
8.5	3-დან 4 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0
8.6	4-დან 5 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0
8.7	5 წელზე მეტი ვადით	0	0	0	0	0	0
9	კაპიტალური დანახარჯების პოტენციური სახელმწიფო ვალდებულება	0	0	0	0	0	0

ცხრილი 17

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია საზღვარგარეთ ანგარიშგებისთვის გამოყენებული სტანდარტიზებული საბალანსო ელემენტების ღირებულებებსა და კაპიტალის ადეკვატურობის გამოთვლის მიზნებისთვის გამოყენებულ პოზიციებს შორის განსხვავებები:

საბალანსო ელემენტების ღირებულება და საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებულ რისკის პოზიციებს შორის განსხვავებები		ლარებით
1	საბალანსო ელემენტების ჯამური ნომინალური ღირებულება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვის მიზნებისთვის კორექტირებამდე	1,889,817,924
2.1	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება	161,335,825
2.2	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება	135,204,967
3	საბალანსო და არასაბალანსო ელემენტების ჯამური ნომინალური ღირებულება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვის მიზნებისთვის კორექტირებამდე	2,186,358,716
4	კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისთვის გაუფასურებასთან დაკავშირებული საზედამხებელო კორექტირებების ეფექტი	23,945,626
5.1	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვასთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის ეფექტი	-78,437,074
5.2	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვასთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის ეფექტი (ცხრილი CCR)	-132,500,868
6	სხვა კორექტირებების ეფექტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	16,865,292
7	სულ საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიციები	2,016,231,692

ცხრილი 18

გარესაბალანსო პოზიციების ნომინალური ღირებულება, კონტრაგენტთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება და საერთო რეზერვი ემატება საბალანსო ელემენტების მუხლების ნომინალურ ღირებულებას. სულ საკრედიტო რისკის შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიციების მისაღებად სრულდება გარესაბალანსო და კონტრაგენტთან დაკავშირებული ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის გამოყენებით კორექტირება.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების თანხების დასათვლელად ბანკი იყენებს სტანდარტიზებულ მიდგომას. თითოეული რისკის პოზიცია მიეკუთვნება რისკის პოზიციის გარკვეულ კლასს. რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების დასათვლელად ხდება ყველა რისკის პოზიციისთვის წონის მინიჭება საქართველოს ეროვნული ბანკის „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ“ დებულების შესაბამისად (საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანება №100/04).

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საკრედიტო რისკის მითიგაციამდე გამოთვლილია რისკის პოზიციის კლასის მიხედვით. რისკის წონა დამოკიდებულია რისკის პოზიციის კლასზე.

მე-19 ცხრილში ნაჩვენებია ბანკის მთლიანი საბალანსო და გარესაბალანსო ღირებულებების განაწილება რისკის პოზიციის კლასებისა და შესაბამისი წონების მიხედვით. ცხრილი გვიჩვენებს, რომ ბანკის უმსხვილესი რისკის პოზიციის კლასებია „უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები“, „უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ“, „უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ“ (ძირითად ნაწილს წარმოადგენს მინიმალური რეზერვები) და „უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ“.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები (საბალანსო და კრედიტ კონვერსიის ფაქტორის გათვალისწინებით გარესაბალანსო ელემენტები)

ლარებით

რისკის წონები	0%		20%		35%		50%		75%		100%		150%		250%		საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საკრედიტო რისკის შიტივაციამდე
	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო			
1 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	59,829,831											214,967,445					214,967,445
2 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ																	-
3 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ																	-
4 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ																	-
5 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ																	-
6 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ			163,437,381				22,129,748					0					43,752,350
7 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ					0		0		0		928,802,258	82,898,750	0				1,011,701,008
8 უპირობო და პირობითი საგალო მოთხოვნები					0		0		382,389,725		0		0				286,792,294
9 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით					0		0		0		0		0				-
10 ვადაგადაცილებული სესხები					0		0		0		12,706,219		0				12,706,219
11 მაღალი საზედამსებდელი რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები მოკლევადიანი მოთხოვნები					0		0		0		0		31,748,632		5,093,681		60,357,151
12 კორპორატიული კლიენტების მიმართ მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით																	-
13 სხვა ერთეულები	42,029,212		0		0		0		0		67,494,710		0		0		67,494,710
სულ	101,859,042	0	163,437,381	0	0	0	22,129,748	0	382,389,725	0	1,223,970,632	82,898,750	31,748,632	0	5,093,681	0	1,697,771,177

საკრედიტო პორტფელის უდიდეს ნაწილს მიენიჭა რისკის პოზიციის კლასი - “უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ”, რომლის რისკის წონაა 100%, რადგან ბანკის ბიზნეს ოპერაციები ორიენტირებულია მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტებზე. მოცემული კლასი მოიცავს გარანტიებსა და აკრედიტივებს, ასევე საკრედიტო ხაზების და ბიზნეს ოვერდრაფტების გამოუყენებელ ნაწილს.

მეორე უმსხვილესი კატეგორიაა რისკის პოზიციის კლასი - “უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები”, რომლის რისკის წონაა 75%.

კლასი - "უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური ხელისუფლებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ" - მოიცავს როგორც საბალანსო, ისე გარესბალანსო პოზიციებს.

ცხრილში, ასევე, ნაჩვენებია, რომ კლასს „უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ“ მინიჭებული აქვს 20%-იანი რისკის წონა. რისკის წონა ზემოაღნიშნულ კლასში დამოკიდებულია შესაბამისი კომერციული ბანკის სშვი-ს საკრედიტო შეფასებაზე. ბანკი ათავსებს ჭარბ ლიკვიდურობას მაღალი საკრედიტო რეიტინგების მქონე ბანკებში, შესაბამისად ამ კლასის ღირებულების უდიდეს ნაწილს მიენიჭა დაბალი წონა (20%).

კლასის "სხვა ერთეულები" (110 მლნ ლარიდან 48 მლნ ლარი) ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ძირითადი საშუალებები.

სტანდარტიზებული მიღვამა - საკრედიტო რისკის მითიგაცია

ლარებით

	საბალანსო ელემენტები - რისკის პოზიციების ღირებულება	გარესბალანსო ელემენტები		რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საკრედიტო რისკის მითიგაციამდე	რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საკრედიტო რისკის მითიგაციის უფქტის გათვალისწინებით	რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების სიმკვრივე* f=e/(a+c)
		გარესბალანსო ელემენტები ნომინალური ღირებულება	გარესბალანსო ელემენტები კონვერსიის ფაქტორის გათვალისწინებით			
1 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	274,797,276			214,967,445	33,927,885	12%
2 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი	0			0	0	
3 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	0			0	0	
4 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	0			0	0	
5 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	0			0	0	
6 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	185,567,130			43,752,350	43,752,350	24%
7 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	928,802,258	161,335,825	82,898,750	1,011,701,008	940,406,498	93%
8 უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	382,389,725			286,792,294	279,652,939	73%
9 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	0			0	0	
10 ვადადაცილებული სესხები	12,706,219			12,706,219	11,761,905	93%
11 მაღალი საუდამხედველო რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	36,842,314			60,357,151	60,095,023	163%
12 მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0			0	0	
13 მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	0			0	0	
14 სხვა ერთეულები	109,523,921			67,494,710	67,494,710	62%
სულ	1,930,628,842	161,335,825	82,898,750	1,697,771,177	1,437,091,310	71%

14.6 საკრედიტო რისკის მითიგაციის მექანიზმები

საკრედიტო რისკისთვის კაპიტალის მოთხოვნის გაანგარიშებისას, ბანკი საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით შემდეგ ინსტრუმენტებს იყენებს:

- გარანტია
- დეპოზიტით უზრუნველყოფა

ბანკი იყენებს მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოდან (MIGA) მიღებულ გარანტიას. მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტო მსოფლიო ბანკის ჯგუფის წევრია და კლასიფიცირდება, როგორც მრავალმხრივი განვითარების ბანკი. სააგენტოს მიზანია პირდაპირი ინვესტიციების ხელშეწყობა განვითარებად ქვეყნებში, რასაც ის ახორციელებს გარანტიების შეთავაზებით, პოლიტიკური რისკებისგან დაცვის უზრუნველსაყოფად. მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოს რისკის წონა არის 0%, საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების შესაბამისად. გარანტიის თანხა, რომელიც პირველად განისაზღვრა 2015 წლის ნოემბერში (ყოველწლიურად გადაიხედება) და რომლის მიზანია საკრედიტო რისკების მითიგაცია, შეადგენს 45 მლნ ევროს (144 მლნ ლარი). ბანკი ამ გარანტიას იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ აშშ დოლარსა და ევროში დენომინირებული სავალდებულო რეზერვების მიმართ.

2018 წლის ნოემბრიდან, ბანკი იყენებს InnovFin-ის (ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA)) საგარანტიო ინსტრუმენტს, რომლის მეშვეობითაც რისკების მიხედვით შენონილი აქტივების მოცულობა შემცირდა 78 მილიონი ლარით. ევროკავშირის მიერ მხარდაჭერილი გარანტია განკუთვნილია შერჩეული ფინანსური ინსტიტუტებისთვის და უზრუნველყოფს მცირე და საშუალო სანარმოებზე გაცემული სესხების ვადაგადაცილებული თანხების 50-75% (90 დღემდე ვადაგადაცილებული სესხის ძირითადი თანხა და დარიცხულ საპროცენტო სარგებელი, დაფარვების გამოკლებით).

2015 წლის ნოემბრიდან, უზრუნველყოფის სახით ასევე გამოიყენება დეპოზიტები, რაც ამცირებს განსაკუთრებით კლიენტთა სესხებისა და გარანტიების საბალანსო და გარესბალანსო პოზიციებს (ქვემოთ ცხრილში იხილეთ პოზიციები: კორპორატიული სესხები, საცალო სესხები და გარანტიები). დეპოზიტით მითიგაციის ძირითადი კრიტერიუმებია:

- დეპოზიტის ვალუტა უნდა ემთხვეოდეს სესხის/გარანტიის ვალუტას;
- მითიგაცია ითვალისწინებს მხოლოდ იმ მოცულობას, რომელიც ფულადი გირაოთი არის უზრუნველყოფილი.

საკრედიტო რისკის მითიგაციის კონცენტრაცია დაბალია. 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, მითიგაციის მოცულობა დაახლოებით 261 მლნ ლარს შეადგენდა, რაც სულ საბალანსო და გარესაბალანსო რისკით შეწონილი აქტივების (მითიგაციამდე) 15%-ის ექვივალენტია.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია გამოყენებული მითიგაციის ტიპები რისკის კლასების მიხედვით:

საკრედიტო რისკის მითიგაცია (საბალანსო და გარესაბალანსო ელემენტები) ლარებით

	კრედიტის დაფინანსებული უზრუნველყოფა									
	საბალანსო ელემენტების ერთობლივად	სადავოობა ანგარიშზე განთავსებული ფულადი სახსრები ან ფლითან	ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების, საჯარო დაწესებულებების, მრავალმხრივი განვითარების ბანკებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	კომერციული ბანკების, რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების, საჯარო დაწესებულებებისა და მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიერ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	სხვა დაწესებულებების მიერ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლის საკრედიტო ხარისხი კორპორატიული კლასების მიმართ რისკის პოზიციების სტე-ის მიერ დადგენილი მწონვის წესით შეესაბამება მე-3 ან უკეთეს ბიჯს	მოკლევადიანი საკრედიტო შეფასების მქონე სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლის საკრედიტო ხარისხი მოკლევადიანი რისკის პოზიციების მქონვის წესით შეესაბამება მე-3 ან უკეთეს ბიჯს	წილი კაპიტალში ან კონფერენციულ ობლიგაციებში, რომლებიც შეესაბამება მოვარ ინდექსში	ოქროს სტანდარტული ზოლი ან მისი ექვივალენტი	კომერციული ბანკების მიერ გამოშვებული საკრედიტო შეფასების არ მქონე სავალო ფასიანი ქაღალდები	წილი კოლექტორ საინვესტიციო სტრუქტურის მიერ
1	უპირობო და პირობითი მითხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ									
2	უპირობო და პირობითი მითხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ									
3	უპირობო და პირობითი მითხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ									
4	უპირობო და პირობითი მითხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ									
5	უპირობო და პირობითი მითხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ									
6	უპირობო და პირობითი მითხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ									
7	უპირობო და პირობითი მითხოვნები კორპორატიული კლასების მიმართ	874,432								
8	უპირობო და პირობითი სავალო მითხოვნები	32,766								
9	უპირობო და პირობითი მითხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საგზაო-ტრედიტული ქონების იპოთეკით	0								
10	ვადგადამდებელი სესხები	0								
11	მაღალი საუდასმედელო რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	262,128								
12	მოკლევადიანი მითხოვნები კორპორატიული კლასების მიმართ									
13	მითხოვნები კოლექტორი ინვესტიციების სახით									
14	სხვა ერთეულები	0	0	0	0	0	0	0	0	0
სულ		0	1,169,326	0	0	0	0	0	0	0

საკრედიტო რისკის მითიგაცია (საბალანსო და გარესაბალანსო ელემენტები) ლარებით

	კრედიტის დაუფინანსებული უზრუნველყოფა						
	ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების უზრუნველყოფა	რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების უზრუნველყოფა	მრავალმხრივი განვითარების ბანკების უზრუნველყოფა	საერთაშორისო ორგანიზაციების უზრუნველყოფა	საჯარო დაწესებულებების უზრუნველყოფა	კომერციული ბანკების უზრუნველყოფა	სხვა კორპორატიული პირების უზრუნველყოფა, რომელთა საკრედიტო ხარისხი კორპორატიული კლასების მიმართ რისკის პოზიციების სტე-ის მიერ დადგენილი მწონვის წესით შეესაბამება მე-2 ან უკეთეს ბიჯს
1	უპირობო და პირობითი მითხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ			181,039,560			
2	უპირობო და პირობითი მითხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ						
3	უპირობო და პირობითი მითხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ						
4	უპირობო და პირობითი მითხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ						
5	უპირობო და პირობითი მითხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ						
6	უპირობო და პირობითი მითხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ						
7	უპირობო და პირობითი მითხოვნები კორპორატიული კლასების მიმართ			70,420,078			
8	უპირობო და პირობითი სავალო მითხოვნები			7,106,589			
9	უპირობო და პირობითი მითხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საგზაო-ტრედიტული ქონების იპოთეკით			0			
10	ვადგადამდებელი სესხები			944,314			
11	მაღალი საუდასმედელო რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები			0			
12	მოკლევადიანი მითხოვნები კორპორატიული კლასების მიმართ						
13	მითხოვნები კოლექტორი ინვესტიციების სახით						
14	სხვა ერთეულები	0	0	0	0	0	0
სულ		0	0	259,510,541	0	0	0

	სულ საბალანსო ელემენტების საკრედიტო მიტიგაცია	სულ გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო მიტიგაცია	სულ საკრედიტო რისკის მიტიგაცია
1 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	181,039,560		181,039,560
2 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	0		0
3 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	0		0
4 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	0		0
5 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	0		0
6 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	0		0
7 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	70,722,686	571,824	71,294,510
8 უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	7,139,355		7,139,355
9 უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	0		0
10 ვადაგადაცილებული სესხები	944,314		944,314
11 მაღალი საზედამხებველო რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	262,128		262,128
12 მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0		0
13 მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	0		0
14 სხვა ერთეულები	0		0
სულ	260,108,043	571,824	260,679,867

ცხრილი 21

კონტრაგენტის საკრედიტო რისკი უკავშირდება ტრანზაქციის განხორციელებამდე კონტრაგენტის მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკს. ბანკი SWAP ტრანზაქციებს ახორციელებს მხოლოდ პროკრედიტ კოლდინგის შვილობილ ბანკთან - პროკრედიტ ბანკ გერმანიასთან. როგორც წესი, სვოპების ვადა არის 1 წლამდე და იწონება 2% რისკის წონით, სვებ-ის დებულების შესაბამისად.

კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

	ნომინალური ღირებულება	პროცენტი	რისკის პოზიციების ღირებულება	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები
1 სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტები	135,204,967		2,704,099	0	2,704,099	0	0	0	0	0	0	540,820
1.1 კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით	135,204,967	2.0%	2,704,099	2,704,099								540,820
1.2 კონტრაქტები 1-დან 2 წლამდე ვადით		5.0%	0									0
1.3 კონტრაქტები 2-დან 3 წლამდე ვადით		8.0%	0									0
1.4 კონტრაქტები 3-დან 4 წლამდე ვადით		11.0%	0									0
1.5 კონტრაქტები 4-დან 5 წლამდე ვადით		14.0%	0									0
1.6 კონტრაქტები 5 წელზე მეტი ვადით			0									0
2 საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული კონტრაქტები	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1 კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით		0.5%	0									0
2.2 კონტრაქტები 1-დან 2 წლამდე ვადით		1.0%	0									0
2.3 კონტრაქტები 2-დან 3 წლამდე ვადით		2.0%	0									0
2.4 კონტრაქტები 3-დან 4 წლამდე ვადით		3.0%	0									0
2.5 კონტრაქტები 4-დან 5 წლამდე ვადით		4.0%	0									0
2.6 კონტრაქტები 5 წელზე მეტი ვადით			0									0
3 სულ	135,204,967		2,704,099	0	2,704,099	0	0	0	0	0	0	540,820

ცხრილი 22

საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიცია უდრის კრებსით საერთო ღია სავალუტო პოზიციას. ბანკის სავალუტო რისკის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად, ბანკი არ ახორციელებს სპეკულაციურ ტრანზაქციებს და მაქსიმალურად ცდილობს შეინარჩუნოს ღია სავალუტო პოზიცია მკაცრი შიდა ლიმიტების ფარგლებში.

ბანკი ვალდებულია, შეინარჩუნოს საოპერაციო რისკებისთვის კაპიტალის მინიმალური ღონე. საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების გაანგარიშებისთვის ბანკი იყენებს ძირითადი ინდიკატორის მეთოდს.

ინფორმაცია საოპერაციო რისკების ძირითადი (საბაზისო) ინდიკატორის მეთოდის მიზნებისათვის გამოყენებულ შემოსავლებზე **ლარებით**

	2020	2019	2018	წმინდა საპროცენტო და წმინდა არასაპროცენტო შემოსავლების ჯამის საშუალო მაჩვენებელი ბოლო სამი წლის მანძილზე	საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები
1 წმინდა საპროცენტო შემოსავლები	57,015,160	51,452,462	52,147,613		
2 მთლიანი არასაპროცენტო შემოსავლები	22,265,963	23,987,024	18,008,526		
3 მინუს: ქონების გაყიდვიდან მიღებული მოგება (ზარალი)	1,487,646	950,471	123,059		
4 მთლიანი შემოსავალი (1+2-3)	77,793,477	74,489,015	70,033,080	74,105,191	138,947,233

ცხრილი 23

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების ღირებულება მიტიგაციის შემდეგ:

რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები **ლარებით**

N		12/31/2020	9/30/2020
1	საკრედიტო რისკი მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,420,766,838	1,296,208,867
1.1	საბალანსო ელემენტები	1,337,899,092	1,234,356,145
1.1.1	მათ შორის: ზღვრული დაქვითვის მეთოდს დაქვემდებარებული რისკის პოზიციები, რომლებიც არ იქვითება კაპიტალიდან (რომლებიც იწონება 250%-ში)		
1.2	გარესაბალანსო ელემენტები	82,326,926	61,025,277
1.3	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	540,820	827,445
2	საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	17,348,806	25,088,596
3	საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	138,947,233	128,903,222
4	სულ რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,577,062,877	1,450,200,685

ცხრილი 24

14.7 ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზედამხებელო მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის კავშირი

ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზედამხებელო მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის კავშირი

ლარი

აქტივები (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო ღირებულებები	საბალანსო ღირებულებები ფასს-ის მიხედვით საზედამხებელო მიზნებისთვის გამოყენებული კონსოლიდაციის ღირებულება (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებები ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	შენიშვნები	საბალანსო ღირებულებების გადაყვანა სტანდარტიზებული საზედამხებელო ანგარიშგების ფორმატში														
					1	2	3	4	5	6.1	6.2	6	7	8	9	10	11	12	
ფულადი სახსრები და სხვა-ში არსებული ნაშთები	199,902	199,902	202,991		42,029	7,663	153,016	0										283	202,991
სავალდებულო სარეზერვო დავალიანებები სხვა-ში	215,459	215,459	214,752			214,752													214,752
გასაყვანილი არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	51,465	51,465	52,384					51,429				955							52,384
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში	234	234	265												265				265
ინვესტიციები შეღებულ კომპანებში	-	6,100	6,100											6,100					6,100
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	31,978	31,978	31,961			30,639						6						1,316	31,961
მოგება-ზარალიშ ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები	0	0	462															462	462
ლონდონზე გადებული სესხები და ავანსები	1,354,923	1,354,923	1,314,814						1,379,372	-74,371	1,305,002	9,812						4,171	1,314,814
მიმდინარე საგადასახლო აქტივები	4,019	4,019	4,171																4,171
საინვესტიციო ქონება	8,515	5,394	5,280														186		5,280
არამატერიალური აქტივები	781	781	781															5,094	781
მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობები	47,875	47,874	47,874															47,874	47,874
აქტივების გამოყენების ვალდებულება	1,951	1,951	1,951															1,951	1,951
გადავადებული საგადასახლო აქტივები	6,256	5,996	12,500			590			0			86						11,824	507
სხვა აქტივები																			12,500
მილიანი აქტივები	1,923,358	1,926,078	1,896,794	0	42,029	222,415	184,245	0	51,429	1,379,372	-74,371	1,305,002	10,859	186	6,365	55,701	18,563	1,896,794	

ვალდებულებები (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო ღირებულებები	საბალანსო ღირებულებები ფასს-ის მიხედვით საზედამხებელო მიზნებისთვის გამოყენებული კონსოლიდაციის ღირებულება (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებები ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	შენიშვნები	საბალანსო ღირებულებების გადაყვანა სტანდარტიზებული საზედამხებელო ანგარიშგების ფორმატში														
					13	14	15	16	17	18	19	20	21	22					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	55,717	55,717	55,538		54,315														55,538
მოგება-ზარალიშ ასახული რეალური ღირებ	3,415	3,415	4,463																4,463
კლიენტთა ანგარიშები	977,404	982,985	988,190			305,445	353,729	317,314							4,105	7,595			988,190
სხვა ნასესხები სახსრები	582,858	582,858	582,471									576,843							582,471
სუბორდინირებული სესხები	53,753	53,753	53,543												661				53,543
საიჯარო ვალდებულებები	2,300	2,300	2,290												7	2,283			2,290
მიმდინარე საგადასახლო ვალდებულება	-	-	0																0
სხვა ვალდებულებები	1,464	1,098	3,992																3,992
სხვა ანარიცხები	721	721	1,727																1,727
გადავადებული საგადასახლო ვალდებულება		2,639	1,309																1,309
მილიანი ვალდებულებები	1,680,270	1,685,485	1,693,524	0	54,315	305,445	353,729	317,314	0	576,843	10,473	22,522	52,883	1,693,524					

კაპიტალი (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო ღირებულებები	საბალანსო ღირებულებები ფასს-ის მიხედვით საზედამხებელო მიზნებისთვის გამოყენებული კონსოლიდაციის ღირებულება (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებები ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	შენიშვნები	საბალანსო ღირებულებების გადაყვანა სტანდარტიზებული საზედამხებელო ანგარიშგების ფორმატში															
					23	24	25	26	27	28	29	30								
სააქციო კაპიტალი	100,351	100,351	100,351		100,351															100,351
საემისიო შემოსავალი	51,324	51,324	51,324																	51,324
გაუნაწილებელი მოგება	91,413	88,917	51,594																	51,594
მილიანი კაპიტალი	243,089	240,593	203,270	0	100,351	0	0	0	51,324	0	51,594	0	0	203,270						

კონსოლიდაციის აღრიცხვისა და რეგულირების ფარგლებს შორის ძირითადი განსხვავებები გამოწვეულია შემდეგი მიზეზებით:

- აქტივები

ფასს-ის მიხედვით, ნოსტრო ანგარიშების ნაშთები მიეკუთვნება კატეგორიას ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები", მაგრამ საზედამხედველო ანგარიშგების მიხედვით ეს თანხები აღირიცხება როგორც „ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში“. 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ნოსტრო ანგარიშების მოცულობა დაახლოებით 153 მლნ ლარს შეადგენდა, რამაც გამოიწვია მოცემული სხვაობა ამ ორ მუხლს შორის: ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები" და „ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში“.

ანგარიში "წმინდა სესხები" არის სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვებით შემცირებული საკრედიტო პორტფელი. სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების მოცულობა, საზედამხედველო მიზნებისთვის, აღემატება ფასს-ის მიხედვით სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების მოცულობას (განსხვავება შეადგენს დაახლოებით 34 მლნ ლარს, ძირითადი მიზეზია კოვიდ19-თან დაკავშირებით შექმნილი სპეც-რეზერვები). გარდა ამისა, სესხებზე დარიცხული პროცენტი ასევე შედის "წმინდა სესხების" ანგარიშში. საზედამხედველო საბუღალტრო აღრიცხვის მიხედვით, დარიცხული პროცენტი ერთი თვის განმავლობაში გროვდება, ხოლო ფასს-ის მიხედვით - ისტორიულად, სანამ სესხი არ ჩამოიწერება. ფასს-ით გათვალისწინებული დარიცხული პროცენტის მოცულობა 3,3 მლნ ლარით მეტია.

- ვალდებულებები

მთავარი განსხვავება გვხვდება „კლიენტთა ანგარიშებში“ - ბარათებთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების კორექტირებები და ვიზა/მასტერქარდის პროცესში მყოფი ტრანზაქციები. აღნიშნული ინვეს 5,2 მლნ ლარის სხვაობას საზედამხედველო საბუღალტრო აღრიცხვასა და ფასს- ის მიხედვით ანგარიშგებებს შორის.

- სააქციო კაპიტალი

"გაუნაწილებელ მოგებაში" 37 მლნ ლარის სხვაობა ძირითადად გამოწვეულია სესხებზე შესაძლო დანაკარგების სხვადასხვა რეზერვებით და კოვიდ19-თან დაკავშირებული სპეც-რეზერვის შექმნით.

14.8 შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკში ნებისმიერ დროს საკმარისი შიდა კაპიტალის არსებობა პროკრედიტ ჯგუფის მასშტაბით რისკების მართვისა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესების ძირითადი

ელემენტია. შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების კონტექსტში, ჩვენი კონკრეტული რისკის პროფილიდან გამომდინარე, კაპიტალის საჭიროება დარღდება კაპიტალის არსებულ რესურსებს, რაც უზრუნველყოფს, რომ პროკრედიტ ბანკის კაპიტალიზაცია ნებისმიერ დროს ჩვენი რისკის პროფილისთვის საკმარისი იყოს. ეს არის რეგულარული პროცესი, რომელიც ზრდის ჯგუფის/ბანკის ინფორმირებულობას ჩვენი კაპიტალის მოთხოვნებისა და რისკების შესახებ.

მეთოდები, რომლებსაც ჩვენ ვიყენებთ ბანკის წინაშე არსებული სხვადასხვა რისკების დასაფარად აუცილებელი ეკონომიკური კაპიტალის ოდენობის გაანგარიშებაში, დაფუძნებულია სტატისტიკურ მოდელებზე, თუ შესაბამისი მოდელები არსებობს. ჩვენი შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების მიზანია, რომ ბანკმა გაუძლოს ძლიერი შოკის სცენარებს. ჩვენი აზრით, 2008-2010 წლების ფინანსურმა კრიზისმა ხაზი გაუსვა რისკებისა და კაპიტალის მართვის კონსერვატიული მიდგომის აუცილებლობას და ამ პერიოდში განვითარებულმა მოვლენებმა დაადასტურა პროკრედიტ ჯგუფის, ასევე პროკრედიტ ბანკის, სიმტკიცე რთულ ეკონომიკურ გარემოსთან გამკლავებაში. მთელი ამ ხნის განმავლობაში, ბანკმა კაპიტალის მაღალი დონე აჩვენა და შექმნა ბუფერები დამატებითი ზარალის დაფარვისთვის, ეკონომიკური მდგომარეობის კიდევ უფრო გაუარესების შემთხვევაში.

შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის კონცეფციის მიხედვით, ჩვენ ნებისმიერ დროს უნდა შეგვეძლოს, შევასრულოთ ჩვენი არასუბორდინირებული ვალდებულებები მოულოდნელი ზარალის მოცულობის მიუხედავად, როგორც ნორმალური საქმიანობის დროს, ისე სტრეს-სცენარებში. ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა 2020 წლის განმავლობაში საკმარისი იყო ნებისმიერ დროს.

რისკების დასაფარად აუცილებელი ეკონომიკური კაპიტალის გაანგარიშებისას, ჩვენ რისკის შეფასების ერთწლიან პერიოდს ვიყენებთ. მატერიალური რისკები და თითოეული რისკისთვის განსაზღვრული ლიმიტები ასახავს ბანკის კონკრეტული რისკის პროფილს და ეფუძნება ყოველწლიურად ჩატარებულ რისკების ინვენტარიზაციას.

სტრეს-ტესტები

სტრეს-ტესტები ტარდება რეგულარულად, მინიმუმ თვეში ერთხელ და განსაკუთრებულ შემთხვევებში უფრო ხშირად, ბანკის მდგრადობის შემოწმების მიზნით. ტარდება სხვადასხვა ტიპის ანალიზი, ინდივიდუალური რისკის ტიპების მარტივი სენსიტიურობის ანალიზით დაწყებული და სცენარებზე დაფუძნებული ანალიზით დამთავრებული, რომლის დროსაც რამდენიმე ან ყველა რისკის ფაქტორი ერთდროულად ისტრესება. სტრეს-სცენარების შედეგების ანალიზი, ასევე, მოიცავს მძიმე ეკონომიკური კრიზისის ანალიზს.

სცენარები ეხება როგორც ისტორიულ, ისე ჰიპოთეტურ სტრესულ სიტუაციებს. ეს სიტუაციები, სხვა საკითხებთან ერთად, მოიცავს მაკროეკონომიკური პირობების მნიშვნელოვანი გაუარესებისა და ერთდროული მასშტაბური ეკონომიკური კრიზისის ამსახველ ვარაუდებს. სცენარების შერჩევის დროს გათვალისწინებულია ბანკის სტრატეგიული მიმართულებები და შესაბამისი ეკონომიკური გარემო.

სტრეს-ტესტების შედეგებმა აჩვენა, რომ მიმდინარე სტრესულ მდგომარეობაში ბანკის წინაშე არსებული რისკები არ აღემატება რისკების დაფარვისთვის განკუთვნილ და ხელმისაწვდომ რესურსებს (Resources available to cover risks - RatCR), რაც იმას ნიშნავს, რომ ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა საკმარისია ნებისმიერ დროს, სტრესულ პირობებშიც კი. პროკრედიტ ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის ანალიზის შედეგად დადასტურდა, რომ ბანკს კაპიტალიზაციის ადეკვატური დონე ექნება უკიდურესად არასასურველი პირობებშიც.

15 ანაზღაურების პოლიტიკა

15.1 შრომის ანაზღაურების პრინციპები

პროკრედიტ ბანკის პერსონალის მართვის მეთოდის საერთო მიზნებია ჩვენს პერსონალსა და პროკრედიტ ბანკს შორის გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარება, ასევე თანამშრომლებში პასუხისმგებლობით სავსე ქცევის ხელშეწყობა. პროკრედიტ ჰოლდინგი განსაზღვრავს ბანკების შრომის ანაზღაურების სტრუქტურის სისტემას და ორგანიზებას უწევს ამ თემებზე გამოცდილების რეგულარულ გაცვლას. პროკრედიტ ბანკი პასუხისმგებელია სტანდარტების დანერგვაზე.

პროკრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების სისტემა შეესაბამება ჩვენს მდგრადი ბიზნესისა და რისკის სტრატეგიას და ხელს არ უწყობს ჩვენი თანამშრომლების მხრიდან ზედმეტი რისკების აღებას. პროკრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა შემდეგს ისახავს მიზნად:

- საჭირო სოციალური და ტექნიკური უნარების მქონე და დასაქმების მსურველი მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერების მოზიდვა და შენარჩუნება;
- მომსახურე პერსონალის წახალისება იმ პასუხისმგებლობების აღებაში, რაც აუცილებელია ბანკის საქმიანობის მართვისა და გუნდური მუშაობისთვის;
- გრძელვადიანი სამუშაო ურთიერთობების დამყარებისა და შენარჩუნების ხელშეწყობა;
- შრომის ანაზღაურების გამჭვირვალობის და სამართლიანობის უზრუნველყოფა, რაც წახალისებს თანამშრომლებს საკუთარი მოვალეობების პროკრედიტ ბანკის კონსერვატიული რისკის პროფილის შესაბამისად შესრულებაში.

პროკრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების მიდგომა მიზნად ისახავს ჩვენი მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერებისთვის გრძელვადიანი პერსპექტივის უზრუნველყოფას. გამჭვირვალე სახელფასო სტრუქტურა ფიქსირებული ხელფასით ძირითად ასპექტს

წარმოადგენს ამ კონტექსტში. რადგან პროკრედიტ ბანკში თანამშრომლების პრომის ანაზღაურება მოიცავს ფიქსირებულ ხელფასს და ცვალებადი ანაზღაურების ელემენტები მკაცრად შეზღუდულია, ამიტომ დაუშვებელია, რომ პრომითი ხელშეკრულებები ითვალისწინებდეს ცვალებადი ხელფასების გაცემას. ჩვენი რწმენით, ფიქსირებული ხელფასები მდგრადი ზრდის უზრუნველყოფის სწორ მიდგომას წარმოადგენს. თანამშრომლების უმეტესობისთვის, პრომის ანაზღაურება ასახავს საშუალო საბაზრო ფასებს. მენეჯერების შემთხვევაში, ჩვენს მიერ შეთავაზებული პრომის ანაზღაურება პირდაპირ ვერ შედარდება ჩვენი კონკურენტების მენეჯერთა პრომის ანაზღაურებასთან. ეს უმთავრესად გამომწვეულია სხვა დაწესებულებებში მენეჯერებისთვის გადახდილი ხელფასების ცვალებადი ელემენტებით.

სამართლიან ხელფასთან ერთად, ჩვენს თანამშრომლებს მრავალმხრივ ტრენინგებსა და პროფესიული განვითარების შესაძლებლობებს ვთავაზობთ, რაც მნიშვნელოვან სარგებელს წარმოადგენს ჩვენი თანამშრომლებისთვის. პროკრედიტ ბანკი მნიშვნელოვან თანხებს ახანდებს ტრენინგებში და სასწავლო (სატრენინგო) ღონისძიებებზე განეული ხარჯები ჯგუფის პერსონალის საერთო ხარჯების მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს. დამატებით ფაქტორებს, რომლებიც ხელს უწყობს ჩვენს თანამშრომლებსა და პროკრედიტ ბანკს შორის გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარებას, წარმოადგენს: ჩვენს მიერ შეთავაზებული საინტერესო სამუშაო, ჰორიზონტალური იერარქია, დანინაურების გამჭვირვალე შესაძლებლობები (რამდენადაც ჩვენი მენეჯმენტის წევრებს ძირითადად ბანკის ფარგლებში ვირჩევთ), მოვალეობების შესრულებაზე დამოუკიდებელი პასუხისმგებლობა, ასევე მოტივაციაზე ორიენტირებული პროფესიული სამუშაო გარემო.

15.2 პრომის ანაზღაურების სტრუქტურა

მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერებისთვის პრომის ანაზღაურების განსაზღვრისას, პროკრედიტ ბანკი იყენებს პროკრედიტ ჯგუფის სტანდარტიზებულ სახელფასო სტრუქტურას, რომელიც შედგება 22 სახელფასო დონისგან. ბანკი ხელფასის ზუსტ ოდენობას განსაზღვრავს თითოეულ ეტაპზე არსებული საბაზრო პირობების მიხედვით და თანამშრომელს ანიჭებს ერთ-ერთ სახელფასო დონეს. ეს ხორციელდება პირის თანამდებობრივი პოზიციის, მათ მიერ ნაკისრი პასუხისმგებლობების და პრომის ინტენსიურობის საფუძველზე.

პროკრედიტის სახელფასო სქემა ვრცელდება ყველა პროკრედიტ ბანკზე. ამ სახელფასო სტრუქტურის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფის ფარგლებში შედარებითი პასუხისმგებლობის მქონე თანამდებობრივი პოზიციები იგივე პრინციპების შესაბამისად ანაზღაურდეს. ეს სახელფასო სქემა განსაზღვრავს, თუ პროფესიული განვითარების რომელი პროგრამის წარმატებით დასრულებაააუცილებელი სახელფასო სტრუქტურის თითოეულ დონეზე. პროკრედიტ ჰოლდინგის მენეჯმენტი ყოველწლიურად გადახედავს და ამტკიცებს ჯგუფის ფარგლებში მოქმედ სახელფასო სტრუქტურას და წარუდგენს პროკრედიტ ჰოლდინგის

სამეთვალყურეო საბჭოს. ბანკზე მორგებული სახელფასო სტრუქტურა ანალოგიურად ექვემდებარება ყოველწლიურ გადახედვას. ბანკის დირექტორთა საბჭო განიხილავს, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს სახელფასო სტრუქტურას. პროკრედიტ ბანკის თანამშრომლებისთვის 22 სახელფასო დონიდან ერთ-ერთის მინიჭების საკითხი, ასევე, ყოველწლიურად განიხილება ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტზე, თანამშრომლების ყოველწლიური შეფასებებისა და ყოველწლიური გასაუბრებების შედეგების მიხედვით გამართული დისკუსიების საფუძველზე.

პროკრედიტ ბანკში მოქმედი ზემოთ წარმოდგენილი შრომის ანაზღაურების სისტემა, ასევე, ვრცელდება იმ თანამშრომლებზე, რომელთა პროფესიული საქმიანობა არსებით გავლენას ახდენს ჯგუფის რისკის პროფილზე. ჩვენი შრომის ანაზღაურების სისტემა არ ითვალისწინებს გარკვეული რისკების აღებას, რადგან ცვალებადი ანაზღაურების ელემენტები შეზღუდულია.

15.3 შრომის ანაზღაურების სქემის გავრცელება და დამტკიცება

ბანკში შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა, განსაკუთრებით კი სახელფასო სქემა, თანამშრომლებს მიეწოდება გამჭვირვალედ. პროკრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭო შრომის ანაზღაურების სტრუქტურის შესახებ ანგარიშს ყოველწლიურად აბარებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. ბანკში სახელფასო სქემას ამტკიცებს ბანკის მენეჯმენტი ან ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, პროკრედიტ ჰოლდინგის შესაბამის სამსახურთან დისკუსიების შემდეგ. თუმცა, მენეჯმენტს შეუძლია ეს პასუხისმგებლობა გადააბაროს ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტს. ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტი არის ბანკის ორგანო, რომელიც პასუხს აგებს თანამშრომლების პროფესიული განვითარების და ბანკის შრომის ანაზღაურების პრაქტიკის გადახედვის შესახებ გადანყვეტილებების მიღებაზე. კომიტეტი იკრიბება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ.

ბანკის დირექტორთა საბჭოს შრომის ანაზღაურების სქემას ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, პროკრედიტ ჰოლდინგის მენეჯმენტთან დისკუსიების შემდეგ.

პროკრედიტ ჰოლდინგს მართავს ProCredit General Partner AG-ის დირექტორთა საბჭო. იმის გამო, რომ შერჩეული შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა მარტივია, ProCredit General Partner AG-ის სამეთვალყურეო საბჭომ მენეჯმენტის შრომის ანაზღაურების ოდენობის განსაზღვრაზე პასუხისმგებლობა თავად შეინარჩუნა და ამ გადანყვეტილებების მიღების უფლებამოსილება არ გადასცა შრომის ანაზღაურების კომიტეტს. განსახილველი ფინანსური წლის განმავლობაში ProCredit General Partner AG-ის სამეთვალყურეო საბჭო ოთხჯერ შეიკრიბა.

15.4 2019 წლის ანაზღაურება

ქვემოთ მოცემულია პროკრედიტ ბანკის ყველა იმ თანამშრომლის ანაზღაურება, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს.

ძირითადად, მატერიალური რისკის ამღები პირების სია მოიცავს ბანკის მენეჯმენტს და პერსონალს მენეჯერული პასუხისმგებლობებით (დელეგირებული რეგულაციის (EU) N 604/2014 შესაბამისად).

ბანკის მენეჯმენტისა და იმ თანამშრომლების ანაზღაურება, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს, წარმოდგენილია გამიჯნულად. როგორც წესი, იმ თანამშრომლებს, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს, მიეკუთვნებიან შემდეგი ერთეულების ხელმძღვანელები: რისკების მართვა, ფინანსები, იურიდიული, შიდა აუდიტი, შესაბამისობა, IT და ფილიალის მმართველები. მთლიანად, პერსონალის დაახლოებით 12% წარმოადგენს იმ პირებს, რომლებსაც ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვთ.

ფინანსური წლის განმავლობაში მინიჭებული ანაზღაურება				ლარში	
		ლირექტორატი	სამეთვალყურეო საბჭო	სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირები	
1		თანამშრომელთა რაოდენობა	3	2	33
2		მთლიანი ფიქსირებული ანაზღაურება	640,174	66,024	2,220,765
3		მათ შორის: ფულადი ფორმის	637,795	66,024	2,197,221
4	ფიქსირებული ანაზღაურება	მათ შორის: გადავადებული		30,736	
5		მათ შორის: აქციები და აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები			
6		მათ შორის: გადავადებული			
7		მათ შორის: სხვა ფორმის	2,379		23,544
8		მათ შორის: გადავადებული			
9		თანამშრომელთა რაოდენობა			
10		მთლიანი ცვალეზადი ანაზღაურება	0	0	0
11		მათ შორის: ფულადი ფორმის			
12	ცვალეზადი ანაზღაურება	მათ შორის: გადავადებული			
13		მათ შორის: აქციები და აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები			
14		მათ შორის: გადავადებული			
15		მათ შორის: სხვა ფორმის			
16		მათ შორის: გადავადებული			
17		სულ ანაზღაურება	640,174	66,024	2,220,765

ცხრილი 26

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს 2 წევრი არის დამოუკიდებელი, რომლის ანაზღაურებაც ნაჩვენებია ზემოთ მოცემულ ცხრილში.

პროკრედიტ ბანკს არ გააჩნია სპეციალური ან ცვალეზადი ანაზღაურების პოზიციები.